

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Pratchett Terry\Pratchett Terry - Nomové 3 -
Velký let.PDB

PDB Name: Pratchett_Terry-Nomove_3-Velky_
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 6.8.2004
Modification Date: 6.8.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

VYPRÁVĚNÍ O NOMECH

VELKÝ LET

TERRY PRATCHETT

Lyn a Rhianně
a tomu mlsnému aligátorovi
v Kennedyho středisku pro
vesmírné lety na Floridě

POZNÁMKA AUTORA

Žádná postava v této knize nemá připomínat kteroukoli živou bytost jakékoli velikosti na kterémkoli kontinentě, obzvláště má-li právního zástupce.

Rovněž jsem volně zacházel se samotným Concordem, navzdory laskavosti British Airways, s níž mi dovolily si jeden Concord prohlédnout. Opravdu vypadá jako vymodelovaná obloha. Ale do Miami nonstop nelétá; má mezipřistání ve Washingtonu. Ale kdo touží mezipřistát ve Washingtonu? Ve Washingtonu nemají nomové co na práci, leda působit obtíže.

Je rovněž možné, že cestující na palubě Concordu nemusí jíst speciální linkové růžové třaslavé blafy. Ale všichni ostatní cestující ano.

Na počátku...

Ten byl domovem několika tisícovek nomů - jak si říkali - kteří dávno předtím opustili život v otevřené krajině a usadili se pod lidskými podlahami.

Ne že by měli s lidmi něco společného. Lidé byli velcí, pomalí a hloupí.

Nomové žijí rychle. Pro ně je deset let jako století. Ježto v Obchoďáku žili víc než osmdesát let, dávno zapomněli, že existují věci jako Slunce a Déšť a Vítr. Vše, co existovalo, byl Obchoďák - stvořený legendárním brý Arnoldové (zal. 1905) jakožto Příhodné Místo, kde jest nomům žítí.

A potom do Obchoďáku z Venku, v jehož existenci nomové nevěřili, přijel Masklin a jeho malý kmen. Ti jaksepatří věděli, co je Déšť a Vítr. To proto se tomu všemu snažili uniknout.

Přinesli s sebou Věc. Celá léta pokládali Věc za jakýsi talisman nebo kouzlo pro štěstí. Až v Obchoďáku, v blízkosti elektřiny, se Věc probudila a vyprávěla několika vybraným nomům věci, které jen stěží chápali...

Dověděli se, že původně přišli z hvězd, na jakési Lodi, a že ta Loď čeká tam kdesi na obloze tisíce let, aby je dopravila DOMŮ...

A dověděli se, že Obchoďák má být do tří týdnů stržen.

Jak Masklin nomy balamutil, strašil a přemlouval, aby opustili Obchoďák, jak si k tomu ukradli jedno z velkých nákladních aut obchodního domu, je popsáno ve Velké Jízdě.

Zamířili do starého opuštěného kamenolomu a na chvíli šlo všechno docela dobře.

Ale když měříte čtyři palce ve světě plném obřích lidí, nikdy nic moc dlouho nejde dobře.

Zjistili, že lidé hodlají kamenolom znovu otevřít.

Současně také našli útržek novin s obrázkem Richarda Arnolda, vnuka jednoho z bratrů, kteří založili firmu Brý Arnoldové. Společnost, které patřival Obchoďák, byla teď velkým mezinárodním koncernem, a Richard Arnold - pravidlo se v novinách - letěl na Floridu, aby přihlížel vypuštění své první telekomunikační družice.

Věc přiznala, že by dovedla Loď zavolat, kdyby se mohla dostat do vesmíru. Masklin se rozhodl vydat se s několika nomy na letiště a najít nějaký způsob, jak se dostat na Floridu, aby Věc vystoupila na oblohu. Což samozřejmě bylo stejně směšné jako nemožné. Ale to on nevěděl, takže to přesto zkusil.

Domnívající se, že Florida je vzdálena pět mil a že na světě je přibližně několik set lidí, a nevědouce, kam přesně jít nebo co dělat, až se tam dostanou, ale rozhodnutí se tam dostat a přesto to udělat, vydali se Masklin a jeho druhové na

cestu.

Nomové, kteří zůstali, bojovali s lidmi ve Velkém Boji. Bránili svůj lom, dokud to šlo, a uprchli na Jekubovi, velkém žlutém dobývacím stroji.

Ale toto je příběh Masklinův...

1

LETIŠTĚ: Místo, kam lidé chvátají a potom tam čekají. Z Vědecké encyklopedie pro zvědavého mladého noma, autor Angalo de Galanterie

Necht' se oko vaší představivosti stane fotoaparátem...

Toto je vesmír, jiskřivá koule galaxií jako ozdoba na nějakém neviditelném vánočním stromku.

Vyhledejte jednu galaxii...

Zaostřit

Toto je galaxie, vykroužená jako porce šlehačky v šálku kávy, každá světelná tečka je hvězdou.

Vyhledejte jednu hvězdu...

Zaostřit

Toto je sluneční soustava, kde planety uhánějí tmou kolem žhavých plamenů slunce. Některé planety se drží blízko, je na nich dost horko, aby se roztavilo olovo. Některé se zatoulaly až tam, kde se rodí létavice.

Vyhledejte modrou planetu...

Zaostřit

Toto je ta planeta. Většina jejího povrchu je potopena ve vodě. Jmenuje se Země.

Vyhledejte jednu zemi...

Zaostřit

... ve slunci modrou a zelenou a hnědou, a tady je bledý obdélník, což je...

Zaostřit

... letiště, betonový úl pro stříbrné včely a je tam...

Zaostřit

... budova plná lidí a rámusu a...

Zaostřit

... koš plný odpadků a...

Zaostřit

... pár očiček...

Zaostřit Zaostřit Zaostřit

Cvak!

Masklin opatrně sklouzl po staré krabici od hamburgerů.

Prohlížel si lidi. Stovky a stovky lidí. Začalo mu svítat, že dostat se do letadla není jako ukrást nákladák.

Angalo a Gurder se uhníždili hluboko v odpadcích a zasmušile pojídali zbytky studeného, zvlhlého pomfritu.

Tohle nás všechny zaskočilo jako zemětřesení, pomyslel si Masklin.

Chci říct, vezměte si například Gurdera. Tam v Obchodáku byl Opatem. Věřil, že brí Arnoldové pro nomy stvořil Obchodák. A pořád si myslí, že někde je nějaký takový brí Arnoldové, který na nás shlíží, jelikož jsme důležití. A teď jsme tady venku a všechno, co jsme objevili, je, že nejsme vůbec důležití...

A potom Angalo. V brí Arnoldové nevěří, ale líbí se mu pomyslení, že brí Arnoldové existuje jenom proto, aby v něj sám mohl dál nevěřit.

A nakonec já.

Nikdy jsem si nepomyslel, že to bude takhle těžké.

Myslel jsem si, že letadla jsou jenom nákladáky s křídly a s menším počtem kol.

Je tady víc lidí, než jsem kdy viděl. Jak můžeme na takovémhle místě najít Vnuka Richarda, 39?

Doufám, že mi hodlají nechat kousek toho pomfritu...

Angalo vzhlédl.

"Viděls ho?" zeptal se ironicky.

Masklin pokrčil rameny. "Spousta lidí má plnovous," zabručel. "Přijdou mi všichni stejní."

"Říkal jsem ti to," sykl Angalo. "Slepou vírou nic nezmužeš." Vrhel na Gurdera zlý pohled.

"Už možná odletěl," nadhodil Masklin. "Mohl projít rovnou kolem mne."

"Tak se vraťme," navrhl Angalo. "Budou nás postrádat. Projevili jsme snahu, prohledali jsme letiště, tucetkrát nás málem rozšlápli. Tak se teď zase vraťme do normálního světa."

"Co ty myslíš, Gurdere?" zeptal se Masklin.

Opat se na něj dlouze zoufale zahleděl.

"Já nevím," řekl. "Já vážně nevím. Doufal jsem..."

Hlas mu poklesl. Vypadal tak sklíčeně, že i Angalo mu poklepal na rameno.

"Neber si to tolik," řekl. "Přece jsi si vážně nemyslel, že jakýsi Vnuk Richard, 39, slétne střemhlav z nebe a dopraví nás na Floridu, vid'? Koukej, podnikli jsme pokus. Nevyšlo to. Tak pojďme domů."

"Samosebou, že jsem si tohle nemyslel," bránil se Gurder podrážděně. "Jenom jsem myslel, že... možná nějakým

způsobem... to nějak půjde."

"Svět patří lidem. Všechno ho vybudovali. Všechno řídí. Měli bychom to takto přijmout," konejšil ho Angalo.

Masklin se podíval na Věc. Věděl, že naslouchá. I když to byla jenom malá černá krychlička, vždycky vypadala jaksi čileji, když naslouchala.

Potíž byla, že mluvila, jenom když se jí chtělo. Vždycky vám pomohla jenom přiměřeně a ani o trochu víc. Vypadalo to, že Masklina celou dobu zkouší.

Žádat Věc o pomoc bylo jako připustit, že vám prostě došly nápady. Ale...

"Věci," oslovil ji. "Já vím, že mě slyšíš, protože v téhle budově musí být fůra elektřiny. Jsme na letišti. Vnuka Richarda, 39, nemůžeme najít. Nevíme, jak ho máme začít hledat. Pomoz nám, prosím tě."

Věc mlčela.

"Jestli nám nepomůžeš," pokračoval Masklin poklidně, "vrátíme se do lomu a postavíme se lidem, ale to už se tě nebude týkat, protože tebe necháme tady. Vážně tě tu necháme. A už tě žádní nomové nikdy nenajdou. Nedostaneš už nikdy další šanci. My vymřeme, nikde už nebudou žádní další nomové, a to kvůli tobě. A po celá ta léta, která přijdou, budeš úplně sama a k ničemu a budeš si myslet, 'Možná jsem měla tomu Masklinovi pomoci, když mě o to žádal', a potom si řekneš, 'Kdyby se dal vrátit čas, pomohla bych mu'. Inu, Věci, představ si, že se to všechno stalo a že se ti to přání konečně splnilo. Pomoz nám."

"Je to stroj!" vybafnul Angalo. "Stroj nemůžeš vydírat -!"

Na černém povrchu Věci se rozsvítilo malé červené světýlko.

"Já vím, že nám dokážeš říct, co si myslí jiné stroje," mluvil Masklin dál. "Ale dokážeš říct, co si myslí nomové? Prečti si, co si myslím, Věci, jestli si myslíš, že to nemyslím vážně. Chceš, aby nomové jednali inteligentně. Tak, já se inteligentně chovám. Jsem dost inteligentní, abych věděl, kdy potřebuji pomoc. Teď ji moc potřebuji. A ty můžeš pomoci. Víš, že můžeš. Jestli nám nepomůžeš, jdeme rovnou pryč a zapomeneme, že jsi kdy existovala."

Rozzářilo se další světýlko, velmi slabě.

Masklin vstal a kývl na ostatní.

"Tak jo," řekl. "My jdeme."

Věc vydala krátký elektronický zvuk, který odpovídal nomímu odkašlání.

"Jak mohu být nápomocna?" ozvala se.

Angalo se zašklebil na Gurdera.

Masklin si zase sedl.

"Najdi Vnuka Richarda, 39," řekl.

"To bude trvat dlouho," oznámila Věc.

"Hm."

Několik světýlek se mihlo na povrchu Věci. Potom řekla: "Lokalizovala jsem nějakého Richarda Arnolda, starého třicet devět let. Právě vstoupil do odletového salonku první třídy k letu dva nula pět do Miami, Florida."

"Moc dlouho to netrvalo," prohodil Masklin.

"Tři sta mikrosekund," řekla Věc. "To je dlouho."

"Myslím, že jsem všemu stejně nerozuměl," dodal Masklin.

"Které části jsi nerozuměl?"

"Skoro všemu," přiznal Masklin. "Všemu od, 'vstoupil do'."

"Kdosi se správným jménem je tady a čeká ve speciální místnosti, aby nastoupil do velkého stříbrného ptáka, který se vznese na oblohu a poletí do místa jménem Florida," přetlumočila Věc.

"Do jakého velkého stříbrného ptáka?" zeptal se Angalo.

"To znamená trykové letadlo. Je uštěpačná," vysvětlil Masklin.

"Jo? Jak tohle všechno ví?" zeptal se podezíravě Angalo.

"Tato budova je plná počítačů," řekla Věc.

"Jakých, jako jsi ty?"

Věc nasadila uražený výraz. "Jsou velmi, velmi primitivní" oznámila. "Ale já jim rozumím. Když myslím dostatečně pomalu. Mají za úkol vědět, kam lidé cestují."

"To je víc, než svede většina lidí," řekl Angalo.

"Dokážeš zjistit, jak se k němu můžeme dostat?" zeptal se Gurder a obličej se mu rozzářil.

"Počkat, počkat," zasáhl rychle Angalo. "Ať do něčeho nevletíme."

"Přišli jsme sem, abychom ho našli, ne?" namítl Gurder.

"Ano! Ale co ve skutečnosti děláme?"

"Tedy, samozřejmě... my... my... to jest, budeme..."

"Ani nevíme, co je odletový salonek."

"Věc říkala, že to je místnost, kde lidé čekají, než nastoupí do letadla," pospíšil si Masklin s vysvětlením.

Gurder rýpl Angala ukazovákem.

"Ty máš strach, že jo. Máš strach, že uvidíme Vnuka Richarda a to bude znamenat, že brí Arnoldové opravdu existuje a že ty se mylíš! Jsi zrovna jako tvůj otec. Ten taky nemohl snést pomýšlení, že se mylí."

"Já mám strach o tebe," opáčil Angalo. "Protože uvidíš, že Vnuk Richard je jenom člověk. Brí Arnoldové byl taky jenom člověk. Nebo dva. Obchodák postavili jenom pro lidi. O nomech ani nevěděli! A mého otce z toho taky můžeš vynechat!"

Věc otevřela maličký poklop. To někdy dělávala. Když jsou poklopy zavřené, nevidíte, kde jsou, ale vždycky, když Věc něco opravdu zaujalo, otevřela poklop a vysunula stříbrnou mističku na tyči nebo složitou soustavu potrubí.

Tentokrát to byl kousek drátěného pletiva na kovové tyčince. Začalo se to pomalu otáčet.

Masklin krabičku uchopil.

Zatímco ti druzí dva se hádali, řekl tiše: "Víš, kde je to odletové kdesicosi?"

"Ano," přisvědčila Věc.

"Tak jdeme."

Angalo se ohlédl.

"Hej, co to děláš?" vykřikl.

Masklin si ho nevšímal. Hovořil s Věcí: "A víš, kolik času máme, než odletí na Floridu?"

"Asi tak půl hodiny."

Nomové žijí desetkrát rychleji než lidé. Zahlédnout se dají hůř než tryskomys.

To je jeden z důvodů, proč je většina lidí sotva kdy spatří.

Ten další je, že lidé jsou experti na to nevidět věci, o nichž vědí, že nejsou. A jelikož rozumní lidé vědí, že žádné takové věci jako čtyřcoulí lidičkové neexistují, nom, který nechce být viděn, patrně viděn nebude.

Takže si nikdo nevšímal, jak po podlaze letištní budovy jako střela proběhly tři drobné čmouhy. Uskočily před rachotícími koly zavazadlového vozíku. Prolétly mezi nohama pomalých lidí. Proklouzly kolem křesel. Téměř neviditelně proběhly ohromnou, ozvěnou zvučící chodbou. A zmizely za kytkou v květináči.

Bylo řečeno, že cokoli kdekoli ovlivňuje vše ostatní. Možná je to pravda.

Nebo je svět možná jenom plný příkladů.

Například na jednom stromě, tisíce mil daleko od Masklina, vysoko v oblačné horské krajině byla rostlina, která vypadala jako jediný velký květ. Rostla zaklíněna v rozsoše větví, kořeny se jí kývaly ve vzduchu, aby v mlžném oparu lapaly po nějaké obživě. Byla to epifytická rostlina z čeledi bromeliovitých, ačkoli by jí bylo k velmi malému užítku, kdyby o tom věděla.

Uprostřed květu utvořila vysrážená rosa maličké jezírko. A v něm žily žáby.

Velmi, velmi malé žabky s miniaturním životním koloběhem.

Lovily mezi okvětními lístky hmyz. Do malého jezírka kladly svá vajíčka. Pulci dospěli a staly se z nich další žáby. A ty zplodily další pulce. Nakonec uhynuly, potopily se ke dnu a staly se součástí kompostu dole mezi listy, který vlastně pomáhal rostlinu vyživovat.

Takový byl koloběh věcí, které si žáby byly schopny zapamatovat.*

Až na to, že toho dne jedna žába zabloudila na lovu much a kraulovala kolem jednoho z vnějších okvětních plátků, nebo možná listů, a spatřila něco, co ještě nikdy neviděla.

Uviděla vesmír.

Přesněji, uviděla větev, trčící do oparu. A o několik metrů dál jiskřil kapkami mlhy v osamělém pruhu slunečního světla další květ. Žába se usadila a zírala.

"Hnk! Hnk! Hnk!"

Gurder se opřel o zed' a oddechoval jako přehřátý pes za slunečného dne.

Angalo byl také skoro bez dechu, ale rudnul úsilím nedat to najevo.

"Proč jsi nám nic neřekl!" hněval se.

"Ta hádka vás strašně zaujala," řekl Masklin. "Bylo mi jasné, že jediný způsob, jak vás uvést do běhu, je dát se do pohybu sám."

"Tisíce... ré... díky," funěl Gurder.

"Jak to, že nejsi zadýchaný?" divil se Angalo.

"Jsem zvyklý rychle běhat," odpověděl Masklin a rozhlížel se kolem květiny. "Okej, Věci. Co teď?"

"Touhle chodbou," informovala Věc.

"Je plná lidí!" zapištěl Gurder.

"Všude je plno lidí. Proto tohle děláme," řekl Masklin. Odmlčel se a potom dodal: "Podívej se, Věci, není nějaká jiná cesta, kudy se dát? Gurdera už teď málem rozmačkali."

Po Věci se pohybovala světýlka ve složitých obrazcích. Potom se zeptala: "Čeho chcete dosáhnout?"

"Musíme najít Vnuka Richarda, 39," hekal Gurder.

"Ne. Nejdůležitější je letět do té Floridy," přerušil ho Masklin.

"Není!" zvolal Gurder. "Já do žádné Floridy nechci!"

Masklin vyčkával. Potom řekl: "Tohle patrně není vhodná chvíle, ale já jsem k vám nebyl zcela upřímný..."

Vyprávěl jim o Věci a o vesmíru a Lodi na nebi. Kolem nich bez ustání duněla budova plná spěchajících lidí.

Konečně se ozval Gurder: "Ty se Vnuka Richarda vůbec nesnažíš najít?"

"Možná že je velmi důležitý," pospíšil si Masklin. "Ale máš pravdu. Na Floridě je místo, kde mají taková letadla, co startují přímo vzhůru a vynášejí na oblohu taková pípající rádia."

"Ale jdi," zapochyboval Angalo. "Na oblohu nejde věci jen tak zavěsit! Spadly by dolů."

"Sám tomu úplně nerozumím," připustil Masklin. "Ale když se dostaneš dost vysoko, není už žádné dole. To si myslím já. V každém případě všechno, co musíme udělat, je jet na tu Floridu a dostat Věc na jeden z těch letounů, co letí nahoru, a ona říká, že ostatní už svede sama."

"Všechno?" divil se Angalo.

"Nemůže to být těžší než ukrást nákladák," přesvědčoval je Masklin.

"Nenavrhuješ snad, abychom ukradli letadlo?" zděšeně vykřikl Gurder.

"Uaú!" zavýskl Angalo a oči se mu rozzářily jakousi skrytou vnitřní energií. Miloval dopravní prostředky všeho druhu - obzvláště když se pohybovaly rychle.

"Ty taky ne, že ne," obrátil se na něj Gurder.

"Uaú!" opakoval Angalo. Vypadal, jako by sledoval nějaký film, který vidí jen on sám.

"Jste blázni," konstatoval Gurder.

"Nikdo neřekl nic o nějaké krádeži letadla," uklidňoval ho Masklin rychle. "Letadlo se krást nebude. Na jednom se jenom projedeme, doufám."

"Uaú!"

"A nebudeme se pokoušet ho řídit, Angalo!"

Angalo pokrčil rameny.

"No dobrá," souhlasil. "Ale dejme tomu, že budu na palubě a pilotovi se udělá špatně, třeba budu muset převzít řízení. Myslím, že Nákladák jsem neřídil špatně -"

"Pořád jsi do něčeho naráželi" namítl Gurder.

"Učil jsem se to. Na každý pád, na obloze se nedá vrazit do ničeho kromě mračen, a ta vypadají docela měkce," hájil se Angalo.

"A co zemský povrch!"

"Á zemský povrch by nebyl žádný problém. Ten by byl příliš daleko."

Masklin zaťukal na Věc. "Víš, kde je ten letoun, co letí na Floridu?" "Tak nás tam doved'. Jestli můžeš, vyhni se té záplavě lidí."

Drobně přšelo, a protože se už smrákalo, na letišti se rozsvěcovala světla.

Naprosto nikdo nezaslechl slabounké klepnutí, jak malá mřížka ventilace odpadla od vnější stěny.

Rozmazané obrysy tří postavíček slezly na beton a uháněly pryč.

Směrem k letadlům.

Angalo se podíval nahoru. A ještě trochu výš. A přišlo mu podívat se ještě o něco výš. Skončil s hlavou v úplném záklonu.

Skoro se rozplakal. "Ach, uau," naříkal bez přestání.

"Je moc velké," zamumlal Gurder a snažil se raději nerozhlízet. Jako většina nomů, kteří se narodili v Obchodáku, nesnášel dívat se vzhůru a nevidět strop. Angalo také, ale víc než být Venku nesnášel pomalou jízdu.

"Viděl jsem je vznést se na oblohu," řekl Masklin. "Opravdu létají. Čestné slovo."

"Uau!"

Tyčilo se nad nimi, takže museli couvat a couvat, aby viděli, jak veliké je. Leskly se na něm kapky deště. Letištní osvětlení kreslilo na jeho bocích hrozny zelených a bílých květů. To nebyla věc, to byl kus vymodelované oblohy.

"Toť se ví, vypadají menší, když jsou daleko," zamumlal Masklin.

Civěl nahoru na to letadlo. V životě se necítil menší.

"Já jedno chci," zaúpěl Angalo a zaťal pěsti. "Podívej se na něj. Vypadá, že dokáže strašně rychle letět, i když tiše stojí!"

"Tak jak se do něj dostaneme?" zeptal se Gurder.

"Umíš si představit ty obličej domy, kdybychom se s ním objevili?" tlachal dál Angalo.

"Ano. Umím. Naprosto jasně," přisvědčil Gurder. "Ale jak se do něj dostaneme?"

"Mohli bychom -" začal Angalo. Odmlčel se. "Proč jsi se musel zeptat na tohle?"

"Má díry tam, co jsou prostrčená kola," řekl Masklin. "Myslím, že bychom tudy mohli vylézt."

"Ne," ozvala se Věc, kterou měl v podpaží. "To byste nemohli dýchat. Musíte být úplně uvnitř. Tam, kudy letadla létají, je vzduch řídký."

"To bych prosil," řekl Gurder důrazně. "Proto je to vzduch."

"Nedokázal bys dýchat," pravila Věc trpělivě.

"Ale dokázal," řekl Gurder. "Dýchat jsem uměl vždycky."

"Blíž k zemi je vzduchu víc," vysvětloval Angalo. "Četl jsem to. Nízko máš spoustu vzduchu, a když stoupáš, je ho čím dál méně."

"Proč?" zeptal se Gurder.

"Nevím. Třeba se bojí výšek."

Masklin se brodil loužemi na betonu, aby si prohlédl vzdálený konec letounu. Kousek dál dva lidé za pomoci nějakých strojů nakládali bedny do otvoru v boku letadla. Kráčel zpátky kolem obrovitých pneumatik a zašilhal na dlouhý a vysoký tubus, který se táhl do budovy.

Ukázal na něj.

"Myslím, že lidé se nakládají do letadla tudy."

"Cože, potrubím? Jako voda?" divil se Angalo.

"Možná je to lepší, než stát tady venku a moknout," poznamenal Gurder. "Já už jsem mokrý skrz naskrz."

"Má to schody a dráty a podobně," řekl Masklin. "Vyšplhat tam by neměl být problém. Musí tam být určité nějaká škvíra, kudy tam vklouzneme." Popotáhl nosem. "Jako vždycky, když lidé něco stavějí," dodal.

"Tak do toho!" zvolal Angalo. "Á, uaú!"

"Ale ty se nebudeš pokoušet letadlo ukrást," upozornil ho Masklin, když postrkovali trochu zavalitého Gurdera do nemotorného běhu. "Stejně letí tam, kam se chceme dostat -"

"Ne tam, kam chci já," zaúpěl Gurder. "Já chci domů!"

" - a nebudeš se pokoušet ho řídit. Není nás na to dost. Stejně si myslím, že je o hodně složitější než nákladní auto. Je to - víš, jak se jmenuje, Věci?"

"Concord."

"Tak vidíš," řekl Masklin. "Je to Concord. Ať je to, co je to, ty mi musíš slíbit, že ho neukradneš."

2

CONCORD: Létá dvakrát rychleji než kulka a naservíruje Vám uzeného lososa. Z Vědecké encyklopedie pro zvědavého mladého noma, autor Angalo de Galanterie

Protáhnout se mezírkou do nastupovacího potrubí nebylo tak těžké jako vyrovnat se s tím, co bylo za ní. Podlahy v kůlnách v kamenolomu byly z holých prken nebo z udusané hlíny. V letištní hale byly čtverce nějakého leštěného kamene. Ale tady -

Gurder sebou hodil na zem a zabořil nos do koberce.

"Koberec!" zvolal téměř v slzách. "Koberečku! Už jsem ani nepomyslel, že tě ještě někdy uvidím!"

"Hele, vstávej," okřikl ho Angalo, v rozpacích, že se tak Opat chová před někým, kdo, byť sebevětší přítel, se nenarodil jako nom z Obchoďáku.

Gurder neohrabaně vstal. "Promiň," zamumlal a oprašoval se. "Nevím, co mě to napadlo. Vrátil jsem se do minulosti, to je všechno. Opravdový koberec. Neviděl jsem opravdový koberec celé měsíce."

Vyčistil si hlučně nos. "Mívali jsme v Obchoďáku krásné koberce, víš. Opravdu krásné. Některé měly i vzory."

Masklin si prohlížel to potrubí. Vypadalo jako jedna z chodeb v Obchoďáku a bylo jasné osvětleno.

"Tak pohyb," pobídl ostatní. "Je sem odevšad vidět. Kde jsou všichni ti lidé, Věci?"

"Brzy se dostaví."

"Jak to ví?" zanaříkal Gurder.

"Naslouchá jiným strojům," odpověděl Masklin

"V tomto letounu je rovněž mnoho počítačů," pravila Věc.

"Inu, to je milé," řekl Masklin bezmyšlenkovitě. "Tak to si budeš mít s kým povídat."

"Jsou celkem hloupé," pravila Věc a zdařilo se jí vyjádřit své opovržení, aniž skutečně měla čím je vyjádřit.

Po několika krocích se chodba otevřela do nového prostoru. Masklin uviděl záclonu a něco, co vypadalo jako bočnice křesla.

"Dobrá, Angalo," řekl. "Veď nás. Já vím, že je to tvoje přání."

O dvě minuty později.

Ti tři seděli pod křeslem.

Masklin se nikdy doopravdy nezamýšlel nad tím, jak vypadá vnitřek letounu. Strávil dny na skále za lomem a pozoroval, jak letadla vzlétají. Samozřejmě si spočítal, že uvnitř jsou lidé. Lidé se dostanou všude. Ale o interiéru letadla nikdy opravdu nepřemýšlel. Jestli něco vypadalo, že pozůstává z exteriéru, bylo to letící letadlo.

Ale na Gurdera to bylo příliš. Tonul v slzách.

"Elektrické osvětlení," sténal. "A další koberec! A velká měkká sedadla! A mají na sobě povlaky! A nikde tu není žádné bláto! Dokonce jsou tu nápisy!"

"No tak, no tak," chlácholil ho Angalo bezradně a poklepal mu na rameno. "Byl to pěkný Obchoďák, no jo." Podíval se na Masklina.

"Musíš uznat, že je to dojemné," omlouval se Gurder. "Čekal jsem... dráty a potrubí a vzrušující páky a takové věci.

Nikoli něco jako oddělení nábytku v bří Arnoldové!"

"Neměli bychom tady zůstat," řekl Masklin. "Během chvilky tady všude budou lidé. Vzpomeň si, co říkala Věc."

Pomohli Gurderovi na nohy a držíce ho mezi sebou, cupitali pod řadami sedadel. Ale v jednom důležitém ohledu se to tady Obchoďáku nepodobá, uvědomil si Masklin. Není tady moc možností kam se schovat. V Obchoďáku bylo vždycky něco, za co nebo pod co se dalo vklouznout nebo zalézt...

Už slyšel vzdálené hlasy. Nakonec našli mezera za závěsem v části letounu, kde nebyla sedadla. Masklin před sebou strkal Věc a protáhl se dovnitř.

Hlasy už vzdálené nebyly. Ozývaly se velmi blízko. Otočil hlavu a pár centimetrů od sebe uviděl lidskou nohu.

Vzadu v mezeři si všiml díry v kovové stěně, kudy vedly nějaké tlusté dráty. Byla dostatečně velká jak pro Angala a Masklina, tak i pro zděšeného Gurdera, jehož ti dva vtáhli dovnitř. Nebylo tam mnoho místa, ale aspoň je nebylo vidět. Ani oni sami nic neviděli. Leželi namačkání v šeru a snažili se udělat si na drátech pohodlí.

Po chvilce pronesl Gurder: "Už je mi trochu líp."

Masklin přikývl.

Všude kolem nich se rozléhalo plno zvuků. Odněkud z dálky přicházela řada kovových zazvonění. Truchlivý zvuk lidských hlasů a potom drcnutí.

"Věci?" zašeptal Masklin.

"Ano?"

"Co se to děje?"

"Letoun se připravuje k odletu."

"Ó."

"Víš, co to znamená?"

"Ne. Ne docela."

"Poletí ve vzduchu. Vzlétnout znamená odstartovat a vzduch znamená vzduch. Zvednout se do vzduchu. Letět vzduchem."

Masklin slyšel Angala oddychovat.

Usadil se co nejlépe mezi kovovou stěnu a tlustý svazek drátů a upíral oči do tmy.

Nomové mlčeli. Po chvíli pocítili slabé škusnutí a po něm pohyb.

Dál nic. A to nic pokračovalo.

Nakonec Gurder hlasem třesoucím se hrůzou vykřikl: "Vystoupit už nestihneme, kdyby-"

Nenadálé vzdálené zahřmění dokončilo větu za něj. Pomalé dunění roztrásalo všechno kolem nich velmi jemně, avšak velmi důkladně.

Pak nastala tísnivá pauza, podobná tomu okamžiku, který určitě procítí mič mezi časem, kdy letí vzhůru, a časem, kdy začne padat, a cosi je všechny tři zvedlo a sesulo je na zmítající se hromádku. Podlaha se pokoušela stát se stěnou.

Nomové se věšeli jeden na druhého, dívali se po sobě a pištěli.

Za chvíli přestali. Nemělo to žádný smysl. Kromě toho jim došel dech.

Podlaha se velmi pozvolna zase stala řádnou podlahou a nejevila žádné další ambice stát se stěnou.

Masklin si sundal z krku Angalovu nohu.

"Myslím, že letíme."

"To bylo ono?" zeptal se Angalo chabě. "Vypadá to jaksi půvabněji, když se na to díváš ze země."

"Zranil se někdo?"

Gurder se vyškrábal na nohy.

"Jsem samá modřina," kňoural. Oprášil se. A pak, protože nomskou povahu nic nezmění, dodal: "Je tu něco k snědku?"

Na jídlo nepomysleli.

Masklin se díval do tunelu pro dráty za Gurderovými zády.

"Možná nebudeme žádné potřebovat," řekl nejistě. "Jak dlouho to trvá na Floridu, Věci?"

"Kapitán právě řekl, že to bude trvat šest hodin a čtyřicet pět minut," řekla Věc.*

"To umřeme hladu!" zvolal Gurder.

"Možná, že se tu dá něco ulovit," doufal Angalo.

"To bych neřekl," řekl Masklin. "Tohle nevypadá na myší rejdiště."

"Lidé jídlo budou mít," prohlásil Gurder. "Lidé mají jídlo vždycky."

"Já věděl, že to řekneš," konstatoval Angalo.

"To dá rozum, ne?"

"Jestlipak se můžeme podívat z okénka?" dotazoval se Angalo. "Rád bych věděl, jak rychle letíme. Jak stromy a ostatní věci hvízdají kolem a tak dál."

"Koukněte," řekl radši Masklin, než se mu věci vymknou z rukou. "Nepočkáme chvíli, é? Uklidníme se. Odpočíte si."

Pak se třeba můžeme poohlédnout po nějakém jídle."

Znovu se uvelebili. Aspoň tu bylo teplo a sucho. Kdysi, když bydlel v díře v mezi, zažil Masklin příliš mnoho chladu a mokra na to, aby ohrnoval nos nad příležitostí prospat se v teple a suchu.

Začal klímat...

Na palubě letadla.

Na... palu... bě...

Možná v letadlech žily stovky nomů stejným způsobem jako nomové, co bydleli v Obchodáku. Možná tu dosud žijí někde pod koberci, zatímco jsou bleskurychle dopravováni do všech těch míst, která Masklin viděl na té jediné mapě, kterou nomové kdy našli. Byla v kapesním diáři a jména vzdálených míst na ní napsaná byla jako zaklínadla - Afrika, Austrálie, Čína, Ekvádor, Printed in Hongkong, Island...

Možná, že se nikdy nepodívali z oken. Možná, že se nikdy ani nedověděli, že se pohybují.

Lámal si hlavu, jestli tohle myslela Grimma všemi těmi řečmi o žábách v té květině. Někde si to přečetla. Mohli byste celý život prožít na nějakém malém místě a myslet si, že je to celý svět. Háček je v tom, že on se tenkrát vztekal.

Nechtělo se mu naslouchat.

No, a teď vypadl z toho květu a nepochybně...

Žába přivedla na své místo mezi listky na okraji světa květu pár dalších mladších žabek.

Hleděly na větev. Tam venku nebyl jenom jeden květ, byly jich tam tucty, přestože něco takového si žáby nemohly myslet, jelikož žáby neumějí počítat víc než do jedné.

Viděly spoustu jednotlivých květů.

Civěly na ně. Civění je jednou z mála věcí, ve kterých jsou žáby dobré.

V myšlení nikoli. Bylo by pěkné říci, že drobné žabičky dlouho a důkladně přemýšlely o novém květu, o životě ve starém květu, o nutnosti objevovat, o možnosti, že svět je větší než jezírko lemované okvětními plátky.

Ve skutečnosti si myslely: „- - - kuňkuň. - - - kuňk-kuňk. - - -"

Ale to, co cítily, bylo příliš velké, aby se to vešlo do jediného květu.

Opatrně, pomaloučku, naprosto nevědouce proč, pleskly sebou dolů na tu větev.

Věc zdvořile zapípala.

"Možná vás bude zajímat," řekla, "že jsme prorazili zvukovou bariéru."

Masklin se ustaraně obrátil na ostatní.

"Tak jo, přiznejte se, který jste to byl?"

"Na mě nekoukej," ohradil se Angalo. "Ničeho jsem se ani nedotkl."

Masklin se připlazil k okraji otvoru a vyhlédl ven.

Spatřil lidské nohy. Podle toho, jak vypadaly, to byly ženské lidské nohy. Obvykle to byly ty s méně praktickými střevíci.

O lidech jste se mohli hodně dovědět pohledem na jejich nohy. Bylo to také téměř všechno, na co se musel celý čas nom dívat. Zbytek člověka byl obvykle jen něco víc než spodní část páru nozder daleko nahoře.

Masklin nasál vzduch.

"Někde je tu jídlo," oznámil.

"Jaké jídlo?" zeptal se Angalo.

"To je jedno," řekl Gurder a odstrčil ho. "Ať je to co chce, já to hodlám sníst!"

"Zpátky!" vybafl Masklin a strčil Věc Angalovi do náruče. "Půjdu já! Angalo, ať se ani nehne!"

Vypálil ven, utíkal k závěsu a vklouzl za něj. Po několika vteřinách sebou hnul natolik, že z něj za závěsem vykukovalo jedno oko a jedno mračící se obočí.

Místnost byla jakási zásobárna potravy. Ženští lidé vytahovali ze stěny podnosy s jídlem. Nomové mají ostřejší čich než lišky; Masklin dělal všechno možné, aby neslintal. Tohle musel připustit - to bylo všechno moc hezké, lovit a přestovat plodiny, ale co z toho získáte, není s jídlem, které najdete u lidí, srovnatelné.

Jedna z žen položila poslední táč na vozík a projela kolem Masklina. Kola vozíku byla skoro tak velká jako on.

Když vozík vrzal kolem něj, vystřelil Masklin ze své skrýše, vyskočil na něj a vmáčkl se mezi láhve. Dělá určité hloupot, to věděl hned. Ale bylo to přece jenom lepší, než se tlačit v nějaké díře s párem trumberů.

Řady a řady střevíců. Některé černé, některé hnědé. Některé s tkaničkami, některé bez. Pěkných pár jich v sobě nemělo nohy, protože si lidé boty vyzuli.

Masklin se díval nahoru, jak se vozík ploužil kupředu.

Řady a řady nohou. Některé v sukních, ale většina v kalhotách.

Masklin se podíval ještě výš. Nomové málokdy vidí lidi sedět.

Řady a řady těl, zakončených řadami a řadami hlav s obličejí vepředu. Řady a řady -

Masklin se skrčil zpátky mezi láhve.

Pozoroval ho Vnuk Richard.

Byl to ten známý obličej z novin. Musel to být on. Měl malou bradku a smějící se ústa se spoustou zubů. A vlasy, které vypadaly, jako by je někdo neuvěřitelným způsobem vyřezal z něčeho zářivého, místo aby normálně rostly.

Vnuk Richard, 39.

Ten obličej na něj chvilku zíral a potom se podíval stranou.

Nemohl mě vidět, řekl si Masklin. Jsem tu schovaný.

Co řekne Gurder, až mu to povím?

Zblázní se, tak je to.

Myslím, že si to chvíli nechám pro sebe. To je ohromně dobrý nápad. Už takhle máme dost starostí.

39. Buď je ještě třicet osm dalších Vnuků Richardů, a já si nemyslím, že je to tak, nebo je to způsob, jak člověk novinářský říká, že je někdo stár třicet devět roků. Skoro z poloviny tak starý jako Obchodák. A nomové z Obchodáku říkají, že Obchodák je starý jako svět. Já vím, že to nemůže být pravda, ale -

Rád bych věděl, jaký je to pocit žít skoro věčně?

Zavrtal se ještě víc mezi věci v přihrádce. Většinou to byly láhve, ale našel tam i několik sáčků, obsahujících hrudkovité předměty o maličko menší než Masklinova pěst. Bodal do papíru nožem, až vyřezal otvor dostatečně velký a jednu tu věc vytáhl.

Byl to solený burák. No, to bylo jen pro začátek.

Popadl sáček, právě když ho minula lidská ruka.

Byla tak blízko, že se jí mohl dotknout.

Byla tak blízko, že se mohla dotknout jeho.

Viděl červeň na nehtech jejích prstů, když se kolem něj sunuly, zvolna sevřely jiný balíček a zmizely.

Masklinovi později došlo, že ta rozdavačka potravy ho nemohla vidět. Jenom sáhla dolů na podnos pro to, o čem věděla, že tam bude, a to rozhodně nezahrnovalo Masklina.

To bylo jasné později. V tu chvíli, s lidskou rukou, která mu téměř pročísla vlasy, to všechno vypadalo úplně jinak.

Spustil se kvapem z vozíku, dopadl na koberec a odkutálel se pod nejbližší sedadlo.

Ani nečekal, až popadne dech. Zkušenost ho naučila, že ve chvíli, když se zastavíte, abyste popadli dech, vás věci zaskočí. Hnal si to od sedadla k sedadlu, vyhýbal se obřím nohám, vyzutým botám, zahozeným novinám a sáčkům. Ve chvíli, kdy křižoval část uličky k zásobárně potravin, byl šmouhou i podle nomských měřítek. Nezastavil se, ani když se protahoval otvorem. Jenom skočil a prolétl jím, aniž se dotkl stěn.

"Burák?" řekl otráveně Angalo. "Pro tři? To není ani sousto pro každého!"

"Tak co navrhuješ?" zeptal se Masklin hořce. "Chceš snad jít k té rozdavačce potravy a říct, že tady dole jsou tři malí hladovějící?"

Angalo z něj nespustil oči. Masklin už opět nabral dech, ale pořád ještě byl rudý v obličeji.

"Víš co, to by mohlo stát za pokus," řekl.

"Co?"

"No, kdybys byl člověk, čekal bys, že na palubě letadla potkáš noma?"

"Toť se ví, že ne-"

"Vsadím se, že by tě ohromilo, kdybys noma opravdu uviděl, co?"

"To navrhuješ, abychom se schválně ukázali člověku?" pravil Gurder podezíravě. "To jsme ještě nikdy neudělali, však víte."

"Já jsem to teď málem udělal," řekl Masklin. "A příliš se do toho nepohrnu!"

"Chceš říct, že radši vyhladovíme k smrti nad jedním burákem, jako vždycky?"

Gurder roztouženě pohlédl na úlomek oříšku v ruce. V Obchoďáku se buráky samozřejmě cpali. Kolem Vánočního trhu, když se Tržnice přeplnila jídlem, které v jiných sezónách normálně nevidíte, byly burské oříšky chutným závěrem oběda. Možná byly také chutným předkrmem. Ale samotným obědem určitě nebyly.

"Co plánuješ?" zeptal se unaveně.

Jedna z oněch rozdavaček potravy brala tácy z polic, když jakýsi pohyb přilákal její pohled. Lidská hlava se velmi zvolna otočila.

Něco malého a černého se jí spouštělo rovnou k uchu.

Strčilo si to drobné palečky do oušek, zamávalo prstíky a vyplázlo jazýček.

"Prrrr," ječel Gurder.

Tác vypadl rozdavačce z rukou. Vydala táhlý zvuk, který zněl jako pronikavá mlhová siréna, a ucouvla s rukama pozvednutýma k ústům. Nakonec se natočila, velmi zvolna, jako strom před pádem, a zmizela mezi závěsy.

Když se vrátila s další lidskou bytostí, byla ta postavička pryč.

Rovněž tak většina jídla.

"Ani nevím, kdy jsem naposledy měl uzeného lososa," pravil Gurder šťastně.

"Mhmm," pomlaskával Angalo.

"Takhle se nemá jíst," řekl Gurder přísně. "Nemůžeš si to všechno najednou naložit do pusy a potom odříznout, co přechuhuje. Co si lidé pomyslí?"

"-dný lidi tu nejsou," opáčil Angalo nezřetelně. "-korát ty a Masklin."

Masklin odřezal víčko z nádoby s mlékem. Byla prakticky velikosti noma.

"Tohle je něco jiného, co?" pochvaloval si Gurder. "Řádná strava z natural konzerv a tak podobně. Nic není třeba čistit od hlíny jako v lomu. A je tu taky příjemně a teplo. Jedině takhle se dá cestovat. Chce někdo -" neurčitě strčil do talířku, nejsa si jist, co obsahuje, "- tohle?"

Ostatní zavrtěli hlavou. Na talíři spočívalo něco lesklého a třaslavého a růžového s třešní nahoře a jakýmsi zvláštním způsobem se tomu dařilo vypadat jako něco, co byste nejedli, ani kdyby vám to naložili na talíř po týdenní hladovce.

"Jak to chutná?" ptal se Masklin, když Gurder kousek sežvýkal.

"Růžově," odvětil Gurder.*

"Dá si někdo na závěr burský oříšek?" otázal se Angalo. Ušklíbl se. "Ne? Tak ho zahodím?"

"Ne," pospíšil si Masklin. Podívali se na něj. "Promiň," pokračoval. "Chci říct, že bys neměl. Plýtvat dobrým jídlem není správné."

"Je to špatné," prohlásil Gurder upjatě.

"Mmm. Nevím, jestli je to špatné," řekl Masklin. "Ale je to hloupé. Dej ho do rance. Nikdy nevíš, kdy ho můžeš potřebovat."

Angalo si protáhl paže a zívł.

"Umýt se by potěšilo," řekl.

"Žádnou vodu jsem neviděl," odpověděl Masklin. "Někde tu asi je nějaký dřez nebo záchod, ale nevím, kde ho hledat."

"Když je řeč o záchodě -"

"Přímě na druhém konci potrubí, prosím," informoval Gurder.

"A vyhýbat se elektrickému vedení" řekla Věc sama od sebe.

Angalo zmateně přikývl a odplazil se do tmy.

Gurder zívł a protáhl se.

"Nebudou nás ty rozdavačky potravy hledat?" zeptal se.

"Myslím, že ne," řekl Masklin. "Když jsme bydlívali Venku, než jsme našli Obchoďák, jistě nás lidé občas zahlédli.

Myslím, že ve skutečnosti nevěří svým očím. Nevyráběli by ty potrhle zahradní okrasy, kdyby někdy viděli skutečného noma."

Gurder hmátl do svého oděvu a vytáhl obrázek Vnuka Richarda. I v matném světle v něm Masklin poznal toho člověka na sedadle. Neměl na obličeji varhánky, jak byl obrázek složen, a nebyl ze stovek drobných teček, ale odhlédnuto od toho...

"Myslíš, že tady někde je?" pronesl Gurder roztouženě.

"Mohl by. Mohl by," řekl Masklin a cítil se mizerně. "Ale, podívej, Gurdere... Angalo možná zachází trochu příliš daleko, ale mohl by mít pravdu. Možná, že Vnuk Richard je jenom další lidská bytost, víš. Lidé pravděpodobně vystavěli Obchoďák jenom pro lidi. Tvoji předkové se do něj jenom nastěhovali, protože, inu, bylo tam teplo a sucho.

A -"

"Já tě neposlouchám, abys věděl," přerušil ho Gurder. "Nehodlám si nechat namluvit, že jsme jenom něco jako krysy a myši. My jsme něco zcela zvláštního."

"Věc si je naprosto jistá v tom, že jsme přišli odjinud, Gurdere," řekl Masklin mírně.

Opat složil obrázek. "Možná. Možná, že ne," pronesl. "Na tom nesejde."

"Angalo si myslí, že na tom záleží, jestliže je to pravda."

"Nevím proč. Existuje víc než jedna pravda." Gurder pokrčil rameny. "Mohl bych říct: jsi jenom trocha prachu a tekutin a kostí a chlupů, a je to pravda. A mohl bych třeba říct: jsi něco uvnitř své hlavy, co ji opustí, když zemřeš. To je také pravda. Zeptej se Věci."

Barevná světýlka se míhala po povrchu Věci.

Masklin se zatvářil pohoršené. "Nikdy jsem se jí na nic takového neptal," řekl.

"Proč ne? To je první otázka, kterou bych jí položil já."

"Pravděpodobně řekne něco jako 'Nelze zpracovat' nebo 'Údaje neoperativní'. To říká, když neví a nechce to přiznat. Věci?"

Věc neodpovídala. Světýlka změnila polohu.

"Věci?" opakoval Masklin.

"Monitoruji komunikaci."

"To dělá často, když se otravuje," řekl Masklin Gurderovi. "Jenom tak sedí a poslouchá neviditelné zprávy ze vzduchu. Dávej pozor, Věci. Tohle je důležité. Chceme -"

Světýlka se rozhýbala. Hodně jich zčervenalo.

"Věci! My -"

Věc vydala krátké kliknutí, což se rovnalo odkašlání.

"V pilotní kabině byl viděn nom."

"Poslyš, Věci, my - Cože?"

"Opakuji: v pilotní kabině byl viděn nom."

Masklin se prudce rozhlédl.

"Angalo?"

"To je krajně pravděpodobné," pravila Věc.

3

CESTUJÍCÍ: Velká, nomům podobná stvoření. Mnoho lidí tráví velký díl času cestováním z místa na místo, což je zvláštní, protože v místě, kam cestují, už je stejně příliš mnoho lidí. Viz. také pod ZVÍŘATA, INTELIGENCE, EVOLUCE a PUDINK. Z Vědecké encyklopedie pro zvědavého mladého noma, autor Angalo de Galanterie

Zvuk Masklinova a Gurderova hlasu zněl ozvěnou, když prolézali mezi dráty.

"Napadlo mě, že mu to nějak trvá!"

"Neměl jsi ho nechat jít samotného! Víš, jaký je, když jde o řízení!"

"Já jsem ho neměl nechat?"

"On prostě nemá vůbec - kudy teď?"

Angalo řekl, že si myslí, že vnitřek letadla bude jeden propletenec drátů a potrubí. Měl skoro pravdu. Nomové se protahovali úzkým, kabely ověšeným světem pod podlahou.

"Na tohle jsem moc starý! V nomově životě nastane jednou čas, kdy by se neměl plazit vnitřkem strašných létajících strojů!"

"Kolikrát jsi se plazil?"

"Až dost!"

"Blížíme se," upozornila je Věc.

"Takhle to dopadá, když se ukazujeme! To je Poslední soud," láteřil dál Gurder.

"Či?" zeptal se Masklin chmurně a pomohl mu na nohy.

"Co myslíš?"

"Někoho musí soudit!"

"Já jsem myslel soud všeobecně!"

Masklin se zastavil.

"Kudy teď, Věci?"

"Zpráva informovala rozdavačku potravy, že podivná malá bytost je na palubě letadla," řekla Věc. "To je místo, kde se nacházíme. Je zde mnoho počítačů."

"Mluví s tebou, ne?"

"Trochu. Jsou jako děti. Většinou poslouchají," řekla Věc samolibě. "Nejsou moc inteligentní."

"Co uděláme?" ptal se Gurder.

"Půjdeme -" Masklin zaváhal. Slovo 'zachránit' se rýsovalo někde na konci té věty.

Bylo to silné, dramatické slovo. Toužil je vyslovit. Potíž byla v tom, že za ním se tlačilo jiné, prostší, protivnější slovo.

Znělo: "Jak?"

"Myslím, že se mu nepokusí ublížit," řekl a doufal, že je to pravda. "Možná ho někam dají. Měli bychom si najít místo, odkud se můžeme podívat, co se děje." Bezmocně zkoumal dráty a složité kusy kovu před nimi.

"Měl bys mě tedy nechat jít napřed," řekl Gurder suše.

"Proč?"

"Možná ti to jde moc dobře venku, v otevřeném prostoru," řekl Opat a odstrčil ho. "Ale v Obchodáku jsme my věděli všechno o tom, jak se pohybovat uvnitř věci."

Zamnul si ruce.

"Správně," řekl, a potom popadl kabel a protáhl se mezerou, které si Masklin ani nevšiml.

"Takovéhle věci jsem dělával jako kluk," rozpovídal se. "Prováděli jsme všechny možné skopičiny."

"Ano?" opáčil Masklin.

"Tudy dolů, myslím. Pozor na dráty. No jo. Nahoru a dolů výtahovými šachtami, tam a zpátky skrz telefonní centrálu..."

"Já myslím, že pořád mluvíš o tom, že dneska děti utrácení příliš mnoho času poflakováním a lumpárnami."

"Ach. Ano. No, tomu se říká trestná činnost mladistvých," řekl Gurder přísně. "To je něco jiného než naše mladická nerozváznost. Zkusíme to tudy nahoru."

Protáhli se mezi dvěma teplými kovovými stěnami. Oslnilo je denní světlo.

Masklin a Gurder si lehli a plazili se kupředu.

Doplazili se do prostoru zvláštního tvaru, ne o mnoho většího než kabina nákladního auta. Podobně jako ona byl toto skutečně prostor, k jehož výbavě patřili lidští řidiči.

Přístrojů tam byla spousta.

Pokrývaly stěny i strop. Světla a přepínače, ciferníky a páky. Masklin si pomyslel: Kdyby tu byl Dorcas, nikdy bychom ho odsud nedostali. Angalo je někde tady, a my ho chceme odsud dostat.

Na podlaze klečeli dva lidé. Jedna z rozdavaček potravy stála vedle. Odbývalo se moře bučení a vrčení.

"Lidská řeč," poznamenal Masklin. "Kéž bychom ji rozuměli."

"Jak je libo," řekla Věc. "Připrav se."

"Ty rozumíš lidským zvukům?"

"Jistě. Jsou to jenom zpomalené nomy zvuky."

"Cože? Co? To jsi nám nikdy neřekla! To jsi nám nikdy předtím neřekla!"

"Celé biliony věci jsem vám neřekla. Kde chceš, abych začala?"

"Můžeš začít tím, že mi řekneš, co si teď povídají," řekl Masklin. "Prosím."

"Jeden právě řekl, To musela být nějaká myš nebo něco takového", a ten druhý řekl, Ukaž mi oblečenou myš a já připustím, že to byla myš. A ta rozdavačka potravy řekla, To nebyla žádná myš, co jsem viděla já. Prsklo to na mne jedna malina' (výkřik)."

"Co je malina?"

"Malý červený plod rostliny Rubus idaeus."

Masklin se obrátil ke Gurderovi.

"Vážně?"

"Já? Jaký plod? Poslyš, kdyby se tam vyskytlo nějaké ovoce, snědl bych ho. Jenom jsem udělal ,prrrr'."

"Jeden z lidí právě řekl, Ohlédl jsem se a támhle to bylo a koukalo se to oknem'."

"To je celý Angalo," prohlásil Gurder.

"Teď ten druhý na kolenou řekl, No, ať je to co chce, je to tady za panelem a nikam to nemůže utéct'."

"On odlupuje kus stěny!" zvolal Masklin. "Ale ne! Sahá dovnitř!"

Člověk zabučel.

"Člověk řekl, Kouslo mě to! Ta malá potvora mě kousla!" pravila Věc pobaveně.

"Jo. Je to Angalo," konstatoval Gurder. "Jeho otec byl taky takový. Bojovník do posledního dechu."

"Ale oni nevědí, co našli!" řekl Masklin naléhavě. "Zahlédli ho, ale on utekl! Dohadují se o tom! Oni ve skutečnosti v nomy nevěří! Kdybychom ho dokázali dostat ven, než ho chytí, rozhodně si budou myslet, že to byla myš nebo něco takového!"

"Řekl bych, že bychom mohli jít kolem stěnami," navrhl Gurder. "Ale to by trvalo moc dlouho."

Masklin se zoufale rozhlížel po kabině. Kromě těch tří, kteří se pokoušeli chytit Angala, byli vpředu ještě dva lidé. To musejí být piloti, pomyslel si Masklin.

"Nápady mi úplně došly," řekl. "Dokážeš něco vymyslet, Věci?"

"Mohu vymýšlet prakticky neomezeně."

"Já chci říct, můžeš něco udělat, abys nám pomohla zachránit Angala?"

"Ano."

"Tak to už bys měla začít."

"Ano."

Za okamžik uslyšeli tiché zvonění poplašného zařízení. Světla začala blikat. Piloti něco vykřikli a natáhli se kupředu a začali něco kutit s přístroji.

"Co se to děje?" zeptal se Masklin.

"Je možné, že se lidé polekali proto, že už nepilotují tento stroj," pravila Věc.

"Že ne? Tak kdo?"

Světýlka na Věci se zavlnila.

"Já."

Jedna ze žabiček spadla z větve a tiše zmizela v listnatém baldachýnu daleko dole. Ježto velmi malá, lehoučká zvířata

mohou padat dlouho, aniž si ublíží, je vcelku možné, že žába pád do pralesního světa pod stromem přežila a měla další převelice zajímavý zážitek, jaký stromová žába kdy zakusila.
Ostatní žáby se loudaly vpřed.

Masklin pomohl Gurderovi dalším kovovým tunelem, plným drátů. Nad hlavou slyšeli dunění lidských nohou a bučení lidí v potížích.

"Myslím, že z toho nemají moc velkou radost," podotkl Gurder.

"Ale nemají čas hledat něco, co byla pravděpodobně myš," opáčil Masklin.

"To není žádná myš, je to Angalo!"

"Ale potom si budou myslet, že to byla myš. Myslím, že lidé nechtějí znát to, co je rozčiluje."

"To mi připadá zrovna nomské," řekl Gurder.

Masklin se podíval na Věc, kterou měl v podpaží.

"Ty ten Concord opravdu řídíš?" zeptal se.

"Ano."

"Já jsem si myslel, že při řízení musíš otáčet volantem a řadit rychlost a tak," řekl Masklin.

"To všechno vykonávají přístroje. Lidé mačkají knoflíky a kroutí volanty, jenom aby řekli přístrojům, co mají dělat."

"Tak co tedy děláš ty?"

"Já" pravila Věc, "rozhoduji."

Masklin naslouchal tlumenému hřmění strojů.

"Je to těžké?" zeptal se.

"Nikoli samo o sobě. Avšak ti lidé se pořád snaží do toho zasahovat."

"Myslím, že bychom tedy raději měli rychle najít Angala," usoudil Gurder. "Tak pojd'."

Sunuli se dalším kabelovým tunelem.

"Měli by nám poděkovat, že dovolujeme naší Věci dělat za ně jejich práci," mínil Gurder.

"Myslím, že na to takhle nenahlížejí," řekl na to Masklin.

"Letíme ve výšce 16 000 metrů rychlostí 2100 kilometrů za hodinu," informovala Věc.

Když nic nepoznamenali, dodala: "To je velmi vysoko a velmi rychle."

"To je dobře," řekl Masklin, který si uvědomil, že se nějaká poznámka očekává.

"Velmi, velmi rychle."

Oba nomové se protáhli mezírkou mezi dvěma kovovými pláty.

"Vlastně rychleji než kulka."

"Úžasné," řekl Masklin.

"Dvakrát rychleji než zvuk v této atmosféře," pokračovala Věc.

"Uau."

"Zajímalo by mě, jestli bych to mohla vyjádřit jiným způsobem," pravila Věc a znělo to mírně znepokojeně. "Z

Obchodáku do lomu by to Concord dokázal za méně než patnáct vteřin."

"Ještě štěstí, že jsme ho nepotkali v protisměru," poznamenal Masklin.

"No tak, přestaň si z ní utahovat," napomenul ho Gurder. "Chce ti říct, že je hodná holka... Věc," opravil se.

"Nechci," pravila Věc poněkud rychleji než obvykle. "Toliko jsem upozorňovala, že toto je velmi specializovaný stroj a vyžaduje zběhlost v řízení."

"Tak to bys snad neměla tolik mluvit," řekl Masklin.

Věc na něj zavlnila světýlky.

"Tohle bylo sprosté," řekl Gurder.

"No, já jsem dělal to, o čem Věc mluví, celý život a neslyšel jsem za to ani ,díky'," řekl Masklin. "Ale jak vysoko je 16 000 metrů?"

"Šestnáct kilometrů. Dvakrát tak daleko jako z Obchodáku do lomu."

Gurder se zastavil.

"Do výšky?" podivil se. "My jsme tak vysoko?"

Podíval se na podlahu.

"Ó," řekl.

"Hele, jenom nezačínej," řekl rychle Masklin. "Už máme dost starostí s Angalem. Přestaň se takhle lepit na zed'!"

Gurder zesinal.

"To musíme být tak vysoko jako všechny ty načechrané bílé obláčkové věci," vydechl.

"Ne," pravila Věc.

"Aspoň nějaká útěcha," řekl Gurder.

"Jsou hluboko pod námi."

"Ó."

Masklin popadl Opata za rameno.

"Nezapomeň na Angala!" povzbuzoval ho.

Gurder pomalu přikývl a sunul se se zavřenýma očima vpřed, píd' po pidi.

"Nesmíme ztratit hlavu," řekl Masklin. "I když jsme tak vysoko." Podíval se dolů. Kov pod ním byl naprosto pevný.

Museli byste mít velkou představivost, abyste skrz něj viděli zemský povrch dole.

Ale on ji naštěstí měl.

"Uf," řekl. "Tak pojd', Gurdere. Dej mi ruku."

"Je zrovna před tebou."

"Promiň. Neviděl jsem ji, mám zavřené oči."

Trvalo jim věčnost posunovat se nahoru a dolů mezi vedením, až Gurder nakonec řekl: "To nemá cenu. Tady není žádná dost velká díra. On by ji našel, kdyby tady nějaká byla."

"Tak musíme najít cestu do kabiny, a tak ho dostat ven," navrhl Masklin.

"Se všemi těmi lidmi?"

"Mají toho dost na práci, než aby si nás všimli. Pravda, Věci?"

"Pravda."

Existuje místo tak vysoko, že není žádné dole.

Trochu níž brázdil oblohu bílý šíp, předstihl noc, předběhl slunce, v několika hodinách překročil oceán, který byl kdysi krajem světa...

Masklin se opatrně spustil na podlahu a kradl se vpřed. Lidé se jeho směrem ani nepodívali.

Doufám, že Věc ví, jak se tohle letadlo řídí, pomyslel si. Šinul se bokem k panelům, kde se snad schovával Angalo.

Tohle nebylo dobré. Nesnášel být takhle vydán náhodě. Samozřejmě v oněch dnech, kdy lovil sám a sám, to možná bylo horší. Kdyby ho tehdy něco chytilo, vůbec by to nevěděl. Byl jenom sousto. Avšak nikdo neví, co lidé provedou s ním, jestli ho chytí...

Vletěl do pozeňnaného stínu.

"Angalo!" zasyčel.

Po chvíli se ozval hlas zpoza vedení: "Kdo je to?"

Masklin se zvedl. "Kolikrát chceš hádat?" zeptal se svým obvyklým hlasem.

Angalo seskočil. "Honili mě!" řekl. "A jeden strčil ruku -"

"Já vím. Pojďme, dokud mají napilno."

"Co se děje?" ptal se Angalo, když vyběhli do světla.

"Věc nás pilotuje."

"Jak? Nemá ruce. Nemůže řídit rychlosti a nic -"

"Zjevně šéfuje počítačům, které to všechno dělají. Pojď už."

"Podíval jsem se oknem," breptal Angalo. "Všude kolem je obloha!"

"Ani mi to nepřipomínej," sykl Masklin.

"Nech mě podívat se ještě jedinkrát -" začal Angalo.

"Poslyš, Gurder na nás čeká a už nestojíme o žádné potíže -"

"Ale tohle je lepší než všechny nákladáky -"

Zaslechli tlumený zvuk.

Vzhledli.

Jeden z lidí je pozoroval. Ústa měl otevřená a v obličeji výraz někoho, kdo bude moc těžko vysvětlovat, co právě vidí, hlavně sám sobě.

Člověk se už zvedal na nohy.

Angalo s Masklinem se na sebe podívali.

"Utikej!" zařvali.

Gurder nenápadně číhal v nepatrném stínu u dveří, když proběhli kolem, ruce i nohy se jim míhaly jako píсты. Popadl sukničnici svého šatu a cupital za nimi.

"Co se děje? Co se děje?"

"Pronásleduje nás člověk!"

"Nenechávejte mě tady! Nenechávejte mě tady!"

Masklin byl právě v čele, když se hnali uličkou mezi řadami lidí, kteří si vůbec nevšimli tří drobných šmouh, běžících mezi sedadly.

"Neměli... jsme tam... okounět!" lapal po dechu Masklin.

"Možná... už... nebudeme mít... nikdy takovou příležitost," odmlouval Angalo.

"To máš pravdu!"

Podlaha se lehce naklonila.

"Věci! Co to děláš?"

"Dělám legraci."

"Ne! Tudy!"

Masklin se vrhl kolem páru obřích bot mezi dvě sedadla a plácl sebou na koberec. Ostatní se tam vřítily za ním.

Pár coulů od nich byly obrovské lidské nohy.

Masklin si přidržel Věc u obličeje.

"Vrať jim to letadlo!" zasyčel.

"Doufala jsem, že s ním budu moci přistát," pravila Věc. I když měla hlas stále plochý a bez výrazu, Masklin si přesto pomyslel, že zní posmutněle.

"Umíš s těmihle věcmi přistávat?" zeptal se ji Masklin.

"Ráda bych se to příležitostně naučila -"

"Koukej jim to okamžitě vrátit!"

Věc se trochu zakolébala a změnila obrazec světýlek. Masklin vydechl.

"Tak co, budeme se všichni pět minut chovat rozumně?" zeptal se.

"Promiň, Maskline," řekl Angalo. Snažil se tvářit omluvně, ale nešlo mu to. Masklin poznal vytřeštěné oči a mírně šilený úsměv někoho, octnuvšího se velmi blízko jejich soukromému nebi. "Bylo to takové... víte, že pod námi je rovnoměrně modro? Jako když tam dole není žádná zem! A -"

"Jestli se Věc pokusí o další praktické cvičení v pilotáži, mohli bychom se všichni přesvědčit, jestli je to pravda," řekl Masklin pochmurně. "Tak budeme hezky sedět a budeme zticha, jasný?"

Seděli pod křeslem a chvíli mlčeli.

Najednou se ozval Gurder: "Ten člověk má díru v ponožce."

"A co má být?" zeptal se Angalo.

"Vlastně nevím. Jenom to, že tě jakživo nenapadne, že by lidé mohli mít děravé ponožky."

"Když máš ponožky, díry nejsou daleko," prohodil Masklin.

"Ale ponožky jsou to pěkné," řekl Angalo.

Masklin si je prohlížel. Připadaly mu podřadné. V Obchodáku je nomové používali jako spací pytle.

"Jak to poznáš?" zeptal se.

"Jsou to Módní Puchuvzdorné," řekl znalecky Angalo. "Zaručeně pětáosmdesátiprocentní Polyprotipot. V Obchodáku jsme je prodávali. Byly o moc dražší než jiné ponožky. Podívej, tady vidíš značku."

Gurder si povzdechl.

"Byl to dobrý Obchodák," zamumlal.

"A ty boty," pokračoval Angalo a ukázal kousek stranou na velké bílé útvary podobné člunům, vytaženým na břeh.

"Vidíš je? Tulačky Křížemkráž s Podrážkou z Mechové Gumy. Velmi drahé."

"Ty já jsem nikdy neuznával," pravil Gurder. "Moc okázalé. Dával jsem přednost Pánským, Hnědým, Šněrovacím. V takové botě si nom pěkně pospal."

"Ty Tulačky, to jsou taky boty z Obchodáku, ne?" zeptal se opatrně Masklin.

"No jo. Speciální zboží."

"Hmm."

Masklin vstal a přešel k velké kožené brašně, napůl zastrčené pod sedadlem. Ostatní přihlíželi, jak se po ní škrábe vzhůru a pak se povytahuje, až se mu povede, velmi rychle, nakouknout přes lenoch sedadla. Sklouzl zpátky.

"Vida, vida," řekl potrhým, rozjásaným hlasem. "Ta taška je z Obchodáku, že jo?"

Gurder s Angalem ji zhodnotili pohledem.

"V Cestovních doplňcích jsem nikdy moc nepobyl," řekl Angalo. "Ale teď, když ses o tom zmínil, mohla by to být Speciální Příruční Brašna z Teletiny."

"Pro Energického Úředníka?" dodal Gurder. "Ano. To by mohlo být."

"Víte už, jak se odsud dostaneme?" zeptal se Masklin.

"Stejnou cestou jako sem?" hádal Angalo, který si tím příliš hlavu nelámал.

"Myslím, že to by šlo těžko. Lidé by mohli mít jiný názor," řekl Masklin. "Možná se už po nás začali shánět. I když si myslí, že jsme myši. S myšmi bych se v takovémhle letadle nesmířil, být lidmi. Víte, co jsou myši zač, čůrají na dráty. To by mohlo být nebezpečné, když jste šestnáct kilometrů vysoko, taková myš, co si jde na malou do počítače.. Já myslím, že k tomu lidé přistoupí velmi razantně. Takže bychom měli odsud vypadnout, až to začne."

"Zašlápnou nás!" namítl Angalo.

"Napadlo mě, že bychom se nějak mohli... dostat do té brašny, nebo tak," navrhl Masklin.

"Směšné!" prohlásil Gurder.

Masklin se zhluboka nadechl.

"Patří Vnukovi Richardovi, abyste věděli," oznámil.

"Ověřil jsem si to," dodal, když uviděl výraz jejich obličejů. "Už jsem ho viděl dřív a sedí tady nahoře v tom křesle.

Vnuk Richard," pokračoval, "39. Rovnou tady nad námi. Čte si noviny. Tady nahoře. To je on."

Gurder zrudnul. Dloubl Masklina prstem. "To čekáš, že ti budu věřit, že Richard Arnold, vnuk bří Arnoldové (zal. 1905) má díry v ponožkách?"

"Čímž se z nich stanou ponožky posvátné," řekl Angalo. "Promiň. Promiň. Jen jsem se snažil trochu pozvednout náladu. Nemusíš se na mne tak škaredit."

"Vylez tam a podívej se sám," navrhl Masklin. "Pomůžu ti. Jenom buď opatrný."

Výstrkali Gurdera nahoru.

Mlčky slezl.

"No?" zeptal se Angalo.

"Má na tom zavazadle také zlatá písmena, R. A.'," upozornil Masklin.

Dělal na Angala zoufalé posušky. Gurder vypadal, jako by zahlédl ducha.

"Ano, ta můžeš mít," řekl honem Angalo. "Zlatý monogram za pouhých 599 navíc stávalo na ceduli."

"Řekni nám něco, Gurdere," prosil Masklin. "Nesed' tu tak a nekoukej."

"Toto je pro mne velice slavnostní okamžik," ozval se Gurder.

"Myslel jsem, že bych mohl popárnout pár stehů a mohli bychom se dostat dovnitř na dno," řekl Masklin.

"Nejsem hoden," blouznil Gurder.

"Asi nejsi," prohodil Angalo zvesela. "Ale my to na tebe nikomu nepovíme."

"A Vnuk Richard nám pomůže, uvidíš," povzbuzoval ho Masklin, doufaje, že Gurder je schopen to všechno strávit.

"Nebude o tom vědět, ale bude nám pomáhat. Takže bude všechno dobré. Možná je to tak míněno."

Ne že by to někdo mínil, řekl si s úzkostí. Míněno jen tak všeobecně.

Gurder to zvažil.

"No dobrá," řekl. "Ale žádné prořezávání té tašky. Můžeme se dovnitř dostat zipem."

Tak to taky provedli. Zip se v polovině trochu zadrhl, poněvadž to zdrhovadla většinou dělají, ale netrvalo dlouho, a udělali si otvor dost velký, aby jim sešplhali dovnitř.

"Co uděláme, jestli se podívá dovnitř?" strachoval se Angalo.

"Nic, jenom se usmějeme, řekl bych," zažertoval trochu Masklin.

Stromové žabky se teď octly daleko na větví. Co vyhlíželo jako hladký šedozelený lesní porost, bylo zblízka bludiště z drsné kůry, kořenů a trsů mechu. Pro žáby, které strávily život ve světě s okvětními lístky na okraji, to byla hrůza k neunesení.

Ale lezly dál. Neznaly smysl slova 'ústup'. Ani žádného jiného slova.

4

HOTELY: Místo, kde jsou CESTUJÍCÍ LIDÉ zaparkováni na noc. Jiní lidé jim přinášejí jídlo, včetně proslulé SLANINY, SALÁTU a TOMATOVÉHO SENDVIČE. Jsou tam postele a ručníky a speciální zařízení, které prší na lidi, aby je umylo. Z Vědecké encyklopedie pro zvědavého mladého noma, autor Angalo de Galanterie

Černočerno.

"Tady uvnitř je hrozná tma, Maskline."

"Ano a já se nemůžu uvelebit."

"No, budeš to muset nějak vydržet."

"Kartáč! Já jsem si sednul rovnou na kartáč na vlasy!"

"Zkrátka budeme přistávat."

"Dobrá."

"A tady je nějaká tuba -"

"Já mám hlad. Není tu něco k jídlu?"

"Ještě mám ten burák."

"Kde? Kde?"

"Teď jsem ho kvůli tobě upustil."

"Gurdere?"

"Ano?"

"Co to děláš? Ty něco řežeš?"

"Dělá si díru do ponožky."

Ticho.

"No a co? Co má být? Můžu, když se mi zachce. Je to moje ponožka."

Další ticho.

"Budu se prostě cítit líp, když to udělám."

Zase ticho.

"Je to jenom člověk, Gurdere. Nic zvláštního na něm není."

"Jsme v jeho tašce, ne?"

"Ano, ale sám jsi říkal, že bři Arnoldové je cosi v našich hlavách. Nebo ne?"

"Říkal."

"Tak co?"

"Prostě je mi tak líp, to je všechno. Konec debat."

"Chystáme se na přistání!"

"Jak poznáme, až -"

"Jsem si jistá, že bych to, koneckonců, provedla lépe."

"Tohle je ta Florida? Angalo, sundej mi nohu z obličeje."

"Ano. Tato země tradičně přistěhovalce srdečně vítá."

"To jsme jako my?"

"Technicky jste na cestě k jinému místu určení."

"K jakému?"

"Ke hvězdám."

"Ó. Věci?"

"Existuje nějaká zpráva o tom, že tady už nějakí nomové někdy byli?"

"Co tím myslíš? My jsme ti nomové!"

"Ano, ale možná, že existují další."

"My jsme všichni, co existují! Nebo ne?"

V temnotách tašky se mihala drobná barevná světylka.

"Věci?"

"Vyhledávám dostupné údaje. Závěr: Žádná spolehlivá pozorování, pokud jde o nomy. Všichni zaevidováni přistěhovalci jsou vyšší než čtyři couly."

"Hm. Já jenom pro zajímavost. Zajímalo mě, jestli jsme všichni nomové, co existují."

"Slyšel jsi Věc. Žádná spolehlivá pozorování, povídala."
"Nikdo nás až do dneška nespátřil."
"Projedme imigrační a celní kontrolou. Jste členem nebo jste někdy byl členem podvratné organizace?"
Ticho.
"Co, my? Proč se nás na to ptáš?"
"To je druh otázky, která se pokládá. Monitoruji komunikaci."
"Ach ták. No, já myslím, že nejsme? Ne?"
"Ne."
"Ne."
"Ne. Myslím, že jsme ani nebyli. Co znamená podvratný?"
"Ta otázka má za cíl zjistit, zda jste sem přišli svrhnout vládu Spojených států."
"Myslím, že to nechceme udělat. Chceme?"
"Ne."
"Ne."
"Ne, nechceme. Nemusejí si s námi dělat starosti."
"Stejně je to náramně chytrý nápad."
"Co jako?"
"Klást lidem otázky, když přijedou. Jestli sem někdo přijede provést nějaký podvratný převrat, všichni na něj padnou jako vosy, jakmile odpoví „Ano“."
"Je to sprostý trik, že jo," řekl Angalo s jistým obdivem.
"Ne, nechceme tu udělat žádný převrat," řekl Masklin Věci. "Chceme si jenom ukrást jeden z těch jejich kolmostartujících letounů. Jak se jim zase říká?"
"Raketoplán."
"Správně. A pak zmizíme. Nechceme způsobit žádné potíže."

Taška sebou házela, a pak ji někdo položil.
Tichoučkový zvuk řezání naprosto zanikl v hluku letiště. V kůži se objevila malinká dírka.
"Co to dělá?" ptal se Gurder.
"Přestaň do mě strkat," řekl Masklin. "Nemůžu se soustředit. Ted'... to vypadá, jako bychom stáli s nějakými lidmi v řadě."
"Už tady čekáme věčnost," brblal Angalo.
"Počítám, že se každého vyptávají, jestli nechce provést nějaký převrat," pravil moudře Gurder.
"Nerad se o tom zmiňuji," řekl Angalo, "ale jak najdeme ten raketoplán?"
"To si promysleme, až nadejde čas," odpověděl Masklin nejistě.
"Čas nadešel," řekl Angalo rozhodně. "Nebo ne?"
Masklin bezmocně pokrčil rameny.
"Snad sis nemyslel, že přijedeme do téhle Floridy a všude budou cedule ‚Tudy do vesmíru‘, co?" zeptal se ironicky Angalo.
Masklin doufal, že se mu myšlenky nedají vyčíst z výrazu obličeje. "Toť se ví, že ne," bránil se.
"No tak co bude dál?" naléhal Angalo.
"No... no... optáme se Věci," řekl Masklin. Vypadal, že se mu ulevilo. "Jo, zeptáme se. Věci?"
"Ano?"
Masklin pokrčil rameny. "Co budeme dělat dál?"
"No prosím," řekl Angalo, "tomu já říkám plánování."
Brašna se posunula. Vnuk Richard, 39, postoupil ve frontě.
"Věci? Ptal jsem se, co budeme dělat -"
"Nic."
"Jak nic?"
"Prováděním neexistence aktivity."
"Co z toho?"
"Noviny psaly, že Richard Arnold cestuje na Floridu k vypuštění telekomunikační družice. Tudiž je ted' na cestě k místu, kde ona družice je. Ergo, my jdeme s ním."
"Kdo je Ergo?" otázal se Gurder a rozhlížel se.
Věc na něj zamrkala světýlky.
"Znamená to ‚tudiž‘," pravila.
Masklin se tvářil pochybovačně. "Ty myslíš, že si vezme tuhle tašku s sebou?"
"Nepředvídatelné."
V brašně toho mnoho nebylo, to musel Masklin uznat. Zahrnovalo to hlavně ponožky, noviny, několik drobností jako kartáče na vlasy a knihu, nazvanou Špion bez kalhot. Tato poslední položka jim způsobila jisté znepokojení, když se, ihned po přistání, zdrhovadlo na brašně otevřelo, ale Vnuk Richard vsunul knihu mezi noviny, aniž nahlédl dovnitř. Když už uvnitř bylo trochu vidět, pokusil se v ní Angalo číst. Tu a tam si zamumlal něco pod vousy.
"Tak se mi zdá," řekl Masklin konečně, "že Vnuk Richard rovnou nevyrazí podívat se, jak satelit odlétá. Vím určitě, že nejdřív se půjde někam prospat. Víš, kdy ten raketoplán poletí, Věci?"
"Nepředvídatelné. Mohu hovořit s jinými počítači, toliko jsou-li v mém dosahu. Zdejší počítače znají jenom záležitosti

letišťe."

"Stejně bude muset jít brzo spát," řekl Masklin. "Lidé prospí většinu noci. Myslím, že tou dobou bychom měli radši z tašky vylézt."

"A potom ho můžeme oslovit," navrhl Gurder.

Ostatní si ho změřili.

"No, kvůli tomu jsme sem přišli, ne?" ujišťoval je Opat.

"Hlavně proto? Požádat ho, aby ušetřil kamenolom?"

"On je člověk!" vyhrkl Angalo. "Teď už si to musíš uvědomit i ty! Nebude nám pomáhat! Proč by nám měl pomáhat? Je to jenom člověk, jehož předkové postavili ten obchodní dům! Proč pořád věříš, že je to nějaký velký nom z nebes?"

"Protože jinak nemám, v co bych věřil!" zvolal Gurder. "A když ve Vnuka Richarda nevěříš, proč jsi v jeho tašce?"

"To je jenom shoda náhod -"

"To ty říkáš vždycky! Vždycky řekneš, že je to jenom shoda náhod!"

Brašna se pohnula, takže oni zase ztratili rovnováhu a skáceli se jeden přes druhého.

"Hýbeme se," řekl Masklin, který se stále díval otvorem a téměř uvítal, že něco přetřhlo tu hádku. "Kráčíme po podlaze. Venku je mnoho lidí. Spousta lidí."

"To je vždycky," vzdychl Gurder.

"Někteří drží cedule se jmény."

"Celí lidé," dodal Gurder.

Nomové byli zvyklí na lidi s cedulemi. Někteří lidé v Obchoděku nosili na sobě jména pořad. Lidé měli podivná dlouhá jména, jako Paní J. E. Vildova Kontrolorka a Vítejte Jmenuji se Bláza. Nikdo nevěděl, proč musí lidé mít na sobě svoje jméno. Možná by je jinak zapomněli.

"Počkej," řekl Masklin, "tohle nemůže být pravda. Jeden drží nápis 'Richard Arnold'. Jdeme k němu! Mluvíme s ním!"

Hluboké, dunivé hřmění lidského hlasu se valilo nad nomy jako bouřka.

Húum-vúm-búm?

Fúm-húm-zúm-búm.

Húum-zúm-búum-fúm?

Búum.

"Rozumíš tomu, Věci?" zeptal se Masklin.

"Ano. Ten muž s nápisem sem přišel, aby našeho člověka dopravil do hotelu. To je místo, kde lidé spí a krmí se. Zbytek jsou jenom věci, které si lidé říkají, aby se navzájem ujistili, že jsou ještě naživu."

"Co máš na mysli?" zeptal se Masklin.

"Říkají si takové věci jako 'Jak se vám daří', 'Pěkný den přeji' a 'A co říkáte tomu počasí?'. Tyto zvuky znamenají asi tolik 'Já jsem živ a ty rovněž'."

"Ale nomové říkají to samé, Věci. Říká se tomu 'vycházet s lidmi'. Možná by to i tobě stálo za pokus."

Brašna se zhoupala a do něčeho narazila. Nomové uvnitř se zoufale zachytávali. Angalo se držel jednou rukou. Snažil se založit si místo v knize.

"Já už zase dostávám hlad," pronesl Gurder. "Není tady v té tašce něco k jídlu?"

"V téhle tubě je trochu zubní pasty."

"Bez zubní pasty se obejdu, díky."

Vtom se ozvalo zahřmění. Angalo vzhlédl. "Tehle zvuk znám," pronesl. "Pekelný spalovací stroj. Jsme v dopravním prostředku."

"Už zas?" zeptal se zkroušeně Gurder.

"Vystoupíme, jakmile to bude možné," uklidňoval ho Masklin.

"Co je to za nákladák, Věci?" zeptal se Gurder.

"Je to helikoptéra."

"Rozhodně je hlučná," řekl Gurder, který se s tímto slovem ještě nesetkal.

"To je 'letadlo bez křidel'," vysvětlil mu Angalo, který se s tím slovem již setkal.

Gurder tomu věnoval několik okamžiků důkladného a zmateného přemýšlení.

"Věci?" řekl pomalu.

"Co ji drží nahoře ve -" začal Gurder.

"Věda."

"Ó. No né. Věda? Dobrá. Tak to je v pořádku."

Ten hluk trval dlouho. Po chvíli se stal součástí světa nomů, takže když ustal, působilo ticho jako výbuch.

Leželi na dně brašny, tak sklesli, že ani nemluví. Cítili, že někdo brašnu nese, pokládá, zvedá, opět ji nese, pokládá, ještě jednou ji zvedá, a pak ji hází na něco měkkého.

A potom nastal blažený klid.

Nakonec řekl Gurderův hlas: "Tak jo. Jakou příchut' má ta pasta?"

Masklin vypátral Věc na dně brašny v hromádce kancelářských svorek, prachu a zkroucených papírků.

"Tušíš, kde jsme, Věci?" zeptal se.

"Pokoj 103, hotel Na vyhlídce, Cocoa Beach," oznámila Věc. "Monitoruji komunikaci."

Gurder se protlačil kolem Masklina. "Musím ven," řekl. "Já už tady uvnitř nemůžu vydržet. Zvedni mě, Angalo. Myslím, že dosáhnu nahoru -"

Ozvalo se dlouhé hřmění zdrhovadla. Světlo se vevalilo do otevřené brašny. Nomové se vnořili pod cokoli, co bylo po ruce.

Masklin pozoroval, jak obrovská ruka sáhla dolů, sevřela se kolem menší brašničky se zubní pastou a žinkou, a vytáhla ji ven.

Nomové se ani nepohnuli.

Po chvíli zaslechli vzdálený hluk tekoucí vody.

Nomové se pořád ještě nehýbali.

Búm-búm-fúm-púm-húm-húm, dům zúm húuúm...

Lidský hlas se zvedal nad cákáním vody. Rozléhal se snad víc než jindy.

"To... zní jako... zpěv?" zašeptal Angalo.

"Co se to děje, Věci?" zasyčel Masklin.

"Šel do jedné místnosti, aby se osprchoval," řekla Věc.

"Kvůli čemu to dělá?"

"Předpokládám, že chce udržovat čistotu."

"Takže teď je bezpečné vylézt z tašky."

"Bezpečné je relativní slovo."

"Co? Cože? Co tím myslíš?"

"Myslím tím, že nic není naprosto bezpečné. Ale připomínám, že člověk se nějakou dobu bude sušit."

"Áno. Člověka je na čištění a sušení pořádný kus," řekl Angalo. "Tak pojďme. Dáme se do toho."

Brašna ležela na posteli. Sešplhat po pokrývkách na podlahu bylo celkem snadné.

Húm - hum buÚÚm búm...

"Co teď uděláme?" zeptal se Angalo.

"To jest, jen co se najíme," řekl Gurder rozhodně.

Masklin cupital po tlustém koberci. V nejbližší stěně byly vysoké skleněné dveře. Byly trochu pootevřené a vstupoval jimi teplý vánek a noční zvuky.

Člověk by slyšel ťukání a cvrkot cvrčků a jiných tajuplných bytostí, jejichž životní rolí je celou noc vysedávat na keřích a dělat rámus, který je o moc větší než ony samy. Ale nomové slyší zvuky zpomaleně, táhle a níž, jako z gramofonu, když vypadne proud. Tma byla plná hukotu a rachocení divočiny.

Gurder se připojil k Masklinovi a zděšeně šilhal do černé tmy.

"Mohl by ses jít podívat ven, jestli tam není něco k jídlu?" zeptal se.

"Mám hrozný pocit," řekl Masklin, "že když teď půjdu ven, bude tam něco k jídlu, a to něco budu já."

Lidský hlas za nimi pěl dál.

"O čem to ten člověk zpívá, Věci?" zeptal se Masklin.

"To je trochu obtížné sledovat Avšak ukazuje se, že zpívající si přeje, aby vešlo ve známost, že cosi udělal po svém"

"Udělal co?"

"Nedostatečné údaje v tomto ohledu. Ale ať to bylo cokoli, dělal to za a) na každém kroku své, dálnice života a za b) ne na nějaké okrese..."

Ozvalo se zaklepání na dveře. Zpěv ustal. Rovněž šplíchání vody. Nomové se rozeběhli do stínů.

"To zní trochu nebezpečně," zašeptal Angalo. "Chůze po dálnici, myslím. Každý krok po chodníku života by byl lepší..."

Vnuk Richard vyšel ze sprchy s osuškou kolem pasu. Otevřel dveře. Dovnitř vešel jiný člověk s tácem, úplně oblečený.

Nastala krátká výměna hluků a oblečený odložil tác a zase odešel. Vnuk Richard znovu zmizel ve sprše.

"Jídlo!" zašeptal Gurder. "Cítím ho! Na tom podnose je jídlo!"

"Slanina, salát a tomatový sendvič s kapustičkou" pravila Věc. "A káva."

"Jak to víš?" vyhrkli všichni tři sborem.

"Objednal si to, když se ubytoval."

"Kapustičky," zavyl Gurder v extázi. "Slanina! Káva!"

Masklin upíral oči vzhůru. Podnos zůstal na okraji stolu.

Poblíž byla lampa. Masklin žil v Obchodáku dost dlouho, aby věděl, že tam, kde je lampa, je i drát.

Takový drát, po kterém by nedokázal vyšplhat, se ještě nenašel.

Pravidelné jídlo, to byl problém. Na to si on nikdy nezvykl. Když bydlel Venku, ještě před Obchodákem, býval zvyklý celé dny hladovět, a potom, když se jídlo naskytlo, cpát se, až se upatlal od hlavy k patě. Ale nomové z Obchodáku očekávali něco k jídlu několikrát za hodinu. Nomové z Obchodáku se cpali v jednom kuse. Stačilo, aby nedostali párkrát najíst, a začali si stěžovat.

"Myslím, že bych se tam mohl dostat," řekl.

"Ano. Ano," koktal Gurder.

"Ale je to správné, sníst Vnuku Richardovi jeho sendvič?" dodal Masklin.

Gurder vytřeštil oči. Zamrkal.

"To je důležitá teologická otázka," zamumlal. "Ale já mám moc velký hlad na to, abych ji promýšlel, takže ho napřed sněžme, a když se potom ukáže, že to nebylo správné, slibuji, že mi to bude velice líto."

"Člověk říká, že konec je už blízko a že opona padá," překládala Věc. "To může být závěs u sprchy."

Masklin se vytáhl po drátě na stůl, cítil se ze všech stran nekrytý.

Floridané měli na sendviče viditelně odlišný názor. Tam v Tržnici v Obchodáku se sendviče prodávaly. To slovo znamenalo něco tenkého mezi dvěma krajíčky zvlhlého chleba. Floridské sendviče naopak zaplňovaly celý tác a pokud tam nějaký chléb byl, skrýval se hluboko v džungli řetichy a salátu.

Pohlédl dolů.

"Chvátej!" zasyčel Angalo. "Voda se zase zastavila!"
Masklin odhrnul nános zeleně, popadl sendvič, dovlekl ho k okraji tácu a shodil na podlahu.
Dveře sprchy se otevřely.
"Dělej! Dělej!" ječel Angalo.
Ze sprchy vyšel Vnuk Richard. Udělal pár kroků a zastavil se.
Díval se na Masklina.
Masklin se díval na něj.

Jsou chvíle, kdy se i sám Čas zastaví.
Masklin si uvědomil, že stojí v jednom z těch bodů, kde se Historie zhluboka nadechuje a rozhoduje se, co provede dál.
Mohu tu zůstat stát, pomyslel si. Mohu použít Věc jako tlumočníka a mohu se pokusit mu všechno vysvětlit. Mohu mu říct, jak je pro nás důležité mít vlastní domov. Mohu se ho zeptat, jestli může nějak pomoci nomům v kamenolomu. Mohu mu vyprávět, jak si nomové z Obchoďáku mysleli, že jeho dědeček stvořil svět. Patrně se mu to bude líbit.
Vyhlíží přivětivě, na člověka.
Mohl by nám pomoci.
Nebo nám nalíčí nějakou past a zavolá další lidi a ti se tu začnou promenovat a bučet a nás strčí do klece nebo někam a budou do nás šťouchat. Bude to jako s těmi piloty v Concordu. Patrně nám nechtěli ublížit, oni jenom nechápali, kdo jsme. A my jsme jim nedali čas to pochopit.
Je to jejich svět, ne náš.
Je to moc riskantní. Ne. Nikdy jsem si to předtím neuvědomil, ale my to musíme provést po svém.
Vnuk Richard pomalu napřáhl ruku a zahučel: "Húmp?"
Masklin skočil.
Nom může spadnout dost hluboko a nezranit se a v každém případě slanina, salát a tomatový sendvič zmírnily jeho pád.
Kde se vzala, tu se vzala čínorodá čmouha a sendvič se zvedl na třech párech nožek. Uháněl po podlaze a bryndal majonézu.
Vnuk Richard po něm hodil ručník. Netrefil.
Sendvič přešel práh dveří a zmizel do cvrlikající, sametové nebezpečné noci.

Kromě pádu z větve existují i jiná nebezpečí. Jednu žabku slupla ještěrka. Několik dalších se obrátilo zpět, jakmile se octly mimo stín svého květu, protože, jak zdůraznily, ". - ." Žabák v čele se ohlédl na svou scvrkávající se družinu. Tedy jedna... a jedna a jedna a jedna a jedna, což dává dohromady - sraštil čelo úsilím je sečíst - ano, jednu. Některé z té jedné začínaly mít strach. Žabák vůdce si uvědomil, že mají-li se vůbec dostat do nového květu a přežít tam, bude k tomu zapotřebí o moc víc než jedna žába. Budou potřebovat přinejmenším jednu nebo možná ještě jednu. Zakváká na ně, aby je povzbudil.
"Kuňkuňk," řekl.

5

FLORIDA (nebo FLORIDIA): Místo, kde lze nalézt ALIGÁTORŮ, ŽELVY DLOUHOKRKÉ a RAKETOPLÁNY.
Zajímavé místo, kde je teplo a vlhko a husy. Rovněž se zde nacházejí SLANINA, SALÁT a TOMATOVÉ SENDVIČE. O moc zajímavější než mnohá jiná místa. Její obrys, viděný ze vzduchu, je jakoby kus něčeho připíchnutý k většímu kusu něčeho. Z Vědecké encyklopedie pro zvědavého mladého noma, autor Angalo de Galanterie

Necht' se oko vaší představivosti stane fotoaparátem...
Toto je zeměkoule, jiskřivá modrobílá koule jako ozdoba na neviditelném vánočním stromku.
Vyhledejte jeden světadíl...
Zaostřit
Toto je světadíl, skládáčka žlutí a zelení a hnědí.
Vyhledejte jedno místo...
Zaostřit
Toto je kousek kontinentu, vyčnívající jihovýchodně od teplejšího moře. Většina jeho obyvatel mu říká Florida.
Vlastně ne. Většina jeho obyvatel mu neříká nijak. Ani nevědí, že existuje. Většina z nich má šest nohou a bzučí. Hodně jich má nohou osm a většinu času tráví v pavučině čekáním, až jim šestinozí obyvatelé dorazí na talíř. Mnoho zbývajících má čtyři nohy a štěká nebo bučí nebo se dokonce povaluje v bažinách a předstírá, že je kmen stromu. Ve skutečnosti má pouze malá část obyvatel Floridy dvě nohy a ani většina z nich toto místo Floridou nenazývá. Jenom si tak poletují a pípají.
Matematicky vzato, téměř nevýznamný počet živých bytostí na Floridě jí říká Florida. Ale jsou to ty, na nichž záleží. Přinejmenším podle jejich názoru. A jejich názor je ten, na kterém záleží. Podle jejich názoru.
Zaostřit
Vyhledejte dálnici...
Zaostřit
Zaostřit
Zaostřit

trávy ve větru...
Zaostřit
Zaostřit
Zaostřit
Zaostřit
Cvak!

Masklin se plížil trávou zpátky k táboru nomů, pokud byste tak nazvali malý suchý prostor pod útržkem zahozeného igelitu.

Už tomu byly hodiny, co unikli Vnuku Richardovi, jak tomu Gurder nepřestával říkat. Za mračny vstávalo slunce. Přesli dálnici, když provoz trochu ztluhl, klopýtali mokřým podrostem, prchající před každým zacvrlikáním a tajemným zakrákáním, a nakonec našli ten igelit. A usnuli. Masklin stál chvíli na hlídce, ale nevěděl jistě, před čím je má vlastně chránit.

Mělo to alespoň jednu kladnou stránku. Věc poslouchala rozhlas a televizi a zjistila místo, odkud startují raketoplány. Bylo odtud vzdálené jen dvacet osm kilometrů. A rozhodně pokročili. Ušli - no, řekněme půl kilometru. A konečně, bylo teplo. I déšť byl teplý. A slanina, salát a tomatový sendvič vystačily.

Ale stále měli ujít skoro osmadvacet kilometrů.

"Kdy jsi říkala, že je to vypuštění?" zeptal se Věci.

"Do čtyř hodin," řekla Věc.

"To znamená, že budeme muset cestovat rychlostí víc než sedm kilometrů v hodině," poznamenal Angalo chmurně.

Masklin přikývl. Nom by mohl s nejvyšším úsilím v otevřeném prostoru pravděpodobně zvládnout dva a půl kilometru za hodinu.

Moc nepřemýšlel o tom, jak dokáže Věc dostat do vesmíru. Pokud o tom vůbec přemýšlel, představoval si, že najdou raketoplán a do nějaké skvíry na něm Věc vmáčknou. Bude-li to možné, mohli by letět také, ačkoli tím si nebyl moc jistý.

Věc říkala, že ve vesmíru je zima a že tam není vzduch.

"Mohl jsi Vnuka Richarda požádat, aby nám pomohl!" začal Gurder. "Proč jsi utíkal?"

"Já nevím," řekl Masklin. "Nejspíš jsem si myslel, že bychom si měli umět pomoci sami."

"Ale použili jste Nákladák. Nomové bydleli v Obchodáku. Použili jste Concord. Jíte lidské jídlo."

Masklin byl překvapen. Věc se často takto nepřela.

"To je něco jiného," řekl.

"Jak to?"

"Oni o nás nevěděli. Vzali jsme si, co jsme chtěli. Nic jsme nedostali. Oni si myslí, že svět je jejich, Věci! Oni si myslí, že všechno na něm jim patří! Dávají všemu jména a všechno vlastní! Díval jsem se na něj a myslel jsem si, tohle je člověk v pokoji pro člověka a dělá člověčí věci. Jak může kdy pochopit něco o nomech? Jak si může vůbec myslet, že mají lidé jsou skuteční lidé se skutečnými myšlenkami? Nemůžu prostě dovolit, aby nás nějaký člověk ovládal! To tedy ne!"

Věc na něj zamrkala několika světýlky.

"Dostali jsme se příliš daleko, abychom to nedokončili sami," zamumlal Masklin. Podíval se na Gurdera.

"Ale když došlo na věc, neviděl jsem tě, že bys mu zrovna chtěl potřást prstem," řekl.

"Byl jsem zmaten. Je to vždycky překvapivé, setkání s božstvem," pravil Gurder.

Nepovedlo se jim rozdělat oheň. Všechno bylo příliš vlhké. Ne že by oheň potřebovali, ale s ohněm je všechno civilizovanější. Někomu se tady kdysi oheň rozdělat podařilo, protože tam bylo ještě trochu mokrého popela.

"To bych rád věděl, jak to vypadá doma," povzdychl si Angalo po chvíli.

"V pořádku, předpokládám," pronesl Masklin.

"Vážně myslíš?"

"No, spíš doufám než myslím, abych pravdu řekl."

"Čekám, že tvoje Grima již všechny zorganizovala," řekl Angalo a pokusil se o úsměv.

"Není to žádná moje Grima," odsekl Masklin.

"Že ne? Tak či tedy?"

"Ona -" Masklin zaváhal. "Ona je svoje, mám dojem," řekl nepřesvědčivě.

"Myslel jsem si, že vy dva se chystáte -" začal Angalo.

"Nechystáme. Povídal jsem jí, že se vezmeme, a všechno, o čem se dokázala bavit, byly žáby," řekl unaveně Masklin.

"Tady máš ženské," přisadil si Gurder. "Neříkal jsem, že dovolit jim učit se číst není dobrý nápad? Přehřívá se jim mozek."

"Řekla, že nejdůležitější věc na světě jsou malé žáby, co žijí v nějakém květu," pokračoval Masklin a snažil se naslouchat hlasu vlastní paměti. Tenkrát neposlouchal moc pozorně. Měl velký vztek.

"Vypadá to, že by se jí na hlavě dala uvařit voda na čaj," řekl Angalo.

"Prý si to přečetla v nějaké knize, povídala."

"To je má řeč," řekl Gurder. "Však víte, že jsem nikdy doopravdy nesouhlasil s tím, aby se dovolilo každému učit se číst. Nomy to zneklidňuje."

Masklin zachmuřeně pozoroval, jak prší.

"Když o tom tak přemýšlím," řekl, "nešlo přesně o žáby. Byla to představa žab. Říkala, že někde existují kopce, kde je horko a kde pořád prší, a v dešťovém pralese jsou takové ty hrozně vysoké stromy a úplně na nejvyšších větvích těch stromů rostou obrovské květy a jmenují se... bromeliovitě, myslím, a do těch květů se dostane voda a utvoří v nich taková malá jezírka a existuje jeden druh žáby, který do těch jezírek klade vajíčka a vylíhnou se pulci a z nich vyrostou

nové žáby a tyhle malé žabky prožijí celý život v těch květech úplně na vrcholcích stromů a o zemi ani nevědí, a když poznáš, že svět je plný takovýchto věcí, tvůj život už nebude, jaký býval."

Zhluboka se nadechl.

"Nebo tak něco," dodal.

Gurder se podíval na Angala.

"Nic z toho jsem nepochopil," řekl.

"To je metafora," informovala Věc. Nikdo si jí ani nevšiml.

Masklin se poškrábal za uchem. "Vypadalo to, že to pro ni hodně znamená," řekl.

"To je metafora," opakovala Věc.

"Ženské pořád něco chtějí," promluvil Angalo. "Moje žena pořád klábosí o šatech."

"Určitě by nám byl pomohl," řekl Gurder. "Kdybychom s ním byli promluvíli. Snad by nám byl dal pořádně najíst, a, a -"

"- ubytoval nás v krabici od bot," dokončil Masklin.

"- a ubytoval nás v krabici od bot," opakoval Gurder automaticky. "Ne! Chci říct, možná. Nakonec, proč ne? Pro změnu si na hodinku pěkně zdřímnout. A pak by -"

"- nás nosil po kapsách," řekl Masklin.

"Nikoli nezbytně. Nikoli nezbytně."

"Ale ano. Protože on je veliký a my jsme malí."

"Start do tří hodin a padesáti sedmi minut," pravila Věc.

Jejich dočasné tábořiště mělo výhled na příkop. Vypadalo to, že na Floridě žádná zima není, svahy příkopu byly hustě porostlé zelení.

Kolem pomalu pádlovalo cosi podobné talíři se lžící vpředu. Lžice se na okamžik vysunula z vody, podívala se na nomy s nevyzpytatelným výrazem a potom se znovu ponořila.

"Co to bylo za věc, Věci?" zeptal se Masklin.

Věc vysunula jeden svůj senzor.

"Želva dlouhokrká."

"Aha."

Želva poklidně odplavala.

"Ta má vážně štěstí," řekl Gurder.

"Cože?" ptal se Angalo.

"Mít takový dlouhý krk a jmenovat se želva dlouhokrká. Bylo by vážně hloupé mít takové jméno a k tomu krátký krk."

"Start za tři hodiny a padesát šest minut."

Masklin vstal.

"Víte co," řekl Angalo. "Opravdu bych si byl rád četl dál v tom Špionovi bez kalhot. Začínalo to být napínavé."

"Tak pojďte," řekl Masklin. "Jdeme zjistit, kudy půjdeme."

Angalo, který seděl s bradou v dlaních, se na něj zaškaredil.

"Co, už?"

"Nedostali jsem se už tak daleko, abychom toho jen tak nechali, ne?"

Prodírali se plevelem. Padlá kláda jim po chvíli pomohla překročit příkop.

"Je tady mnohem víc zeleně než doma, že jo?" prohodil Angalo.

Masklin si razil cestu hustým trsem listů.

"Taky tepleji," přidal se Gurder. "Mají tady správně seřízené topení."*

"Venku nikdo topení neseřizuje, ono se prostě děje," poučil ho Angalo.

"Až zestárnu, je tohle právě to místo, kde bych rád žil, kdybych musel žít venku," pokračoval Gurder a Angala si nevšímal.

"Je to přírodní rezervace," pravila Věc.

Gurder vypadal překvapeně. "Co? Něco jako konzervace? Zvířat?"

"Ne. Je to místo, kde zvířata mohou nerušeně žít."

"Nesmí se lovit, říkáš?"

"Ne."

"Nesmí se tady nic lovit, Maskline," řekl Gurder.

Masklin zavrčel.

Něco ho hnětlo. Nedokázal to přesně určit. Zřejmě to přece jenom mělo co dělat se zvířaty.

"Kromě těch želv s dlouhým krkem," řekl, "jaká jsou tu další zvířata, Věci?"

Věc chvíli neodpovídala. Potom řekla: "Zmínovány jsou mořské krávy a aligátoři."

Masklin se snažil představit si, jak vypadá mořská kráva. Ale krávy nebyly nejhorší. S kravami se už setkal. Byly velké a pomalé a nomy nejedly, leda nešťastnou náhodou.

"Co je aligátor?" zeptal se.

Věc mu to řekla.

"Cože?" vykřikl Masklin.

"Cože?" řekl Angalo.

"Cože?" opakoval Gurder. Omotal si svoji řízu pevně kolem nohou.

"Ty blběl!" zařval Angalo.

"Já?" řekl Masklin rozhořčeně. "Jak jsem to měl vědět? Je to snad moje vina? Copak jsem na letišti přehlédnul nápis, oznamující, Vítejte ve Floridii, vlasti velkých masožravých obojživelníků asi tři metry šedesát centimetrů dlouhých!?"

Pátrali v travinách. Vlhký teplý večer obydlený hmyzem a želvami se najednou stal úkrytem pro děsivou hrůzu s obrovskými zuby.

Něco nás pozoruje, pomyslel si Masklin. Cítím to.

Tři nomové se k sobě přitiskli. Masklin se pomalu sehnul a uchopil veliký kámen.

Tráva se pohnula.

"Věc ale říkala, že všichni nedorůstají tři metrů a šedesáti centimetrů," řekl Angalo do ticha.

"Tápeme v tmách!" zvolal Gurder. "A s takovými věcmi kolem!"

Tráva se znovu pohnula. Nebyl to vítr, co ji rozvlnilo.

"Seberte se," zamumlal Angalo.

"Jestli jsou to aligátoři," řekl Gurder a snažil se vypadat vznešeně, "ukážu jim, jak důstojně dokáže nom umírat!"

"Jak je libo," řekl Angalo a očima pátral v podrostu. "Já jim hodlám ukázat, jak rychle nom dokáže prchat."

Traviny se rozhrnuly.

Vystoupil z nich nom.

Za Masklinem něco zapraskalo. Prudce otočil hlavou. Vykročil odtud další nom.

A další.

A další.

Bylo jich patnáct.

Tři cestovatelé se otáčeli jako zvířátko se šesti nohama a třemi hlavami.

To bylo to ohniště, co jsem viděl, řekl si Masklin. Sedli jsme si rovnou k popelu z ohně, a já jsem na něj koukal a nepřišlo mi na mysl, kdo že ho mohl udělat.

Cizinci byli celí v šedém. Zdáli se být všech velikostí. A každičky z nich měl kopí.

Kéž bych tak měl to svoje, pomyslel si Masklin a snažil se udržet si výhled na co největší počet cizinců najednou.

Nemířili kopími přímo na něho. Avšak ne že by jimi nemířili vůbec, v tom byla potíž.

Masklin si říkal, že jen velmi vzácně nom zabije jiného noma. V Obchoďáku se to pokládalo za špatné mravy, zatímco Venku... no, v každém případě existovalo tolik jiných, kteří nomy zabíjeli. Kromě toho to nebylo správné. Žádné další důvody ani být nemusely.

Musel jenom doufat, že tito nomové mají tentýž pocit.

"Znáš ty lidi?" zeptal se Angalo.

"Já?" opáčil Masklin. "Toť se ví, že ne. Jak bych mohl?"

"Jsou Venkovní. Nevím, řekl bych, myslel jsem, že všichni Venkovní se budou znát."

"V životě jsem je neviděl," řekl Masklin.

"Já myslím," pronesl Angalo pomalu a rozvážně, "že náčelník je ten starý s velkým nosem a drdůlkem s pérem. Co myslíš?"

Masklin si prohlížel vysokého, hubeného, starého noma, který se na ty tři škaredil.

"Nevypadá to, že bychom se mu zrovna zamlouvali."

"Mně se vůbec nelíbí, jak se kouká," špitl Angalo.

"Máš nějaký návrh, Věci?" zeptal se Masklin.

"Mají z vás pravděpodobně stejný strach jako vy z nich."

"To pochybuju," řekl Angalo.

"Řekněte jim, že jim neublížíte."

"O moc radši bych byl, kdyby řekli oni, že nám neublíží."

Masklin udělal krok vpřed a zvedl ruce.

"Přicházíme v míru," provolal. "Nechceme, aby se komukoli ublížilo."

"Včetně nás," dodal Angalo. "Opravdu to myslíme vážně."

Několik cizinců ucouvlo a pozvedlo svá kopí.

"Zvedl jsem ruce," řekl Masklin přes rameno. "Proč by měli být tak rozčilení?"

"Protože držíš pořádný kámen," řekl Angalo suše. "Nic o nich nevím, ale kdybys šel proti mně a držel v ruce něco takového, pěkně bych se vyděsil."

"Nevím určitě, jestli ho chci zahodit," řekl Masklin.

"Třeba nám nerozumějí -"

Gurder se pohnul.

Opat neřekl ani slovo od chvíle, kdy se noví nomové objevili. Jenom velmi zbledl.

Ted' se v něm spustilo nějaké vnitřní péro. Odfrkl si, vrhl se kupředu a obořil se na Drdůlka jako přetlakovaný balón.

"Jak se opovažuješ nás obtěžovat, ty - ty Venkovní!" zaječel.

Angalo si zakryl rukama oči. Masklin sevřel kámen.

"É, Gurdere -" začal.

Drdůlek ucouvł. Vypadalo to, že ostatní zmátla ta malá, výbušná postava, která se náhle ocitla mezi nimi. Gurdera zachvátil ten druh vzteku, který je skoro stejně dobrý jako pancíř.

Drdůlek na Gurdera něco zavřískal.

"Nech si svoje proslovy, ty pohane jeden nemytá," křikl Gurder. "To si myslíš, že nám všechna tahle kopí opravdu nahánějí strach?"

"Ano," zašeptal Angalo. Přisunul se blíž k Masklinovi. "Co to do něj vjelo?"

Drdůlek zavolal něco na své nomy. Dva z nich nerozhodně zvedli kopí. Zdálo se, že někteří další mají námitky.

"Jde do tuhého," procedil skrz zuby Angalo.

"Ano," přisvědčil Masklin. "Myslím, že bychom -"

Nějaký hlas za nimi vyštěkl rozkaz. Všichni Floriďané se ohlédlí. Masklin rovněž.

Z trávy vystoupili dva nomové. Jeden byl chlapec. Druhý byla malinká baculatá žena, taková, od které s chutí přijmete kus štrůdlu. Vlasy měla svázané do uzlu a, jako Drdůlek, do něj měla vetknuto dlouhé šedivé péro.

Floriďané se tvářili bojácně. Drdůlek držel obšírnou řeč. Žena pronesla pár slov. Drdůlek rozpráhl paže a zamumlal něco k obloze.

Žena obešla Masklina a Angala, jako by to byly výstavní exponáty. Když si Masklina prohlédla od hlavy k patě, zachytil její pohled a pomyslel si: vypadá jako drobná babička, ale vede to tady. Jestli se ji nebudeme líbit, bude to průšvih.

Natáhla ruku a vzala mu kámen. Neodporoval.

Potom se dotkla Věci.

Věc promluvila. Co říkala, znělo velmi podobně jako slova, která užila ta žena. Prudce odtáhla ruku a prohlížela si Věc s hlavou ke straně. Potom o krok ustoupila.

Na další rozkaz se Floriďané sešikovali, ne do řad, ale do tvaru V se ženou na špičce a cestovateli uvnitř.

"To jsme vězni?" zeptal se Gurder, který už trochu vychladl.

"To nemyslím," odpověděl Masklin. "Ne docela, prozatím."

K jídlu byla nějaká ještěrka. Masklinovi celkem chutnalo; připomínalo mu to doby, když býval Venkovní, než našli Obchodák. Ostatní dva ještěrku snědli jenom proto, že nejíst by bylo nezdvořilé, a pravděpodobně není dobrý nápad být nezdvořilý vůči lidem, kteří mají kopí, zatímco vy ne.

Floriďané je vážně pozorovali.

Bylo jich aspoň třicet, všichni měli na sobě stejné šedé oblečení. Celkem se podobali nomům z Obchodáku, až na to, že byli trochu tmavší a mnohem hubenější. Mnozí měli veliký impozantní nos, o kterém Věc řekla, že je dokonale okej a že za všechno může genetika.

Věc s nimi rozmlouvala. Tu a tam vysunula jeden ze svých senzorů a užila ho k načrtnutí tvarů do prachu.

"Věc jim patrně říká e-mává-křídly" řekl Angalo.

Věc prostě dlouho opakovala ženě její vlastní slova.

Nakonec už to Angalo nemohl vydržet.

"Co se děje, Věci?" zeptal se. "Proč mluví jenom ta ženská?"

"Ona je vůdcem celé tlupy," pravila Věc.

"Ženská? To myslíš vážně?"

"Já myslím všechno vážně. To je automatické."

"Hm."

Angalo strčil do Masklina. "Jestli se tohle doví Grimma, tak jsme vážně v háji," řekl.

"Jmenuje se Velmi-malý-strom-neboli Křoví," pokračovala Věc.

"A ty jí rozumíš?" zeptal se Masklin.

"Pozvolna ano. Jejich řeč se velmi blíží původní nomštině."

"Co tím myslíš, původní nomštině?"

"Jazyku, kterým mluvili vaši předkové."

Masklin pokrčil rameny. Teď nemělo smysl pokoušet se tomu porozumět.

"Řekla jsi jí o nás?" zeptal se.

"Ano. Říká -"

Drdůlek, který si pro sebe něco bručel, najednou vstal a velmi zostra a zešíroka se rozhovořil s mnoha gestikulacemi k zemi a k nebi.

Věc mrkala několika světýlky.

"Říká, že jste vstoupili na půdu patřící Tvůrci oblak. Říká, že to je velmi zlé. Říká, že Tvůrce oblak se bude velmi hněvat."

Ozvalo se mnohohlasé mumlání na souhlas. Křoví k nim rázně promluvila. Masklin natáhl ruku, aby zabránil Gurderovi vstát.

"Co, é, Křoví zamýšlí?" zeptal se.

"Myslím, že jí ta drdůlková osoba není moc sympatická. Jmenuje se Ten-který-ví-co-si-myslí-Tvůrce-oblak."

"A kdo je Tvůrce oblak?"

"Vyslovit jeho pravé jméno přivolává neštěstí. Stvořil zemi a ještě dodělává nebe. Je -"

Drdůlek znovu promluvil. Znělo to zlostně.

Musíme získat tyhle lidi za přátele, pomyslel si Masklin. Nějak to musí jít.

"Tvůrce oblak je..." Masklin usilovně přemýšlel, "...něco jako bří Arnoldové (zal. 1905)?"

"Ano," pravila Věc.

"Je skutečný?"

"Myslím, že ano. Jsi připraven riskovat?"

"Cože?"

"Myslím, že znám totožnost Tvůrce oblak. Myslím, že vím, kdy bude tvořit další kus oblohy."

"Co? Kdy?" zeptal se Masklin.

"Za tři hodiny a deset minut."

Masklin se zarazil.

"Počkej chvíli," řekl pomalu. "To zní jako stejný čas, co -"
"Ano. Všichni tři, připravte se k útěku, prosím. Já teď napíšu jméno Tvůrce oblak."
"Proč budeme muset utíkat?"
"Možná by se mohli velmi rozhněvat. Ale nemáme času nazbyt."
Věc máchla senzorem. Nebyl zamýšlen jako psací náčiní a tvary, které načrtala, byly hranaté a těžko se četly. Načmárala do prachu čtyři.
Účinek byl okamžitý.
Drdůlek se opět dal do křiku. Několik Floriďanů vyskočilo na nohy. Masklin popadl oba cestovatele.
"Ještě chvíli, a já toho dědka vážně bacím," prohlásil Gurder. "Jak může být někdo takhle zabeďněný?"
Křoví mlčky seděla, zatímco kolem zuřila vřava. Potom promluvila velmi hlasitě, ale velmi klidně.
"Říká jim," informovala Věc, "že psát jméno Tvůrce oblak není nesprávné. Sám Tvůrce oblak je často píše. Jak proslulý musí Tvůrce oblak být, když jeho jméno znají i tito cizinci, říká."
Jako by to většinu nomů upokojilo. Drdůlek si začal brumlat pro sebe.
Masklin se trochu uvolnil a podíval se na písmena v písku.
"N... A... 8... A?" četl.
"To je, S'," pravila Věc. "Žádná osma."
"Ale ty jsi s nimi mluvila jenom chvíli!" zvolal Angalo. "Jak můžeš vědět tohle všechno?"
"Protože vím, jak nomové uvažují," pravila Věc. "Vy vždycky věříte tomu, co čtete, a všichni jste velmi literárně založení. Opravdu. Velmi literárně založení."

6

HUSA: Druh ptáka, který létá pomaleji než např. CONCORD, a k jídlu nedostanete nic. Podle nomů, kteří je dobře znají, je husa vůbec ten nejhlupejší pták, s výjimkou kachny. Husy tráví mnoho času létáním 2 místa na místo. Jako forma transponuje husa v mnoha ohledech neuspokojivá. Z Vědecké encyklopedie pro zvědavého mladého noma, autor Angalo de Galanterie

Na počátku, vyprávěla Křoví, nebylo nic než zem. NASA viděl prázdnotu nad zemí a rozhodl se zaplnit ji oblohou. Vybudoval si sídlo uprostřed světa a vysílal vzhůru věže plné mraků. Občas také mrakové věže převážely hvězdy, protože v noci poté, co se jedna z věží vznesla, nomové někdy pozorovali, že se po nebi pohybují nové hvězdy. Půdu kolem mrakových věží měl NASA za zvláštní území. Bylo tam víc zvířat a méně lidí. Pro nomy to bylo náramně dobré místo. Někteří z nich věřili, že NASA to všechno tak uspořádal právě z toho důvodu.

Křoví se opřela.

"A ona tomu věří?" zeptal se Masklin. Díval se přes mýtinu tam, kde se Gurder hádal s Drdůlkem. Nemohli si rozumět, ale přesto se hádali.

Věc překládala.

Křoví se rozesmála.

"Říká, že dny přicházejí a odcházejí, kdo má zapotřebí v něco věřit? Ona se dívá vlastníma očima, jak se věci dějí, a tohle je to, co ví, že se děje. Víra je úžasná věc pro ty, kteří ji potřebují, říká. Ale ona ví, že tohle místo patří NASA, protože jeho jméno je na nápisech."

Angalo se zašklebil. Byl tak rozčilený, že mu bylo málem do pláče.

"Bydlí rovnou vedle místa, odkud odlétají tryskáče, a myslí si, že je to nějaký čarodějný hrad!" rozčilil se.

"A není?" řekl si Masklin sám pro sebe. "Nakonec, není to o nic divnější než si myslet, že Obchoďák je celý svět. Věci, jakým způsobem pozorují start letadel? Jsou hrozně daleko."

"Nejsou tak daleko. Dvacet osm kilometrů není vůbec daleko, říká. Prý se tam mohou dostat za hodinku a něco."

Křoví pokývala hlavou nad jejich údivem a pak beze slova vstala a odkráčela do podrostu. Pokynula nomům, aby ji následovali. Půl tuctu Floriďanů se táhlo za svou vůdkyni v útvaru V, na jehož hrotu kráčela ona.

Po několika metrech se zeleň znovu otevřela u malého rybníčku.

Nomové byli zvyklí na velké množství vody. U letiště byly nádrže. Dokonce byli zvyklí na kachny. Ale stvoření, která k nim radostně pádlovala, byla o moc větší než kachny. Kromě toho kachny, podobně jako mnoho jiných živočichů, rozeznávaly v nomech tvar, i když ne rozměry, lidí a držely se od nich v bezpečné vzdálenosti. Nehnaly se k nim, jako by pouhý pohled na lidi byl zlatým hřebem celého dne.

Některá z těchto stvoření skoro vzlétala samou touhou přiblížit se k nomům.

Masklin se automaticky ohlédl po nějaké zbrani. Křoví ho popadla za paži, zavrtěla hlavou a pronesla pár slov.

"Jsou přítulné," přeložila Věc.

"Nevypadají na to!"

"Jsou to husy!" řekla Věc. "Nikomu neškodí, s výjimkou trávy a drobných organismů. Přilétají sem na zimu."

Husy dorazily s vlnou, která zalila nomům nohy, a sehnuly krky ke Křoví. Pohladila několik hrůzostrašně vyhlížejících zobáků.

Masklin se usilovně snažil nevypadat jako drobný organismus.

"Migrují sem z chladnějších klimát," pokračovala Věc. "Spoléhají na Floriďany, že zvolí správný kurz."

"Ahá. To je..." Masklin se zarazil a jeho mozek srovnal krok s ústy. "Ty chceš říct, že tito nomové na nich létají, pravda?"

"Dozajista. Cestují s husami. Mimochodem, do startu máte dvě hodiny a čtyřicet jednu minutu."

"Tak aby bylo absolutně jasno," řekl pomalu Angalo, zatímco velká opeřená hlava čvachtala zobákem ve vodě

kousíček od něj, "pokud navrhuješ, abychom litali na husech-"
"Na husách. Lokál plurálu zní husách."
" - tak to se tedy pleteš. Nebo mylně zpracováváš data, nebo co to vlastně děláš."
"Ty máš samosebou nějaký lepší návrh," uštěpačně pravila Věc. Mít obličej, ušklíbala by se.
"Jo, připadá mi lepší na nich neletět, tak," řekl rozhodně Angalo.
"Já nevím," pronesl Masklin, který husy zamyšleně pozoroval. "Možná bych si to zkusil."
"Floridáné si k husám vypěstovali zajímavý vztah," pokračovala Věc. "Husy poskytují nomům křídla a nomové husám inteligenci. V létě létají na sever do Kanady a na zimu se vrací sem. Je to vztah téměř symbiotický, ačkoliv jim samozřejmě tento termín není znám."
"Že ne? Chudáčkové malí," zamumlal Angalo.
"Já tě nechápu, Angalo," rozhorlil se Masklin. "Jsi celý blázen do řízení mašin, co řinčí kovem, a najednou ti dělá starost sednout si na dokonale přírodního ptáka."
"To proto, že nechápu, jak takový pták funguje," odpověděl Angalo. "Jakživ jsem neviděl schématický nákres husy."
"Husy jsou příčinou toho, že Floridáné neměli nikdy mnoho co činit s lidmi," pokračovala Věc. "Jak jsem řekla, jejich jazykem je téměř původní nomština."
Křoví je bedlivě pozorovala. Něco na způsobu, jakým se k nim chovala, Masklinovi připadalo zvláštní. Ne že by se jich bála, nebyla agresivní ani nepřijemná.
"Ona není překvapená," pronesl nahlas. "Zajímá se, ale překvapená není. Vyvedlo ji z míry to, že jsme tady, ne to, že existujeme. S kolika jinými nomy se už potkala?"
Věc to musela přeložit.
Bylo to slovo, které Masklin znal teprve rok.
Tisíce.

Vůdce stromových žab usiloval o pokoření nového nápadu. Velmi matně si uvědomoval, že je mu zapotřebí jiného typu myšlení.
Existoval jeden svět, s jezírkem uprostřed a okvětními lístky na okraji. Jeden. Ale dál po větvi byl další svět. Odsud vypadal vábivě, jako ten květ, který opustili. Jeden.
Vůdce seděl na chomáči mechu a zkroutil oči tak, že viděl oba světy současně. Jeden tam. A jeden tam.
Jeden. A jeden.
Žabákovi se nadouvalo čelo, jak se usilovně namáhal pochopit novou myšlenku. Jeden a jeden jsou jeden. Ale když máte jeden tady a jeden tamhle...
Ostatní žáby rozčileně přihlížely, jak se jejich vůdci protácejí oči.
Jeden tady a jeden tam nemohou být jeden. Byly od sebe moc daleko. Potřebovali jste slovo, které vystihuje jednoho i jednoho. Bylo třeba říct... bylo třeba říct...
Žabák roztáhl tlamičku. Zešíroka se zašklebil, doslova se zasmál od ucha k uchu.
Už na to přišel.
". - . - kuňkuňk. - . -!" zakvákával.
Znamenalo to: jeden. A navíc jeden.

Když se vrátili, Gurder se pořád ještě hádal s Drdůlkem.
"Jak to dokážou? Nerozumějí, co si povídají!" divil se Angalo.
"To je nejlepší způsob," usoudil Masklin. "Gurdere? Jsme na odchodu. Pojd'."
Gurder vzhledl. Obličej měl celý brunátný. Krčili se s Drdůlkem bok po boku mezi spoustou obrazců načrtaných do prachu.
"Potřebuji Věc!" řekl. "Ten pitomec odmítá čemukoli porozumět!"
"Žádnými argumenty nad ním nevyhraješ," odpověděl Masklin. "Křoví říká, že se hádá se všemi nomy, které potkají. Těší ho to."
"S jakými nomy?"
"Nomové jsou všude, Gurdere. Tak to říká Křoví. Dokonce ve Floridii jsou další kmeny. A - a - a - v Kanadii, kam cestují Floridáné na léto. Patrně i doma byli další nomové! Jenomže my jsme je nenašli!"
Zvedl Oyata na nohy.
"A už nám nezbývá moc času," dodal.

"Na něco takového si sednout nehodlám!"
Husy se na Gurdera překvapeně podívaly, jako by byl nečekaná žába v jejich planktonu.
"Já z toho taky nejsem moc nadšený," pravil Masklin, "ale Křoví a ostatní to dělají pořád. Jenom se uhnízdíš mezi peřím a držíš se."
"Uhnízdím?" zařval Gurder. "V životě jsem nehnízdil!"
"Cestoval jsi na Condordu," připomněl mu Angalo. "A ten zkonstruovali a pilotovali lidé."
Gurder se díval jako někdo, kdo se nehodlá jen tak lehce vzdát.
"No, a kdo zkonstruoval ty husy?" otázal se.
Angalo se zašklebil na Masklina, který řekl: "Co? Já nevím. Zřejmě jiné husy."
"Husy? Husy? A co ty tak vědí o projektování bezpečných letounů?"
"Poslouchej," uklidňoval ho Masklin. "Mohou nás dopravit až na kraj světa. Floridáné na nich nalétají tisíce kilometrů."

Tisíce kilometrů, a bez uzeného lososa nebo růžové třaslaviny. Na osmadvacet kilometrů to za pokus stojí, ne?" Gurder váhal. Drdůlek si něco brumlal.

Gurder si odkašlal.

"Tak jo," pronesl zvysoka. "Jsem přesvědčen, že já bych neměl mít naprosto žádné obtíže, jestliže toto potrhle individuum má ve zvyku létat na těchto předmětech." Zadíval se na šedavé siluety, pohupující se na laguně.

"Floridáné s těmi stvořeními mluví?"

Věc se zeptala Křoví. Ta zavrtěla hlavou. Ne, řekla, husy jsou vcelku hloupé. Přítulné, ale hloupé. Proč mluvit s něčím, co nemůže odpovédět?

"Řekla jsi jí, co tady děláme?" zeptal se Masklin.

"Ne. Neptala se."

"Jak si nasedneme?"

Křoví si strčila prsty do pusy a hvízdla.

Půl tuctu husí se vybatolilo na břeh. Zblízka nevypadaly o nic menší.

"Vzpomínám si, že jsem jednou o husách něco četl," rozumoval Gurder v jakési snové hrůze. "Že prý mohou ranou zobáku zlomit člověku ruku."

"Křídlem," řekl Angalo a díval se, jak se nad ním tyčí šedě opeřená těla. "Křídlo to bylo."

"A to dělají labutě," dodal schlíple Masklin. "Husy jsou ty, co se na ně nesmí dělat kšá!"

Gurder sledoval dlouhý krk, který nad ním kroužil dopředu a dozadu.

"To by mne ani ve snu nenapadlo," řekl.

Dlouho poté, když se Masklin dostal k napsání svého životního příběhu, líčil let na huse jako něco vůbec nejrychlejšího a nejvyššího a nejstrašnějšího.

Říkali mu, zadrž, to není pravda. Vyprávěl jsi, Maskline, že letadlo letělo tak rychle, že předběhlo svůj zvuk, a tak vysoko, že modro bylo všude kolem.

A on řekl, v tom to je. Letělo tak rychle, že jste nepoznali, jak rychle letí; letělo tak vysoko, že jste nemohli vidět, jak je to vysoko. Prostě se to dělo. A Concord vypadal, jako by byl k létání zamýšlen. Na zemi vypadal jaksi ztraceně.

Husy naopak vypadaly tak aerodynamicky jako polštář. Neřítily se do nebe a nevysmívaly se mrakům jako letadlo. Ne, běžely po vodní hladině a křídly zoufale bušily do vzduchu, a pak, zrovna když bylo jasné, že z toho nic nebude, najednou to dokázaly; voda odpadla a bylo slyšet jenom pomalé šumění křídel, která husu zvedala k nebi.

Masklin byl první, kdo by připustil, že tryskovým letadlům, strojům a mašinám nerozumí, takže možná proto se na nich nebál cestovat. Ale myslel si, že sem tam něco ví o svalech, a vědomí, že jeho život závisí jenom na páru mohutných svalů, nebylo příliš povzbudivé.

Každý cestovatel sdílel husu s jedním Floridánem. Nikdo neřídil, pokud si mohl Masklin všimnout. Všechno prováděla Křoví, která seděla úplně vpředu, za krkem vedoucí husy.

Floridáné následovali svoji vůdkyni v dokonalém tvaru V.

Masklin se zavrtal do peří. Bylo to pohodlné, i když bylo trochu chladno. Floridánům, jak se později dověděl, nedělalo žádné potíže na letící huse spát. Z pouhého pomýšlení na to ho jímala hrůza.

Vykoukl na tak dlouho, aby zahlédl, že se vzdálené stromy příliš rychle mihají, a zase hlavu schoval.

"Kolik času máme, Věci?" zeptal se.

"Odhaduji náš přilet do okolí startovací rampy na hodinu před startem."

"Tak - máš nějaký návrh, jak se dostaneme na ten stroj?"

"Je to téměř nemožné."

"To jsem si myslel, že řekneš."

"Ale mohli byste tam dostat MNE," dodala Věc.

"Ano, ale jak? Připevníme tě zvenčí?"

"Ne. Doneste mne co nejbliž a já udělám zbytek."

"Zbytek čeho?"

"Zavolám Lod'."

"Ano, kde je ta Lod'? Žasnu, že do ní družice a podobně ještě nenarazily."

"Ona čeká."

"Občas nám náramně pomůžeš."

"Děkuji."

"To bylo míněno ironicky."

"Já vím."

Vedle Masklina se ozvalo zašustění a jeho floridský spolek rozhrnul peří. Byl to onen chlapec, kterého viděl s Křoví. Nic neřikal, ale jenom upřeně pozoroval Masklina a Věc. Ted' se zaculil a pronesl pár slov.

"Chce vědět, jestli je ti špatně."

"Cítím se dobře," zalhal Masklin. "Jak se jmenuje?"

"Jmenuje se Pind'a. Je to nejstarší syn Křoví."

Pind'a se na Masklina znovu povzbudivě usmál.

"Chce vědět, jak to vypadá v letadle," pravila Věc. "Říká, že vydávají hrozný hluk. Občas je vídají, ale drží se od nich stranou."

Husa se naklonila po křídle. Masklin se na ní snažil udržet rukama nohama.

"Musí to být mnohem dobrodružnější než na huse, říká," pravila Věc.

"No, to nevím," řekl Masklin chabě.

Přistání bylo mnohem horší než let. Na vodu by bývalo bylo lepší, dozvěděl se později Masklin, ale Křoví je dovedla na zem. Husám se to moc nelíbilo. Znamenalo to, že musí skoro stát ve vzduchu, zuřivě plácát křídly a potom poslední kousek cesty padat.

Pind'a pomohl Masklinovi, jemuž se zdálo, že se zem komíhá ze strany na stranu. Ostatní cestovatelé k němu vrávorali v tlačení ptáků.

"Země!" vyhrkl Angalo. "Byla tak blízko! Žádné z nich to zřejmě nevadilo!"

Klesl na kolena.

"A kejhaly!" nařikal. "A ustavičně se nakláněly ze strany na stranu! A pod tím peřím mají všude husí kůži!"

Masklin pohyboval pažemi, aby si rozproudil krev.

Země kolem jím nepřipadala o moc jiná než místo, které opustili, až na to, že vegetace byla nižší a Masklin neviděl žádnou vodu.

"Křoví říká, že tady je to nejbliž, kam až husy mohou" řekla Věc. "Blíž je to příliš nebezpečné."

Křoví přikývla a ukázala na obzor.

Byla tam bílá silueta.

"Tohle?" řekl Masklin.

"To je ono?" zeptal se Angalo.

"Ano."

"Moc velká nevypadá," pronesl tiše Gurder.

"Je ještě dost daleko," usoudil Masklin.

"Vidím vrtulníky," řekl Angalo. "Není divu, že Křoví nechtěla, aby husy letěly ještě blíž."

"Musíme vyrazit," řekl Masklin. "Zbývá hodina a počítám, že to jen taktak stihneme. É. Radši bychom měli dát Křoví sbohem. Můžeš ji to vysvětlit, Věci? Řekni jí, že - že se vynasnažíme ji zase vyhledat. Potom. Když všechno dobře dopadne. Doufám."

"Jestli nějaké potom bude," dodal Gurder. Vypadal jako špatně vyřezaný svatý.

Křoví přikývla, když Věc vše přeložila, a pak postrčila Pind'u kupředu.

Věc řekla Masklinovi, co si Křoví přeje.

"Cože? Nemůžeme ho vzít s sebou!" zvolal Masklin.

"Mladí nomové v jejím kmeni se povzbuzují k cestování" pravila Věc. "Pind'ovi je čtrnáct měsíců a už byl na Aljašce."

"Pokus se jí vysvětlit, že na žádnou Aljašku nejedeme," řekl Masklin. "Pokus se jí vysvětlit, že se mu může přihodit cokoli."

Věc překládala.

"Říká, že to je dobře. Dospívající chlapec by měl stále hledat nové zkušenosti."

"Cože? Překládáš správně?" zeptal se Masklin podezíravě.

"Ano."

"No, řekla jsi jí, že je to nebezpečné?"

"Ano. Říká, že nebezpečí je to, oč v životě jde."

"Ale může přijít o život!" vřeštěl Masklin.

"Tak vystoupí na oblohu a stane se hvězdou."

"Tomu oni věří?"

"Ano. Věří, že operační systém noma začíná jako husa. Je-li to dobrá husa, stane se nomem. Když dobrý nom zemře, NASA ho vezme na oblohu a on se stane hvězdou."

"Co je to operační systém?" ptal se Masklin. Tohle bylo náboženství. S náboženstvím vždycky ztrácel půdu pod nohama.

"Ta věc uvnitř tebe, která ti říká, co jsi," vysvětlila Věc.

"Ona myslí duši," řekl Gurder unaveně.

"Jakživ jsem takovou kupu nesmyslů neslyšel," řekl Angalo zvesela. "Aspoň ne od té doby, co jsme byli v Obchod'áku a věřili jsme, že se vrátíme na svět coby okrasa zahrady, é." Dloubl Gurdera do žeber.

Místo aby ho to rozzlobilo, tvářil se Gurder ještě sklíčeněji.

"Ať ten kluk jde s námi, jestli chce," pokračoval Angalo. "Projevuje správnou odvahu. Připomíná mi mne samého, když jsem byl jako on."

"Jeho matka říká, že si může vždycky najít nějakou husu, která ho dopraví zpátky, kdyby se mu začalo stýskat." pravila Věc.

Masklin otevřel ústa, že promluví.

Ale jsou chvíle, kdy nemůžete říct nic, protože není co. Máte-li někomu něco vysvětlit, pak musí existovat něco, čím jste si oba jisti, nějaká startovní čára, a Masklin si nebyl jist, že s Křovím něco takového najde. Ptal se sám sebe, jak velkým se jí jeví svět. Možná větší, než si on dokáže představit. Ale oblohou svět končil.

"No tak dobrá," zabručel. "Ale musíme vyrazit hned. Není čas na dlouhé slzavé -"

Pind'a kývl na svou matku a přistoupil k Masklinovi, který si nedokázal vymyslet nic, co by řekl. I později, když lépe porozuměl husím nomům, nikdy úplně nepřivykl způsobu, jakým se spolu zvesela loučili. Vzdálenosti pro ně zřejmě mnoho neznamenal.

"Tak pojd'," vypravil ze sebe.

Gurder se mračil na Drdůlka, který trval na tom, že pojede až sem. "Opravdu bych si přál, abych si s tímhle nomem mohl promluvit," řekl.

"Křoví povídala, že je to celkem ctihodný nom, vážně," řekl mu Masklin, jenom trochu lpí na svém."
"Zrovna jako ty, Gurdere," prohodil Angalo.
"Já? Nejsem-" začal Gurder.
"Toť se ví, že ne," konejšil ho Masklin. "Tak pojďme."
Klusali křovinami dvakrát nebo třikrát vyššími než oni.
"To nikdy nestihnem," zajíkal se Gurder.
"Šetři dechem a uháněj," radil Angalo.
"Mají na raketoplánech uzeného lososa?" zajímal se Gurder.
"Nevím," odpověděl Masklin a prodíral se zvláště hustým trsem trávy.
"Nemají," řekl Angalo rozhodně. "Pamatuji se, že jsem o tom četl v nějaké knize. Jedí z tub."
Nomové mlčky běželi a přemítali o tom.
"Cože, jedí zubní pastu?" zeptal se po chvíli Gurder.
"Ne, zubní pastu ne. Samozřejmě že ne zubní pastu. Určitě vím, že zubní pastu nejedí."
"No, co znáš jiného, co se dostane v tubách?"
Angalo se nad tím zamyslel.
"Lepidlo?" nadhodil nejistě.
"To mi nepřipadá jako dobré jídlo. Zubní pasta a lepidlo?"
"Lidem, kteří řídí vesmírné lodi, to musí chutnat. Na těch obrázcích, co jsem viděl, se všichni usmívali," řekl Angalo.
"To nebyl úsměv, to se zřejmě jenom snažili odtrhnout zuby od sebe," opáčil Gurder.
"Ne, tys to všechno špatně pochopil," rozhodl Angalo a rychle uvažoval. "Musejí mít jídlo v tubách kvůli gravitaci."
"Co je s gravitací?"
"Žádná není."
"Co není?"
"Přitažlivost. Takže všechno pluje."
"Cože, ve vodě?" divil se Gurder.
"Ne, ve vzduchu. Protože neexistuje nic, co by jídlo drželo na talíři, víš."
"Aha." Gurder přikývl. "Tam se dostane to lepidlo?"
Masklin věděl, že takto mohou pokračovat celé hodiny. Ty zvuky znamenají tohle, pomyslel si: Jsem naživu a ty taky. A máme všichni velký strach, že možná už moc dlouho naživu nezůstaneme, takže si budeme hezky povídat, protože to je lepší než přemýšlení.
Všechno vypadalo lépe před několika týdny nebo dny, když-
"Za jak dlouho, Věci?"
"Za čtyřicet minut."
"Musíme si zase odpočinout! Gurder neběží, už nám nestačí."
Sesuli se do stínu pod keřem. Raketoplán se nezdál o nic blíž, ale všimli si množství jiné činnosti. Další vrtulníky. Podle zoufalých posuňků Pindi, který se vyšplhal na keř, tam byli i lidé, ale ještě příliš daleko.
"Potřebuju se vyspat," řekl Angalo.
"Ty jsi nespál na té huse?" zeptal se Masklin.
"Ty ano?"
Angalo se natáhl do stínu.
"Jak se chceme na ten raketoplán dostat?" zeptal se.
Masklin pokrčil rameny. "No, Věc říká, že dovnitř nemusíme, jenom na něj musíme dostat Věc."
Angalo se zvedl na loktech. "Chceš říct, že na něm nemusíme letět? A já se tak těšil!"
"Já myslím, že není jako nákladák, Angalo. Myslím, že nenechávají otevřené okno, aby jim tam kdekdo vlezl," vysvětloval Masklin. "Myslím, že by stejně bylo zapotřebí víc než spousty nomů a provazu, aby se dal pilotovat."
"Víte, to byly nejlepší chvíle mého života, když jsem řídil Nákladák," zasnul se Angalo. "Když pomyslím na všechny ty měsíce, které jsem prožil v Obchodáku a o Venku jsem nic netušil..."
Masklin zdvořile vyčkával. Hlava mu těžkla.
"No?" zeptal se.
"Co no?"
"Co se děje, když pomyslíš na všechny ty měsíce v Obchodáku, kdy jsi nevěděl nic o Venku?"
"Připadají mi bez užítku. Víš, co chci udělat, jestli - chci říct, až se vrátíme domů? Chci sepsat všechno, co jsme se naučili. To bychom měli, víš. Napsat hodně vlastních knih. Ne jenom číst lidské knihy, které jsou plné smyšlenek. A ne zrovna psát knihy jako Gurderova Kniha Nom. Knihy o pořádných věcech, jako je Věda..."
Masklin se podíval na Gurdera. Opat nic nekomentoval.
Usnul.

7

DRUŽICE: Nacházejí se ve VESMÍRU a zůstávají tam proto, že se pohybují tak rychle, že nikdy nezůstanou na jednom místě dostatečně dlouho, aby spadly. TELEVIZE se od nich odráží. Jsou součástí VĚDY. Z Vědecké encyklopedie pro zvědavého mladého noma, autor Angalo de Galanterie

Nebyla to Věc, kdo Masklina probudil. Byl to Gurder.

Masklin ležel s přivřenýma očima a poslouchal, jak Gurder šeptem rozmlouvá s Věcí.

"Věřil jsem v Obchodák," říkal, "a pak to bylo jenom cosi, co postavili lidé. A myslel jsem si, že Vnuč Richard je někdo zvláštní a ukázalo se, že je to člověk, který si zpívá, když se namáčí -"

"- dává si sprchu -"

"- a teď jsou na světě tisíce nomů! Tisíce! A věří všemu možnému! Ten pitomec Drdůlek věří, že raketoplán vyrábí oblohu, když vzlétne. Víš, co jsem si myslel, když jsem to slyšel? Pomyslel jsem si, kdyby on byl ten, co vstoupil do mého světa, myslel by si, že jsem zrovna takový hlupák! Já jsem zrovna takový hlupák! Věci?"

"Zachovávala jsem taktní mlčení."

"Angalo věří na blbé mašiny a Masklin věří, ach, nevím. Ve Vesmír. Nebo nevěří. A všechno pro ně pracuje. Já se snažím a věřím v důležité věci a ony nevydrží ani pět minut. Kde je v tom spravedlnost?"

"V tomto ohledu postačí jen další taktní a chápavé mlčení."

"Chtěl jsem jen dát životu nějaký smysl."

"To je chvályhodný záměr."

"Chci říct, kde je vlastně pravda?"

Nastala odmlka. Pak Věc pravila: "Vybavuji si tvůj rozhovor s Masklinem o původu nomů. Chtěl ses mě zeptat. Teď ti mohu odpovědět. Byla jsem vyrobena. Vím, že tohle je pravda. Vím, že jsem předmět vyrobený z kovu a plastů, ale také vím, že jsem něco, co uvnitř toho kovu a plastů žije. Je pro mne nemožné nebýt si tím absolutně jistá. To je velká útěcha. Pokud jde o nomy, mám záznamy, které říkají, že nomové vznikli na jiném světě a přišli sem před tisíci lety. To je možná pravda. Možná to pravda není. Nejsem v stavu to posoudit."

"Já jsem věděl, kde je mé místo tam v Obchodáku," mumlal Gurder napůl pro sebe. "Ani v lomu to nebylo úplně špatné. Měl jsem něco pořádného na práci. Byl jsem pro lidi důležitý. Jak se teď můžu vrátit, když vím, že všechno, v co jsem věřil o Obchodáku a brí Arnoldové a Vnuč Richardovi, je jenom... je jenom názor?"

"Nemohu posloužit radou. Je mi líto."

Masklin usoudil, že toto je diplomatický čas se probudit. Vydal zamručení, jen aby měl jistotu, že ho Gurder slyší.

Opat strašně zrudnul.

"Nemohl jsem spát," řekl krátce.

Masklin vstal.

"Kolik, Věci?"

"Dvacet sedm minut."

"Proč jsi mě nezbudila?"

"Dopřála jsem ti osvěžení."

"Ale je to ještě daleko. Jakživi tě tam nedostaneme včas. Vstávej, ty." Masklin strčil nohou do Angala. "Dělej, budeme muset utíkat. Kde je Pindá? Á, tady jsi. No tak, Gurdere."

Klusali dál křovím. V dálce bylo slyšet temné pochmurné vytí sirén.

"Šlapeš do toho vážně zozra, Maskline," řekl Angalo.

"Rychleji! Pobězte rychleji!"

Teď, když byli blíž, viděl Masklin raketoplán. Tyčil se beznadějně vysoko.

"Doufám, že máš nějaký dobrý plán, Věci," funěl, když se všichni čtyři hnali křovím, "protože já to nikdy nesvedu dostat tě až tam nahoru."

"Žádné strachy. Už jsme dostatečně blízko."

"Co myslíš? Ještě je to daleko."

"Dostatečně blízko, abych se do něj dostala."

"Co chceš dělat? S rozběhem skočit?" zeptal se Angalo.

"Položte mě na zem."

Masklin poslušně položil černou krychličku na zem. Vysunula několik svých sond, které chvilku pomalu kroužily, potom se nasměrovaly k startujícímu letadlu.

"Na co si to hraješ?" rozčilil se Masklin. "To je ztráta času!"

Gurder se zasmál, třebaže ne moc šťastně.

"Já vím, co děláš," řekl. "Posílá se na raketoplán. Pravda, Věci?"

"Přenáším instrukční podsystém do počítače na telekomunikační družici." pravila Věc.

Nomové nic neříkali.

"Neboli, jinak řečeno - ano, proměňuji počítač družice, třebaže ne moc inteligentní, ve svou součást."

"To opravdu dokážeš?" zeptal se Angalo.

"Zajisté."

"Ách. A nebude ti scházet ten kousek, co vysíláš?"

"Ne. Protože mě neopustí."

"Ty ho vysíláš a současně si ho necháváš?"

Angalo se podíval na Masklina.

"Rozuměl jsi z toho něčemu?" zeptal se.

"Já ano," řekl Gurder. "Věc říká, že není jenom mašinka, je jakýsi... jakási sbírka elektrických myšlenek, které v té mašině žijí. Myslí si já."

Na Věci zakroužila světýlka.

"Trvá to dlouho?" zeptal se Masklin.

"Ano. V tuto chvíli prosím neodebírejte životní komunikační energii."

"Myslím, že tím míní, že nechce, aby se s ním mluvilo," řekl Gurder. "Soustředuje se."

"S ní," řekl Angalo. "Je to ona. A nutila nás celou cestu sem utíkat, jenom abychom si mohli zakvaltovat a teď čekat."

"Asi musí být blízko, když provádí... to, co provádí," mnil Masklin.

"Jak dlouho to bude trvat?" zeptal se Masklin. "Zdá se mi to jako věčnost, těch sedmadvacet minut, které zbývají."

"Aspoň dvacet sedm minut," poznamenal Gurder.

"Ano. Možná víc."

Pinda zatáhl Masklina za paži, ukázal druhou rukou na rýsující se bílou siluetu a odbrebentil dlouhou větu ve floridštině neboli, pokud měla Věc pravdu, v téměř původní nomštině.

"Já ti bez Věci nerozumím," řekl mu Masklin. "Promiň."

"Nemluvit řeč od husa - hm," upřesnil Angalo.

Po chlapcově obličejí se šířil výraz hrůzy. Tentokrát křičel a škubal silněji.

"Myslím, že nechce být blízko raketoplánu, když startuje," řekl Angalo. "Asi se bojí hluku. Nemáš - rád - ten - rámus, pravda?"

Pinda zuřivě přikyvoval.

"Na letišti to není tak zlé," pokračoval Angalo. "Spíš to duní. Čekám, že prostoduché lidi by to mohlo vyděsit."

"Nemyslím, že Křoví a její lidé jsou nějak zvlášť naivní," pronesl Masklin zamýšleně. Díval se na tu bílou věž. Zdála se mu daleko, ale nějakým způsobem byla docela blízko.

Opravdu velmi blízko.

"Jak si myslíš, že je to tady nebezpečné?" zeptal se. "Až to vzlétne, myslím."

"Ale nech toho," uklidňoval ho Angalo. "Věc by nás nenechala dojít až sem, kdyby to pro nomy nebylo bezpečné."

"Jistě, jistě," přisvědčil Masklin. "Správně. Máš pravdu. Pitomost se tím obírat, vážně."

Pinda se obrátil a dal se do běhu.

Zbývající tři se ohlédlí směrem k raketoplánu. Na Věci se světýlka pohybovala ve složitých obrazech.

Někde se ozvala další siréna. Pocítili napětí, jako by se natahovala ta největší pružina na světě.

Když Masklin promluvil, připadalo mu, že ti dva ho slyší mluvit jenom v duchu.

"To je přesně ono," řekl velmi pomalu, "myslíte, že Věc přesně odhadne, jak těsně mohou nomové stát u raketoplánu, když startuje? Chci říct, kolik zkušeností s tím má, co myslíte."

Podívali se na sebe.

"Možná bychom měli drobátko couvnout..." začal Gurder.

Obrátili se a odkráčeli.

Potom si žádný z nich nemohl nevšimnout, že ostatní přidávají stále víc do kroku.

Jdou rychleji a rychleji.

Potom, jako jeden nom, vyrazili a uháněli jako o život, razili si cestu roštím a trávou, klouzali po kamenech a jejich lokty pracovaly jako písky. Gurder, který za normálních okolností byl bez dechu při jakémkoli tempu přesahujícím vycházkové, poskakoval jako míč.

"Máš... ty... vů... bec... před... stavu... jak... blíz... ko...?" supěl Angalo.

Zvuk za nimi začal jako syčení, jako by se celý svět zhluboka nadechoval. Potom přešel... neviditelnému kladivu, které vás praští do obou uší najednou.

8

VESMÍR: Jsou dva typy vesmíru: a) něco, co obsahuje nic, a b) nic, obsahující všechno. Je to to, co vám zůstane, když už nic jiného nemáte. Není tam žádný vzduch ani gravitace, což je to, co lidi přidržuje u věcí. Nebýt vesmíru, všechno by bylo na jednom místě. Je zkonstruován tak, aby v něm byly DRUŽICE, RAKETOPLÁNY, PLANETY A LOŽ. Z Vědecké encyklopedie pro zvědavého mladého noma, autor Angalo de Galanterie

Po nějaké chvíli, když se země přestala chvět, se nomové posbírali a oslepeně po sobě mžourali.

"!" řekl Gurder

"Co?" zeptal se Masklin. Vlastní hlas mu zněl vzdáleně a tlumeně.

"?" řekl Gurder.

"?" zeptal se Angalo.

"?"

"Co? Já tě neslyším! Slyšíš ty mě?"

"?"

Masklin viděl, že se Gurderovy rty pohybují. Ukázal si na uši a zavrtěl hlavou.

"My jsme ohluchli!"

"?"

"?"

"Ohluchli jsme." Masklin vzhlédl.

Dým se jim převaloval nad hlavami a z něho stoupal rychle - i na nomské vysokorychlostní smysly - dlouhý, narůstající mrak s ohněm na špičce. Hluk opadl na něco pouze velmi hlasitého a potom náhle zanikl.

Masklin si strčil prst do ucha a zavrtěl jím.
Nepřítomný zvuk nahradilo strašné syčení ticha.
"Poslouchá mě někdo?" odvážil se zeptat. "Slyší mě někdo?"
"Tohle," řekl Angalo, a jeho hlas zněl rozmazaně a nepřírozně klidně, "bylo pořádně nahlas. Myslím, že moc hlasitějších věcí už neuslyšíme."
Masklin přikývl. Cítil se jako po pořádném výprasku.
"V tom se ty vyznáš, Angalo," odpověděl mdle. "Lidé na nich létají, nebo ne?"
"No ano. Rovnou nahoru."
"Nikdo je k tomu nenutí?"
"É. Myslím, že ne," řekl Angalo. "Myslím, že v té knize se říkalo, že spousta lidí to chce dělat."
"Oni to chtějí?"
Angalo pokrčil rameny. "To se tam říkalo."
Na konci vějíře bílého kouře byla už jenom vzdálená tečka.
Masklin se na ni díval.
My jsme se museli zbláznit, pomyslel si. Jsme malíci a tohle je veliký svět a my se nikdy nedovíme dost o místě, kde jsme, než se vydáme někam jinam. Tenkrát aspoň, když jsem bydlel v díře, znal jsem všechno, co jsem měl znát o životě v díře, a teď utekl rok a já jsem na nějakém strašně vzdáleném místě, že ani nevím, jak je daleko, a koukám se, jak něco, co nechápu, letí někam tak vysoko, že tam není žádné dole. A nemůžu se vrátit. Musím dojít na konec, ať se děje co se děje, protože se nemůžu vrátit. Já nemůžu ani přestat.
Tak tohle myslela Grimma těmi žábami. Jakmile věci poznáte, jste někdo jiný. Nemůžete si pomoci.
Pohlédl dolů. Něco postrádal.
Věc...
Utíkal nazpět, cestou kudy přišli.
Černá krychlička byla tam, kde ji nechal. Tykadla se zasunula dovnitř a žádná světýlka nesvítla.
"Věci?" oslovil ji nejistě.
Jedno červené světýlko se slabě rozsvítlo. Masklinovi byla najednou zima navzdory vedru kolem.
"Jsi v pořádku?" zeptal se.
Světýlko zablikalo.
"Příliš rychlý. Velká spotřeba en..." řekla.
"En?" podívil se Masklin. Usilovně se snažil nepřemýšlet o tom, proč to slovo nebylo víc než zachrčení.
Světýlko pohasínalo.
"Věci? Věci?" Jemně na ni zaťukal. "Vyšlo to? Přiletí Lod'? Co teď uděláme? Probud' se! Věci!"
Světýlko zhaslo.
Masklin Věc zvedl a obracel ji v ruku.
"Věci?"
Angalo a Gurder už přichvátali s Pind'ou v patách.
"Povedlo se?" ptal se nedočkavě Angalo. "Zatím žádnou Lod' nevidím."
Masklin se k nim obrátil.
"Věc se rozbila," oznámil.
"Rozbila?"
"Všechna světýlka zhasla!"
"No, a co to znamená?" Angalo se začal tvářit vyděšeně.
"Já nevím!"
"Umřela?" zeptal se Gurder.
"Nemůže umřít! Existuje tisíce let!"
Gurder zavrtěl hlavou. "To zní jako dobrý důvod, proč umřít," prohlásil.
"Ale je to, je to věc!"
Angalo usedl a pažemi si objal kolena.
"Řekla, jestli něco zorganizovala? Kdy má Lod' přiletět?"
"Poslouchej, zajímá tě to? Spotřebovala en!"
"En?"
"Musí to znamenat elektřinu. Ona ji nějak nasává z drátů a podobně. Myslím také, že si ji dokáže na chvíli uložit. A teď ji musela dojít."
Prohlíželi si černou krabičku. Prožila tisíce let, předávána od noma k nomovi, aniž někdy řekla slovo nebo blikla světýlkem. Probudila se až v blízkosti elektřiny, když ji přinesli do Obchod'áku.
"Vypadá divně, jak tu leží a nic nedělá," pronesl Angalo.
"Nemůžeme jí najít trochu elektřiny?" zeptal se Gurder.
"Tady? Žádná tu není!" odsekl Angalo. "Jsme uprostřed pustiny!"
Masklin vstal a rozhlédl se. V dálce se matně rýsovaly nějaké budovy. Kolem nich projížděla auta.
"A co Lod'?" opakoval Angalo. "Je už na cestě?"
"Já nevím!"
"Jak nás najde?"
"Já nevím!"
"Kdo ji řídí?"

"Já ne -" Masklin se v hrůze zastavil. "Nikdo! Chci říct, kdo by ji mohl řídit? Nikdo v ní není už po tisíce let!"
"Tak kdo s ní přiletí sem?"
"Já nevím! Věc, možná."
"Chceš říct, že je na cestě a nikdo ji neřídí?"
"Ano! Ne! Já nevím!"
Angalo zašilhal k temně modrému nebi.
"Auvau," vydal ze sebe nešťastně.
"Musíme Věci najít nějakou elektřinu," řekl Masklin. "I když se jí povedlo zavolat Lod', bude se ještě Lodi muset říct, kde jsme."
"Jestli Lod' zavolala," opravil ho Gurder. "Možná jí došla en ještě před tím."
"To nemůžeme vědět jistě," řekl Masklin. "Nicméně musíme Věci pomoci. Nemůžu ji takhle vidět."
Pind'a zmizel v roští a vrátil se s ještěrkou.
"Á," prohodil Gurder bez nadšení. "Podává se oběd."
"Kdyby Věc mluvila, mohli bychom Pind'ovi vysvětlit, že ještěrka se vám časem zoufale zprotiví," řekl Angalo.
"Tak asi za dvě vteřiny," dodal Gurder.
"Dejte pokoj," vzdychl Masklin unaveně. "Pojďme někam do stínu vymyslet další plán."
"Ach jo, plán," řekl Gurder, jako by plán byl ještě horší než ještěrka. "Plány já miluju."
Pojedli - ne moc dobře - lehli si na záda a pozorovali oblohu. Ten krátký spánek cestou nestačil. Snadno je přemohla dřímota.
"Musím říct, tihle Florid'ané to mají vymakané," řekl lenivě Gurder. "Doma máme zimu a oni tady mají topení puštěné pěkně naplno."
"Říkám ti pořád, že to není topení," poučil ho Angalo a napínal zrak po nějaké známce snášející se Lodi. "A vítr taky není klimatizace. To tě zahřívá slunce."
"Myslel jsem, že je jenom na svícení," řekl Gurder.
"A pochází od něj všechno teplo," dodal Angalo. "Přečetl jsem si to v jedné knize. Je to velká ohnivá koule větší než svět."
Gurder si slunce podezíravě prohlížel.
"Že by?" pronesl. "A co ho drží nahoře?"
"Nic. Prostě tam je."
Gurder znovu zašilhal do slunce.
"To je všeobecně známo?" zeptal se.
"Řekl bych, že jo. Bylo to v té knize."
"Aby si to každý přečetl? Tomu říkáš nezodpovědnost. To je něco, co může lidi vážně vyděsit."
"Jsou tam tisíce sluncí, říká Masklin."
Gurder zafuněl. "Jo, říkal mi to. Jmenuje se to galaxie nebo tak nějak. Já osobně jsem proti."
Angalo se uchechtl.
"Nevím, co je na tom zábavného," reagoval Gurder chladně.
"Řekni mu to, Maskline," dožadoval se Angalo.
"Tobě na tom houby záleží," zabručel Gurder. "Ty chceš jenom, aby všechno jezdilo co nejrychleji. Já chci věci pochopit. Možná, že jsou tisíce sluncí, ale proč?"
"Nechápu, co na tom záleží," pronesl líně Angalo.
"To je to jediné, na čem záleží. Řekni mu to, Maskline."
Oba se podívali na Masklina.
Alespoň tam, kde Masklin seděl.
Byl pryč.

Nad vrcholem nebe bylo místo, kterému Věc říkala vesmír. Obsahoval - podle Věci - všechno a nic. A bylo tam hrozně málo všeho a víc ničeho, než si kdo dokáže představit.
Například se často říkalo, že obloha je plná hvězd. Nebyla to pravda. Obloha byla plná oblohy. Oblohy bylo neomezené množství a hvězd, ve srovnání s tím, opravdu velmi málo.
Bylo tudíž úžasné, že dělaly takový dojem...
Tisíce jich teď shlížely dolů na to, jak se něco kulatého a zářivého loudá kolem Země.
Na boku to mělo napsáno Arnsat-1, což bylo tak trochu plýtvání barvou, jelikož hvězdy nedovedou číst.
Vysunulo to stříbrný talíř.
Potom ho mělo nasměrovat k planetě pod sebou, aby vysílal dolů filmy pro pamětníky a nejnovější zprávy.
Nic takového. Mělo nové příkazy.
Vypustilo malé obláčky paliva, obrátilo se a pátralo po obloze po novém cíli.
Tou dobou, kdy jej našlo, spousta lidí, mající cokoli společného s pamětníky filmy a nejnovějšími zprávami, na sebe velmi vztekla řvala do telefonů, a někteří se horečně snažili vyslat nové instrukce.
Ale nebylo to k ničemu, protože už nikdo neposlouchal.

Masklin se prodíral roštím. Budou se dohadovat a hašteřit, pomyslel si. Musím to provést rychle. Myslím, že nemáme moc času.
Bylo to poprvé, co byl opravdu sám ode dnů, kdy žil v díře a musel vycházet na lov úplně osamocený, protože už

nikdo jiný nebyl.

Bylo to tehdy lepší? Přinejmenším to bylo jednodušší. Museli jste se snažit nasytit, aniž jste byli snědzeni. Už přežít jediný den byla výhra. Všechno bylo zlé, ale aspoň to byla jaksi pochopitelná psota nomských rozměrů.

V oněch dnech končil svět dálnici na jedné straně a lesem přes pole na straně druhé. Ted' neměl vůbec žádné hranice, a přibýlo problémů, s nimiž si Masklin nevěděl rady.

Ale aspoň věděl, kde hledat elektřinu. Nacházela se poblíž budov s lidmi uvnitř.

Roští před Masklinem se otevřelo do stezky. Dal se po ní a přidal do kroku. Vydejte se po stezce a někde na ni najdete lidi...

Uslyšel za sebou kroky. Ohlédl se a uviděl Pind'u. Malý Florid'án se na něj ustaraně usmál.

"Běž pryč!" řekl mu Masklin. "Jdi pryč! Jdi! Vrať se! Proč jdeš za mnou? Běž pryč!"

Pind'a se zatvářil ublíženě. Ukázal na stezku a něco řekl.

"Já nerozumím!" křičel Masklin.

Pind'a vymrštil ruku nad hlavu a dlaň obrátil dolů.

"Lidé?" hádal Masklin. "Ano. Já vím. Já vím, co dělám. Vrať se!"

Pind'a řekl ještě něco.

Masklin pozdvihl Věc. "Mluvicí krabiceka ne jít," řekl bezmocně. "Má ty dobrotu, proč bych měl takhle mluvit? Ty jsi alespoň tak inteligentní jako já. Mazej, jdi pryč. Vrať se k ostatním."

Obrátil se a utíkal dál. Krátce se ohlédl a viděl Pind'u, jak se za ním dívá.

Kolik času mi zbývá? ptal se sám sebe. Jednou mi Věc vyprávěla, že Lod' létá velmi rychle. Možná by tu mohla být každým okamžikem. Možná vůbec nepřiletí...

Viděl, jak se nějaké postavy tyčí nad křovinami. Ano, vydej se po kterékoli stezce a dříve nebo později narazíš na lidi. Vlezou všude.

Ano, možná, že Lod' vůbec nepřiletí.

Jestli ne, pomyslel si, pak to, co se teď chystám udělat, je patrně ta nejpitomější věc, jakou kdy kde nějaký nom udělal v celé historii nomstva.

Vystoupil do štěrkového kruhu. Parkoval tam malý nákladní vůz se jménem floridského boha NASA na boku. U něj se nad nějakým přístrojem na stojanu skláněla dvojice lidí.

Masklina si nevšimli. S tlukoucím srdcem přistoupil blíž.

Položil Věc na zem. Přiložil dlaně k ústům.

Snažil se křičet co možná nejzřetelněji a nejpomaleji.

"Haló, vy tam! Vy! Li - dé!"

"Cože udělal?" zvolal Angalo.

Pind'a opětně rozehrál pantomimu.

"Mluvil s lidmi?" zděšeně se ptal Angalo. "Odjel ve věci s koly?"

"Myslím, že jsem slyšel motor náklad'áku," připojil Gurder.

Angalo praštil pěstí o dlaň.

"Dělal si starosti o Věc," řekl. "Chtěl najít nějakou elektřinu!"

"Ale určitě jsme celé míle od nějaké budovy!" namítl Gurder.

"Ne pro Masklina!" zavrčel Angalo.

"Já věděl, že to takhle skončí!" zasténal Gurder. "Ukázat se lidem! V Obchod'áku jsme něco takového nikdy neudělali! Co budeme dělat?"

Masklin si pomyslel: dosud to není tak zlé.

Ti lidé opravdu nevěděli, co si s ním počít. Oni před ním dokonce couvali! A pak se jeden vrhl k náklad'áku a mluvil do přístroje na šňůře. Patrně druh telefonu, pomyslel si Masklin zasněženě.

Když se nehýbal, jeden z lidí vzal z vozu nějakou krabici a plížil se k němu, jako by čekal, že Masklin vybuchne.

Skutečně, když Masklin zamával, člověk neobratně odskočil.

Ten další něco povídal a krabici opatrně položil na štěrk kousek od Masklina.

Pak ho oba vyčkávavě pozorovali.

Nepřestával se usmívat, aby je uklidnil, a vlezl do krabice. Potom jim znovu zamával.

Jeden člověk se bázlivě sehnul a uchopil krabici, zvedal ji do vzduchu, jako by Masklin byl něco velice vzácného a choulostivého. Nesli ho k náklad'áku. Člověk nasedl a krabici si s přehnanou péčí uložil na kolena. Rádio chrastilo hlubokými lidskými hlasy.

Inu, už nemůže couvnout. S vědomím toho se Masklinovi téměř ulevilo. Snad bylo nejlepší pohlížet na to jenom jako na další krok na cestě životem.

Stále na něj civěli, jako by nevěřili tomu, co vidí.

Vůz se odkolébál. Po chvíli zahrnul na betonovou silnici, kde čekalo další nákladní auto. Vystoupil z něj člověk, hovořil s řidičem Masklinova náklad'áku, pomalu lidsky se rozesmál, podíval se dolů na Masklina a přestal se smát jako když utne.

Skoro utíkal ke svému vozu a začal mluvit do dalšího telefonu.

Já věděl, že to tak dopadne, pomyslel si Masklin. Nevědí, co si se skutečným nomem počít. Úžasné.

Ale pokud mě dopraví někam, kde je ta správná elektřina...

Dorcas, technik, se jednou pokusil Masklinovi elektřinu vysvětlit, ale bez valného úspěchu, protože Dorcas o ní neměl

také příliš jasno. Vypadalo to, že existují dva druhy - rovná a zakroucená. Ta rovná je velmi nudná a sídlí v bateriích. Ta zakroucená se nachází v drátech ve zdi a tak, a Věc jí jaksi dokáže část ukrást, pokud je dostatečně blízko ní. Dorcas mluvil o té zakroucené elektřině stejným tónem, jakým Gurder hovořil o bři Arnoldové (zal. 1905). Tenkrát v Obchodáku se ji snažil studovat. Když ji dáte do ledničky, zmrazí všechno, ale když se tatáž elektřina dostane do trouby, všechno ohřeje, takže jak to dokáže?

Dorcas o tom mluvil, pomyslel si Masklin. Řekl jsem, mluvil? Doufám, že dosud mluví.

Hlavu měl lehkou a cítil se podivně optimisticky. Jedna jeho část říkala: to proto, že propadnete panice, když na jedinou vteřinu vážně zhodnotíte situaci, do níž jste se dostali vlastním přičiněním.

Vždy s úsměvem.

Nákladák si broukal po silnici s druhým vozem v závěsu. Masklin viděl, jak třetí nákladák rachotí vedlejší cestou a zařazuje se za ně. Byla na něm spousta lidí a většina se dívala na oblohu.

U nejbližší budovy nezastavili, ale jeli dál k té větší s mnoha dalšími vozidly před ní. Očekávali je další lidé.

Jeden člověk otevřel dveře nákladáku, i na člověka velice pomalu.

Člověk nesoucí Masklina vystoupil z vozu.

Masklin zvedl pohled k tuctům zírajících obličejů. Viděl každou oční bulvu, každou nosní díрку. Všechno vypadalo ustaraně. Alespoň každá oční bulva. Nosní dírky se prostě tvářily jako nosní dírky.

Měli starost o něho.

Vždy s úsměvem.

Opětoval jejich pohledy, málem se chichotal potlačovanou hrůzou, a řekl: "Mohu Vám nějak pomoci, pánové?"

9

VĚDA: Způsob, jak věci vynalézat a potom je uvádět do provozu. Věda vysvětluje, co se kolem nás celý čas odehrává. Stejně tak činí NÁBOŽENSTVÍ, ale věda je lepší, protože přichází s pochopitelnějšími výmluvami, když se splete. VĚDY je víc, než si myslíte. Z Vědecké encyklopedie pro zvědavého mladého noma, autor Angalo de Galanterie

Gurder, Angalo a Pind'a seděli pod keřem. Poskytoval jim trochu stínu. Oblak beznaděje nad nimi byl skoro stejně velký.

"Bez Věci se nikdy nedostaneme domů," pronesl Gurder.

"Tak Masklina vysvobodíme," navrhl Angalo.

"To bude trvat celou věčnost."

"Jo? No, to je skoro stejně tak dlouho jako sem, pokud nemůžeme domů." Angalo našel křemínek téměř správného tvaru, aby se dal proužky látky utrženými z jeho kabátu připevnit k větvičce; v životě neviděl kamennou sekyrku, ale měl neodbytný pocit, že s kamínkem, upevněným na konci hůlky, se dají dělat užitečné věci.

"Chtěl bych, aby sis s tím přestal hrát," řekl Gurder. "No, jaký je ten velký plán? My proti celé Floridii?"

"Nenutím tě. Nemusíš se připojit."

"Uklidněte se, pane Záchranáři. Jeden pitomec stačí."

"Neslyším, že bys vyrukoval s nějakým lepším nápadem."

Angalo párkrát švihnul sekyrkou. "Taky žádný nemám."

Na Věci začalo blikat malé červené světýlko.

Po chvíli se otevřel malý čtvercový otvor a ozvalo se tiché vrčení, jak Věc vysunula čočku na tyčince. Čočka se pomalu otáčela.

Potom Věc promluvila.

"Kde se nachází," otázala se, "toto místo?" Posunula čočku výš a zatímco zkoumala obličej člověka, shlížejícího na ni, bylo ticho.

"A proč?" dodala.

"Nevím jistě," řekl Masklin. "Jsme v nějaké místnosti ve veliké budově. Lidé mi neubližili. Myslím, že jeden z nich se se mnou pokoušel domluvit."

"Nacházíme se v jakési skleněné nádobě," pravila Věc.

"Dokonce mi dali postel," řekl Masklin. "A já myslím, že ta věc tamhle je nějaké umyvadlo, ale, poslouchej, co je s Lodí?"

"Očekávám, že je na cestě," odpověděla Věc klidně.

"Očekáváš? Očekáváš? Chceš říct, že to nevíš?"

"Mnoho věcí může selhat. Jestliže neselhaly, bude tady Loď brzy."

"Jestli selhaly, uvážnu tady do konce života!" zvolal Masklin trpce. "Dostal jsem se sem kvůli tobě, víš."

"Ano. Já vím. Děkuji ti."

Masklin se trochu uklidnil.

"Jsou docela hodní," řekl. Zamyslel se nad tím. "Aspoň si to myslím," dodal. "Těžko říct."

Podíval se průhlednou stěnou. V několika posledních minutách se na něj přišlo podívat mnoho lidí. Nebyl si úplně jist, jestli je ctěným hostem nebo vězněm nebo možná něčím mezi tím.

"Připadalo mi to v tu chvíli jako jediná naděje," řekl nepřesvědčivě.

"Monitoruji komunikaci."

"To děláš pořád."

"Hodně z toho je o tobě. Nejruznější experti sem spěchají, aby si tě prohlédli."

"Jací experti? Experti na nomy?"

"Experti v dorozumívání s bytostmi z jiných světů. Lidé se ještě s nikým z jiného světa nesetkali, ale přesto mají odborníky na dorozumívání se s nimi."

"Nedalo se to provést líp," řekl Masklin střízlivě. "Lidé teď nomy opravdu poznají."

"Ale nevědí, kdo nomové jsou. Myslí si, že jsi právě přiletěl."

"No, to je pravda."

"Ale ne sem. Na tuto planetu. Z hvězd."

"Ale my jsme tady už tisíce let! My tady žijeme!"

"Lidé ve skutečnosti shledávají snazším věřit v malé lidi z nebe než v malé lidi ze Země. Raději by si vyvzpomněli zelené mužíčky než skřítky."

Masklin se zamračil. "Tomu vůbec nerozumím," řekl.

"Nic si z toho nedělej. Na tom nesejde." Věc otočila čoučkou kolem dokola, aby zabrala větší část místnosti.

"Velmi pěkné. Velmi vědecké," pravila.

Potom se zaměřila na široký plastický táč vedle Masklina.

"Co je to?"

"Ále, vodnice a oříšky a maso a tak," odpověděl Masklin. "Myslím, že mě pozorují, aby poznali, co jím. Myslím, že tohle jsou docela bystří lidé. Věci. Ukázal jsem si na ústa a oni pochopili, že mám hlad."

"Á," pravila Věc. "Doved' mě k té vodnici."

"Prosím?"

"Vysvětlím to. Říkala jsem ti, že monitoruji komunikaci?"

"Pořád."

"Je takový vtip. Tedy, humorná anekdota nebo příběh, známý mezi lidmi. Pojednává o Lodi z jiného světa, která přistane na této planetě, vystoupí z ní zvláštní bytosti a žádají benzinovou pumpu, popelnici, hrací automat nebo podobný technický vynález, potom chtějí k jejich vodníkovi. Domýšlím se, že to proto, že si neuvědomují, že lidé mají vůdce. Já jsem dosadila slovo podobné, které se vztahuje k zelenině. To je slovní hříčka, neboli hra se slovy se šprýmovným efektem." Odmlčela se.

"Hm," prohodil Masklin. Přemýšlel o tom. "To budou ti zelení mužíčkové, jak jsi říkala?"

"Velice... počkej. Počkej chvíli."

"Co? Co je?" naléhavě se ptal Masklin.

"Slyším Loď."

Masklin ostražitě naslouchal.

"Neslyším absolutně nic," řekl.

"Ne hluk. Rádio."

"Kde je? Kde je, Věci? Pořád říkáš, že Loď je tam nahoře, ale kde?"

Zbývající stromové žáby se krčily mezi mechem, aby unikly horku odpoledního slunce.

Nízko na východní obloze se objevil plátek něčeho bílého.

Bylo by pěkné myslet si, že stromové žáby o tom vedou legendy. Bylo by pěkné myslet si, že si myslí, že slunce a měsíc jsou vzdálené květy - žlutý ve dne a bílý v noci. Bylo by pěkné myslet si, že si o nich vyprávějí pověsti, že zemře-li dobrá žába, její duše se dostane na oblohu jako velký květ...

Potíž je, že si tady vyprávíme o žábách. Jejich jméno pro slunce bylo „-kuňkuňk. -“. Jejich jméno pro měsíc bylo „-kuňkuňk. -“, a když musíte vyjít se slovníkem o jednom slově, je náramně obtížné mít legendy vůbec o něčem. Avšak vůdce si mlhavě uvědomoval, že s měsícem není něco v pořádku.

Přibývalo mu jasů.

"My zanechali Loď na Měsíci?" divil se Masklin. "Proč?"

"To se právě rozhodli vaši předkové udělat," pravila Věc. "Tak ji mohli mít na očích, domnívám se."

Masklinův obličej se pomalu rozjasňoval jako obláčky při východu slunce.

"Víš," řekl vzrušeně, "těsně před tímhle vším, tenkrát, když jsme bydlívali v té staré díře, sedával jsem po večerech venku a díval se na měsíc. Možná jsem v duchu opravdu věděl, že tam nahoře -"

"Ne, co jsi zakoušel, bylo pravděpodobně primitivní modlářství," řekla Věc.

Masklin splasknul. "Hm. Promiň."

"A teď, prosím, buď zticha. Loď se cítí ztracená a chce, aby se jí říkalo, co má dělat. Právě se po patnácti tisíci letech probudila."

"Sám po ránu nestojím za nic," přisvědčil Masklin.

Na Měsíci není ani hlásku, ale to nevádí, protože tam není nikdo, kdo by něco poslouchal. Hlásek by byl jenom plýtváním.

Ale je tam světlo.

Jemný měsíční prach se vlnil vysoko nad starověkými planinami ubývajícího měsíce, šířil se v kypících oblacích, které stoupaly dostatečně vysoko, aby zachytily sluneční paprsky. Zajiskřily.

Pod nimi se něco hrabalo na povrch.

"My jsme ji nechali v díře?" otázal se Masklin.
Na všech plochách Věci se zavlínila světýlka tam a zpět.
"Nepovídej mi, že proto jste vždycky žili v děrách," řekla. "Ostatní nomové v děrách nežijí."
"Ne, to je pravda," souhlasil Masklin. "Měl bych přestat uvažovat jenom o -"
Náhle se odmlčel. Díval se skrz skleněné akvárium tam, kde se lidé snažili přilákat jeho pozornost značkami na tabuli.
"Musíš toho nechat," řekl. "Okamžitě. Zastav Lod'. My jsme to špatně pochopili. Věci, nemůžeme odletět! Nepatří jenom nám! Nemůžeme s Lodí odletět!"

Tři nomové číhající poblíž startovací rampy pozorovali oblohu. Jak se slunce blížilo k obzoru, měsíc jiskřil jako vánoční ozdoba.

"To určitě způsobila Lod'!" nadšeně zvolal Angalo. "Určitě! Tak a je to. Je na cestě!"

"Nikdy jsem si nemyslel, že to vyjde..." začal Gurder.

Angalo třepnul Pind'u do zad a ukázal.

"Vidíš to, ty kluku?" zeptal se. "To je Lod', tohle! Naše Lod'!"

Gurder si třel bradu a zamyšleně pokýval na Pind'u.

"Ano," pronesl. "Správně. Naše."

"Masklin říká, že je tam všechno možné," hovořil Angalo zasněně. "A hromady vesmíru. Tím je vesmír známý, spoustou vesmíru. Masklin říká, že Lod' letí rychleji než světlo, což je patrně mýlka, jak bys jinak něco viděl? Otočil bys vypínačem a všechno světlo by vyletělo z místnosti. Ale s náramnou rychlostí."

Gurder se znovu zadíval na oblohu. Co si vzadu v jeho mozku se tlačilo kupředu a přinášelo zvláštní pocit šedi.

"Naše Lod'," řekl. "Ta, která sem nomy přivezla."

"Jo, správně," přitakal Angalo, sotva ho vnímal.

"A odveze nás všechny zpátky," pokračoval Gurder.

"To Masklin říká, a -"

"Všechny nomy," řekl Gurder. Hlas měl monotónní a těžký jako plát olova.

"Jasně. Proč ne? Počítám, že brzy přijdu na to, jak s ní letět zpátky do lomu a všechny můžeme pobrat. A tady Pind'u, samosebou."

"A co Pind'ův kmen?" dotazoval se Gurder.

"Ó, taky mohou s námi," řekl Angalo velkoryse. "I pro jejich husy tam možná je místo!"

"A ti ostatní?"

Angalo se zatvářil překvapeně. "Jací ostatní?"

"Křoví říkala, že skupinek nomů je spousta. Všude."

Angalo vypadal zaraženě. "Á, ti. No, s těmi tedy nevím. Ale Lod' potřebujeme. Však víš, jak to vypadá od té doby, co jsme odešli z Obchodáku."

"Ale jestliže s Lodí odletíme, co budou mít oni, jestli ji budou potřebovat?"

Masklin zrovna položil stejnou otázku.

Věc řekla: "01001101010101110101010010110101110010."

"Co jsi řekla?"

Věc byla nevrlá. "Jestli ztratím koncentraci, nemusí být žádná Lod' pro nikoho," pravila. "Vysílám patnáct tisíc povelů za sekundu."

Masklin neřekl nic.

"To je spousta povelů," dodala Věc.

"Lod' jistě právem patří všem nomům na tomto světě," řekl Masklin.

"01001100101010010010..."

"Ále zmlkni, a řekni mi, kdy sem má Lod' dorazit."

"0101011001... Co chceš, abych dělala? ... 0111001100..."

"Cože?"

"Mohu zmlknout NEBO ti mohu říct, kdy má Lod' přistát. Obojí najednou nesvedu."

"Prosím tě, řekni mi, kdy má Lod' přistát," řekl Masklin trpělivě, "a potom zmlkni."

"Čtyři minuty."

"Čtyři minuty!"

"Mohla bych se o tři vteřiny odchýlit," řekla Věc. "Ale kalkuluji to na čtyři minuty. Teď už je to ale tři minuty třicet osm vteřin. A teď to každým okamžikem budou tři minuty a třicet sedm vteřin..."

"Nemůžu tady lelkovat, když přiletí tak brzy!" zvolal Masklin, který dočasně zapomněl na své povinnosti vůči nomům na tomto světě. "Jak se odsud můžu dostat? Ono to má víko."

"Chceš, abych nejdřív zmlkla, nebo abych tě dostala ven a zmlkla potom?" otázala se Věc.

"Prosím tě!"

"Viděli lidé, jak se pohybuješ?" vyzvíдалa Věc.

"Co tím myslíš?"

"Vědí, jak rychle dokážeš utíkat?"

"To nevím," odpověděl Masklin. "Předpokládám, že ne."

"Tak se připrav ke startu. Ale nejdřív si zacpi uši."

Masklin si pomyslel, že nejlíp bude poslechnout. Věc dovedla čas od času schválně dohánět k zuřivosti, ale

nevyplácelo se nedbat na její rady.

Světýlka se na Věci seskupila do strohého hvězdčovitého útvaru.

Věc začala výt. Ten zvuk mohutněl a potom přesáhl Masklinův sluch. Cítil ho i s rukama na uších; připadalo mu, že mu v hlavě rostou nepříjemné bubliny.

Otevřel ústa, aby na Věc zakřičel, a vtom stěny explodovaly. V jednu chvíli bylo sklo a v příštím okamžiku to byly střepy skla, rozletující se jako skládačka, kde si každý její dílek znenadání usmyslil, že chce prostor pro sebe. Víko sklouzlo a skoro Masklina zasáhlo.

"Teď mě seber a utíkej," nařídila Věc, než se střepiny vysypaly na stůl.

Lidé v místnosti se ohlédlí tím pomalým, neobratným způsobem, lidem vlastním.

Masklin popadl Věc a vyrazil po leštěném povrchu.

"Dolů!" zvolal. "Jsme vysoko, jak se dostaneme dolů?" Zoufale se rozhlížel. Na druhém konci stolu byl nějaký přístroj posetý ciferníčky a světýlky. Viděl předtím, jak s ním jeden člověk pracuje.

"Dráty," řekl. "Vždycky jsou tu ještě dráty!"

Sklouzl se, snadno se vyhnul obrovité ruce, když se ho snažila chytit, a pelášil dál po stole.

"Budu tě muset hodit dolů," funěl. "Nedokážu tě snést!"

"To nic, budu v pořádku."

Masklin dobrušlil k okraji stolu a hodil Věc dolů. Skutečně tam vedly dráty až k podlaze. Natáhl se po jednom, divoce se po něm zhoupl a napůl spadl napůl sklouzl dolů.

Odevšad se k němu kolébali lidé. Zase zvedl Věc, přivinul si ji na hrud' a vystřelil vpřed. Byla tam noha - hnědá bota, tmavomodrá ponožka. Zakličkoval vpravo. Tam byly dvě další nohy - černé boty, černé ponožky. A chystaly se zakopnout o tu první...

Zakličkoval.

Další nohy a ruce hmatající marně dolů. Z Masklina byla čmouha, uskakoval a proplétal se mezi nohami, které ho mohly zašlápnout.

A potom nebylo nic než volná podlaha.

Odněkud se rozeznělo poplašné zařízení, Masklinovi znělo jako ječivý nářev, hluboký a děsivý.

"Zamíř ke dveřím," navrhla Věc.

"Ale další lidé půjdou dovnitř," zasyčel Masklin.

"To je dobře, protože my jdeme ven."

Masklin doběhl ke dveřím, právě když se otevřely. Objevila se několikapalcová mezera a za ní další nohy.

Na rozmyšlení nebyl čas. Masklin přeběhl po botě, na druhé straně seskočil a utíkal dál.

"Kam teď? Kam teď?"

"Ven."

"Kterým směrem to je?"

"Kterýmkoli."

"Děkuju pěkně!"

Po celé délce chodby se otevíraly dveře. Vycházeli z nich lidé. Problém nebyl nedat se chytit - chtělo by to velmi bystrého člověka, aby i jenom zahlédl noma v plné rychlosti, natož aby nějakého chytil - ale vyhnout se jednoduše zašlápnutí nešťastnou náhodou.

"Proč tu nemají myši díry? Každý dům by měl myši díry mít!" fňukal Masklin.

Kousíček od něj dopadla bota. Nadskočil.

Chodba se zaplňovala lidmi. Rozeznělo se další poplašné zařízení.

"Proč tohle všechno? Tohle všechno nemůže být kvůli mně. Za všechny tyhle trable přece nemůže jediný nom!"

"To je kvůli Lodi. Museli vidět Loď."

Jeden střevíc málem udělal Masklinovi cenu za nejdokonalejší zplacatělého noma Floridy. Ale naběhl si na to sám.

Na rozdíl od většiny bot měla tahle na sobě jméno. Byla to Tulačka Křížemkráž s Podrážkou z Pravé Mechové Gummy, Patentováno. Ponožka nad ní vypadala, že by to mohla být Módní Puchuvzdorná, vyrobená z osmdesátipětiprocentního zaručeného Polypotipotu, nejdražší ponožka na světě.

Masklin se podíval trochu výš. Nad velkým záhybem modré nohavice a dalekými oblaky svetru byla bradka.

Byl to Vnuk Richard, 39.

Zrovna, když jste si už mysleli, že nad nomy nikdo nebdí, nastupuje vesmír a pokouší se dokázat vám, že se mýlíte...

Masklin se mohutně odrazil až přistál na nohavici, právě když se noha pohnula. To bylo to nejbezpečnější místo. Lidé na jiné lidi tak často nešlapou.

Noha udělala krok a zase se položila na zem. Masklin se houpal vzad a vpřed a snažil se vyšplhat po drsné látce.

Kousek od něj byl šev. Podařilo se mu jej uchopit; za stehy se lépe zachytával.

Vnuk Richard, 39, byl v tlačenci lidí, kteří mířili stejným směrem. Několik jiných lidí do něho vrazilo a Masklin se málem pustil. Setřásl ze sebe boty a pokoušel se přidržovat prsty u nohou.

Nohy Vnuka Richarda pomalu dusaly, jak narážely na podlahu.

Masklin dorazil ke kapse, pořádně se zachytil nohami a šplhal dál. Rozměrná nášivka mu pomohla dostat se k pásku.

Masklin byl zvyklý na různé značky z Obchoďáku, ale tato byla pořádně veliká. Byla pokryta písmeny a byla ke kalhotám přínýtovaná, jako by Vnuk Richard byl nějaký stroj.

"... Grossberg Haggler, 'První mezi džíný'," četl Masklin. "A je tady plno řečí o tom, jak dobré jsou a obrázky krav a takové věci. Proč myslíš, že chce být samá značka?"

"Možná neví, co má na sobě, když na šatech nemá našité značky," řekla Věc.

"Správná poznámka. Patrně by si boty obouval na hlavu."

Masklin se podíval znovu na značku, když se zachytával svetru.

"Tady se říká, že tyto džíny vyhrály zlatou medaili na Chicagské výstavě roku 1910," řekl. "To vážně hodně dlouho vydržely."

Lidé proudili z budovy.

Po svetru se šplhalo mnohem snadněji. Masklin se rychle vytáhl nahoru. Vnuk Richard měl poměrně dlouhé vlasy, což také pomohlo, když nastal čas vydrápat se na rameno.

Nad hlavou se Masklinovi krátce mihl rám dveří a potom sytá modř oblohy.

"Jak dlouho, Věci?" zasyčel Masklin. Ucho Vnuka Richarda bylo pouze pár centimetrů od něho.

"Čtyřicet tři vteřiny."

Lidé se vyhnuli na široké betonové prostranství před budovou. Další a další spěchali z budovy a nesli přístroje.

Neustále do sebe vráželi, protože se všichni dívali na oblohu.

Jiná skupina se shlukla kolem jednoho člověka, který se tvářil velmi ustaraně.

"Co se děje, Věci?" zašeptal Masklin.

"Ten člověk uprostřed skupiny je ze všech nejdůležitější. Přišel se podívat na start raketoplánu. Teď mu všichni říkají, že on musí být tím, kdo Lod' přivítá."

"To je krapánek drzost. Není to jejich Lod'."

"Ano, ale oni si myslí, že přilétá, aby se s nimi dorozuměla."

"Proč by si to měli myslet?"

"Protože si myslí, že jsou nejdůležitější stvoření na planetě."

"Cha!"

"Úžasné, vid'?"

"Každý ví, že nomové jsou důležitější," rozčilil se Masklin. "Aspoň... každý nom to ví." Chvilku o tom přemítal a potom zavrtěl hlavou. "Takže tamten je hlavní Člověk, jo? Je nějak mimořádně moudrý nebo něco takového?"

"Nemyslím. Ostatní lidé kolem něj se mu pokoušejí vysvětlit, co je to planeta."

"On to neví?"

"Mnoho lidí to neví. Panviceprezident je jedním z nich. 001010011000."

"Zase mluvíš s Lodí?"

"Ano. Šest vteřin."

"Ona vážně přiletí..."

10

GRAVITACE: Není náležitě prozkoumána, avšak je to něco, co přitahuje malé věci, jako jsou nomové, k velkým věcem, jako jsou planety. Podle VĚDY se tak děje, ať o gravitaci víte nebo ne. Čímž se dokazuje, že VĚDA se děje pořád. Z Vědecké encyklopedie pro zvědavého mladého noma, autor Angalo de Galanterie

Angalo se rozhlédl.

"Gurdere, tak pojď."

Gurder se opíral o trs trávy a lapal po dechu.

"To je k ničemu," supěl. "Co si myslíš? Nemůžeme lidi přeprat sami!"

"Máme Pind'u. A tohle je moc dobrá sekyrka."

"No, ta jim dozajista nažene strach. Kamenná sekyrka. Mít sekyrky dvě, čekám, že se rovnou vzdají."

Angalo si dál máchal sekyrkou. Uklidňovalo ho to.

"To musíš zkusit," řekl prostě. "Pojďme, Pind'o. Co vyhlížíš? Husy?"

Pind'a pozoroval oblohu.

"Tam nahoře je tečka," zvěstoval Gurder, šilhající nahoru.

"To je asi pták," řekl Angalo.

"To nevypadá na ptáka."

"Tak je to letadlo."

"To nevypadá jako letadlo."

Všichni tři teď civěli nahoru, jejich vzhůru obrácené obličejové tvořily trojúhelník.

Tam nahoře byl černý puntík.

"Myslíš, že to doopravdy dokázal, nebo ne?" zeptal se Angalo nejistě.

Co byl předtím puntík, bylo teď malé tmavé kolečko.

"Vždyť se nehýbá," poznamenal Gurder.

"Rozhodně se nepohybuje šikmo," pronesl Angalo stále ještě velmi pomalu. "Pohybuje se nějak víc dolů."

Co bylo předtím malé tmavé kolečko, bylo teď větší tmavé kolečko, s jenom tušeným kouřem nebo párou na okrajích.

"Mohlo by to být něco od počasí," přemítal Angalo. "Víš. Někjaké speciální floridské počasí."

"Že by? Jedna velkánská kroupa, co? Lod' je to! Letí pro nás!"

Byla teď mnohem větší, a přece, a přece... pořád velmi daleko.

"Kdyby pro nás mohla přiletět jen maličko stranou, nic bych nenamítal," třásl se Gurder. "Nenamítal bych nic, kdybychom trochu poodešli."

"Ano," řekl Angalo a začínal se tvářit zoufale. "Ono to ani tak nepřilétá jako, jako..."

"... padá," uzavřel Gurder.
Podíval se na Angala.
"Poběžíme?" zeptal se.
"Určitě to stojí za pokus," řekl Angalo.
"Kam poběžíme?"
"Za Pindou, ne? Už před chvílí vyrazil."

Masklin by byl první, kdo by připustil, že není příliš obeznámen s druhý dopravních prostředků, ale co se zdály mít všechny společného, byl předek, který je vpředu, a zadek, který vpředu není.

Věc, která padala z oblohy, byl kotouč - jenom víko spojené se dnem boky na stranách. Nedělala žádný hluk, ale zdálo se, že na lidi zapůsobila nesmírně.

"To je ona?" zeptal se Masklin.

"Ano."

"Ách."

A pak se věci začaly vyjasňovat.

Loď nebyla velká. Potřebovala nějaký nový název. Nepadala řídkými chomáčky mračen, ona je prostě rozhrnovala.

Zrovna když jste si mysleli, že máte o její velikosti jakousi představu, přivalil se nějaký mráček a perspektiva se převrátila. Pro něco tak neobvyklého muselo existovat zvláštní slovo.

"Ona se zřítí?" zašeptal.

"Přistanu s ní na křoví," pravila Věc. "Nechci lidi vylekat."

"Utíkej!"

"Co myslíš, že dělám?"

"Je pořád nad námi!"

"Utíkám! Utíkám! Už rychleji nemůžu!"

Stín padl na tři běžící nomy.

"Až na Floridii se jít nechat rozmačkat naší vlastní Lodí," fňukal Angalo. "Na ni jsi nikdy doopravdy nevěřil, vid'? No, a teď na ni uvěříš opravdu natvrdo."

Stín se prohloubil. Viděli ho, jak se žene po zemi před nimi - šedá kolem okrajů se šířila do temnoty noci. Jejich vlastní soukromé noci.

"Ostatní jsou pořád tam někde venku," řekl Masklin.

"Á," pravila Věc. "Já jsem zapomněla."

"Na takové věci nemáš zapomínat!"

"V poslední době jsem měla velice napilno. Nemohu myslet na všechno. Jenom na skoro všechno."

"Tak nikoho nerozmáčkni!"

"Zastavím ji, než přistane. Žádné strachy."

Lidé mluvili jeden přes druhého. Někteří se rozeběhli ke klesající Lodi. Někteří od ní utíkali.

Masklin se odvážil pohlédnout Vnukovi Richardovi do obličeje. Pozoroval Loď se zvláštním vzrušením.

Jak si ho Masklin prohlížel, velké oči se pomalu zadívaly stranou. Hlava se otočila. Vnuk Richard se díval dolů na Masklina na svém rameni.

Už podruhé ho člověk uviděl. A tentokrát nebylo kam utéct.

Masklin zabubnoval na Věc.

"Dokážeš zpomalit můj hlas?" zeptal se rychle. Po obličeji toho člověka se rozléval udivený výraz.

"Co máš na mysli?"

"Myslím tím, abys opakovala, co já říkám, ale zpomaleně. A hlasitěji. Aby on - aby tomu rozuměl."

"Ty chceš komunikovat? S člověkem?"

"Ano! Svedeš to?"

"Jsem rozhodně proti. To by mohlo být nebezpečné."

Masklin sevřel pěsti. "V porovnání s čím, Věci? V porovnání s čím? O kolik nebezpečnější než nekomunikovat, Věci?"

Udělej to! Hned! Řekni mu... řekni mu, že žádnému člověku nechceme ublížit! Okamžitě! Už vidím, jak zvedá ruku!

Udělej to!" Podržel krychličku vnukovi Richardovi přímo u ucha.

Věc začala hovořit hlubokým, pomalým hlasem lidské řeči.

Zdálo se, že to trvá dlouho.

Výraz člověka ztuhl.

"Co jsi mu řekla? Co jsi mu řekla?" naléhal Masklin.

"Řekla jsem mu, že vybuchnu, jestli ti nějak ublíží, a urvu mu hlavu." pravila Věc.

"Tos neřekla!"

"Řekla."

"Tomu říkáš komunikovat?"

"Ano. Tomu říkám komunikovat velmi efektivně."

"Ale říkat tohle je hrozná věc: A mimochodem... nikdy jsi mi neřekla, že můžeš explodovat!"

"To nemohu. Ale to on neví. Je to jenom člověk," pravila Věc.

Loď zvolnila svůj pád a snášela se přes křovinatou plochu, až se setkala s vlastním stínem. Vedle ní vypadala věž, z níž

startoval raketoplán, jako špendlík vedle velmi velkého černého talíře.
"Tys s ní přistála na zemi! Říkala jsi, že to neuděláš!" protestoval Masklin.
"Není na zemi. Vznášíš se těsně nad zemí."
"Mně to připadá, jako by na zemi byla!"
"Vznášíš se těsně nad ní," zopakovala Věc trpělivě.
Vnuk Richard se na Masklina díval na délku svého nosu. Tvářil se zmateně.
"Čím to, že se vznášíš?" dotazoval se Masklin.
Věc mu to řekla.
"Jaký tygr? Co je to za tygra? Co dělá na palubě?"
"Žádný tygr. An - ti - gra - vitace."
"Ale nikde nejsou žádné plameny nebo kouř!"
"Plameny ani kouř nejsou podstatné." K trupu Lodi se s ječením hnala vozidla.
"Hm. Jak daleko nad zemí jsi ji zastavila?" vyslyšel Věc Masklin.
"Čtyři palce se zdály přiměřené -"

Angalo ležel s obličejem vtisknutým do písčité půdy.
Ke svému překvapení byl dosud naživu. Nebo alespoň, pokud byl mrtvý, pak byl pořád schopen myslet. Možná, že byl mrtvý, a tohle bylo to, kam přijdete potom.
Náramně se to podobalo tomu, kde byl předtím.
Tak to se podíváme. Díval se na něco velkého, co mu padalo z nebe rovnou na hlavu, a hodil sebou na zem v očekávání, že z něj každou vteřinou bude jenom mastný flíček ve velikánské jámě.
Ne, určitě nezemřel. Něco tak důležitého by poznal.
"Gurdere?" odvážil se zeptat.
"Jsi to ty?" ozval se Gurderův hlas.
"To doufám. Pind'o?"
"Pind'a!" zvolal Pind'a odněkud ze tmy.
Angalo se zvedl na všechny čtyři.
"Máš nějakou představu, kde to jsme?" zeptal se.
"V Lodi?" nadhodil Gurder.
"Myslím, že ne," řekl Angalo. "Je tady hlína a tráva a podobně."
"Tak kam se poděla Loď? Proč je všude tma?"
Angalo si oprášil prach z kabátu. "Nevím. Možná... možná nás minula. Možná jsem ztratili vědomí a teď už je noc."
"Na obzoru vidím trochu světla," oznámil Gurder. "To není schválně, že ne? Takhle noc nemá vypadat."
Angalo se rozhlédl. V dálce byla světlá čára. A také slyšel zvláštní zvuk, tak tichý, že jste jej mohli přeslechnout, ale který, jakmile jste si ho všimli, zdánlivě zaplňoval svět.
Vstal, aby se lépe podíval.
Ozvalo se slabé zadunění.
"Jau!"
Angalo si sáhl na hlavu. Jeho ruka se dotkla kovu. Trochu se natočil a odvážil se pootočit hlavou, aby se podíval, o co se to uhodil.
Chvilí hluboce přemýšlel.
Potom řekl: "Gurdere, tomuhle snad není možné uvěřit..."

"Tentokrát" řekl Masklin Věci, "chci, abys překládala přesně, rozumíš? Nepokoušej se ho vyplašit!"
Lidé obklopili Loď. Aspoň se pokoušeli ji obklopit, ale na obklopení něčeho rozměrů Lodi byste potřebovali strašnou spoustu lidí. Takže ji obklopovali jenom místy.
Přijížděla další nákladní auta, mnohá s ječícími sirénami. Vnuk Richard stál sám a sám a nervózně pozoroval svoje rameno.
"Kromě toho mu něco dlužíme," řekl Masklin. "Použili jsme jeho družici. A ukradli jsme mu nějaké věci."
"Říkal jsi, že to chcete provést po svém. Bez pomoci lidí, jsi říkal." pravila Věc.
"Teď je to jinak. Je tady ta Loď," řekl Masklin. "Vyrobili jsme ji. Už se o nic neprosíme."
"Smím tě upozornit, že sedíš na jeho rameni a nikoli on na tvém?" pravila Věc.
"To je jedno," řekl Masklin. "Řekni mu - chci říct, požádej ho, aby šel k Lodi. A řekni prosím. A řekni, že nechceme, aby se někdo zranil. Včetně mne," dodal.
Odpověď Vnuka Richarda se zdála trvat věčnost. Ale vydal se k zástupům kolem Lodi.
"Co říkal?" zeptal se Masklin a pevně se držel svetrů.
"Tomu nevěřím," pravila Věc.
"On mi nevěří?"
"Řekl: jeho dědeček mu vždycky vyprávěl o malých lidičkách, ale on tomu až dosud nevěřil. Řekl: jste jako ti ve starém Obchoděáku?"
Masklin zůstal s otevřenou pusou. Vnuk Richard ho soustředěně pozoroval.
"Řekni mu, že ano," zachraptěl Masklin.
"Tak dobrá. Ale nemyslím si, že to je dobrý nápad."
Věc zakvákala. Vnuk Richard zaburácel odpověď.

"Říká, že dědeček vtipkoval o lidičkách v Obchodáku," pravila Věc. "Říkával, že mu nosí štěstí."
Masklin měl hrozný pocit v žaludku, což znamenalo, že svět se zase mění, zrovna když si myslel, že mu rozumí.
"Viděl jeho dědeček někdy noma?" zeptal se.
"Říká, že ne. Ale říká, že když dědeček s bratrem otevřeli obchodní dům a pracovali vždycky dlouho do noci v kanceláři, slyšali šramot ve stěnách, a říkali si, že to jsou skřítkové obchodního domu. Byla to taková legrace. Říká, že když byl malý, dědeček mu vyprávěl o lidičkách, kteří v noci vylézají a hrají si s hračkami."
"Ale nomové z Obchodáku takové věci nikdy nedělali!" protestoval Masklin.
"Neřekla jsem, že ty povídačky jsou pravda."
Loď teď byla o moc blíž. Vypadalo to, že nikde nemá žádné dveře ani okna. Byla jednoduchá jako vejce.
V Masklinově hlavě panoval zmatek. Vždycky věřil, že lidé jsou vcelku inteligentní. Koneckonců, nomové byli velmi inteligentní. Krysy byly celkem inteligentní. I lišky byly inteligentní, víceméně. Svět se musel v inteligenci brodit, tak to by bylo, aby lidé také nějakou nepobrali. Ale toto bylo něco víc než inteligence.
Vzpomněl si na knihu Gulliverovy cesty. Ta byla pro nomy velkým překvapením. Žádný ostrov malých lidí nikdy neexistoval. Tím si byl jist. Bylo to, bylo to vymyšlené. Takových knih byla v Obchodáku spousta. Pro nomy znamenaly nekonečné problémy. Lidé z nějaké příčiny potřebovali věci, které byly nepravdivé.
Nikdy si opravdu nemysleli, že nomové existují, pomyslel si, ale chtěli věřit tomu, že jsme.
"Pověz mu," řekl, "pověz mu, že se musím dostat do té Lodi."
Vnuk Richard něco zašeptal. Bylo to jako naslouchat vichřici.
"Říká, že je tady příliš mnoho lidí."
"Proč jsou všichni ti lidé kolem ní?" zeptal se zaraženě Masklin. "Proč se nebojí?"
Vnuk Richard odvětil další vichřicí.
"Říká, že se domnívají, že vystoupí nějaké bytosti z jiného světa a promluví k nim."
"Proč?"
"Já nevím," pravila Věc. "Možná nechtějí být sami."
"Ale nikdo v ní není! Je to naše Loď!" začal Masklin.
Ozvalo se zavytí. Dav si zacpal uši.
Na temnotě Lodi se objevila světla. Mihotala se po celém trupu v obrazcích, které proběhly tam a zpět, a zmizely.
Ozvalo se další zavytí.
"Není v ní nikdo, vid'?" ujišťoval se Masklin. "Žádní nomové se tam neuložili k zimnímu spánku nebo tak něco?"
Vysoko na Lodi se rozevřel čtvercový otvor. Ozvalo se zasvištění, vystřelil paprsek červeného světla a zapálil shluk křoví několik set metrů odtud.
Lidé se dali na útěk.
Loď se zvedla o několik desítek centimetrů a varovně se zakývala. Sunula se máličko k jedné straně. Potom se zvedla přímo vzhůru tak rychle, že vypadala jako pouhá čmouha, a prudce se zastavila vysoko nad davem. A pak se převrátila. A pak chvilku plula po hraně.
Znovu se snesla dolů a přistála, víceméně. To jest, jednou stranou se dotkla země a druhou spočívala ve vzduchu, na ničem.
Loď nahlas promluvila.
Lidem to muselo znít jako pronikavé brebentění.
Ve skutečnosti říkala: "Pardon! Pardon! Je tohle mikrofon? Nemůžu najít knoflík, který otevírá dveře... zkusíme tenhle..."
Rozevřel se další čtvercový otvor. Jasně modré světlo se vyvalilo ven.
Do krajiny znovu zaburácel hlas.
"Mám to!" Ozvalo se deformované t'ukt'uk, jako by někdo, kdo si není jistý, jestli jejich mikrofon funguje, do něj zkusmo poklepával. "Maskline, jsi tam venku?"
"To je Angalo!" zvolal Masklin. "Takhle neřídí nikdo jiný! Věci, řekni Vnuku Richardovi, že se musím do Lodi dostat! Prosím tě!"
Člověk přikývl.
Lidé se motali kolem základny Lodi. Dveře byly tak vysoko, že k nim nedosáhli.
Vnuk Richard si s pevně zavěšeným Masklinem razil cestu tlačenicí.
Loď znovu zavyla.
"É," zazněl mikrofonem zesílený hlas Angala, který zřejmě s někým mluvil. "Touhle páčkou si nejsem jistý, ale může to být... Jasně, že ji zmáčknu, proč bych ji neměl zmáčknout? Je vedle té ode dveří, určitě je to bezpečné. Koukej, zmlkni..."
Ze dveří se vysunula stříbrná plošina. Vypadala dost velká i pro lidi.
"Vidíš? Vidíš?" křičel Angalův hlas.
"Věci, můžeš mluvit s Angalem?" zeptal se Masklin. "Řekni mu, že jsem tady venku a snažím se dostat do Lodi."
"Ne. Vypadá to, že namátkou mačká knoflíky. Je třeba doufat, že nezmačká ty nesprávné."
"Myslel jsem, že můžeš Lodi říkat, co má dělat!" zhroutil se Masklin.
Věci se zdařilo znít pohoršené. "Ne když je v ní nom," pravila. "Nemohu jí říkat, aby neudělala, co jí nějaký nom přikáže, aby udělala. Tak to chodí, když jsi stroj."
Vnuk Richard se posunoval strkající se a křičící masou lidí, ale šlo to ztěžka.
Masklin si vzdychl.
"Požádej Vnuka Richarda, aby mě sundal." Pak dodal: "A poděkuj mu. Řekni mu... že by bylo pěkné si ještě

popovídat."

Věc to přeložila.

Vnuk Richard se zatvářil překvapeně. Věc znovu promluvila. Potom vztáhl ruku k Masklinovi.

Kdyby byl měl vypracovat seznam okamžiků hrůzy, dal by Masklin na první místo tento. Čelil liškám, pomáhal řídit Nákladák, letěl na huse - ale nic z toho nebylo z poloviny tak strašné jako dovolit člověku, aby se ho skutečně dotkl. Obrovské pokrčené prsty se natáhly a sunuly se po obou stranách Masklinova pasu. Zavřel oči.

Angalův hromový hlas burácel: "Maskline? Maskline? Jestli se ti stalo něco zlého, nastanou trable."

Prsty Vnuka Richarda lehce sevřely Masklina, jako by člověk držel něco velmi křehkého. Masklin cítil, jak se pomalu snáší k zemi. Otevřel oči. Ocítl se v lese lidských nohou.

Vzhlédl k obrovskému obličejí Vnuka Richarda a pokoušeje se promluvit co nejhlubším a nejpomalejším hlasem, pronesl slova, která za pět tisíc let neřekl žádný nom přímo člověku.

"Na shledanou."

Potom proběhl labyrintem nohou.

Několik lidí v oficiálně vyhlízejících kalhotách a velkých botách stálo u paty rampy. Masklin procupital mezi nimi a utíkal nahoru.

Před ním se z otevřeného průlezu linulo modré světlo. Jak utíkal, uviděl, že se v ústí chodby objevily dvě tečky.

Rampa byla příliš dlouhá. Masklin nespal celé hodiny. Kdyby se tak byl prospal v té posteli, když ho lidé studovali; vypadala celkem pohodlně.

Najednou všechno, co si jeho nohy přály udělat, bylo dojít někam ne moc daleko a lehnout si.

Dovrávorál na konec rampy a ty tečky se proměnily v hlavy Gurdera a Pindi. Natáhli se k němu a vtáhli ho do Lodi.

Ohlédl se a podíval se dolů na moře lidských obličejů pod sebou. Na žádného člověka se ještě nikdy nedíval z výšky. Oni ho pravděpodobně ani nemohli vidět. Čekají na zelené mužíčky, pomyslel si.

"Jsi v pořádku?" ptal se Gurder starostlivě. "Provedli ti něco?"

"Je mi fajn, je mi fajn," brebtl Masklin. "Nikdo mi neublížil."

"Vypadáš hrozně."

"Měli jsme s nimi promluvit, Gurdere," řekl Masklin. "Oni nás potřebují."

"Určitě jsi v pořádku?" zeptal se Gurder a s obavami si ho prohlížel.

Masklin měl pocit, že má hlavu plnou vaty. "Pamatuješ, jak jsi věřil v bří Arnoldové (zal. 1905)?" vypravil ze sebe.

"Ano," přisvědčil Gurder.

Masklin se na něj bláznivě, vítězně zašklebil.

"No, on v tebe taky věřil! Co ty na to?" A velmi zvolna se sesul.

11

LOď: Dopravní prostředek použitý nomy k opuštění Země. Prozatím o ní všechno nevíme, ale dovíme se to, ježto ji postavili nomové za použití VĚDY. Z Vědecké encyklopedie pro zvědavého mladého noma, autor Angalo de Galanterie

Rampa se zasunula dovnitř. Dveře se zavřely. Loď stoupala do vzduchu, až byla vysoko nad budovami.

A zůstala tam, zatímco slunce zapadalo.

Lidé dole k ní vysílali barevná světla a hráli jí melodie a nakonec na ni jenom mluvili všemi jazyky lidem známými.

Loď nevypadala, že by si toho všímala.

Masklin se probudil.

Ležel na velmi nepohodlné posteli. Byla příliš měkká. Nesnášel ležet na čemkoli měkčím než zem. Nomové v Obchodáku rádi spali na prvotřídních kouscích koberce, ale Masklinovým lůžkem byl kus dřeva. Jako příkrývku používal kousek hadru a myslel si, že je to přepych.

Posadil se a rozhlédl se po místnosti. Byla skoro prázdná. Byla tam jen postel, stůl a židle.

Stůl a židle.

V Obchodáku si nomové vyráběli nábytek z krabiček od zápalek a špulek; nomové žijící Venku ani nevěděli, co nábytek je.

Tento vypadal téměř jako lidský nábytek, ale měl nomy rozměry.

Masklin vstal a řápal po kovové podlaze ke dveřím. Opět nomy rozměrů. Ke dveřím vyrobeným nomy, aby jimi nomové mohli procházet.

Vedle do chodby s řadou dveří. Budila dojem stárí. Nebyla špinavá ani zaprášená. Budila dojem něčeho, co bylo naprosto čisté i po tak dlouhý, předlouhý čas.

Cosí se k němu s vrněním blížilo. Byla to malá černá krabička, dosti podobná Věci, na malých pneumatikách. Malý otočný kartáč připevněný vpředu shrnoval prach do otvoru. Tedy shrnoval by ho, kdyby tam nějaký prach byl.

Masklin uvažoval, kolikrát asi tuto chodbu příčinlivě uklidila, zatímco čekala, až se nomové vrátí.

Narazila mu na nohu, pípla na něj, a potom odchvátala opačným směrem. Masklin pospíchal za ní.

Po chvíli minul další krabičku. Sunula se po stropě s tichým klapáním a čistila ho.

Zahnul za roh a skoro šlápl na Gurdera.

"Ty jsi vzhůru!"

"Ano," řekl Masklin. "É. Jsme na Lodi, pravda?"

"Je to úžasné -!" začal Gurder. Třeštil oči a vlasy mu trčely na všechny strany.

"To rozhodně je," ujistil ho Masklin.

"Ale jsou tady všechny ty... a jsou velikánské... a támhle ty obrovské... a nikdy bys nevěřil, jak široké... a tolik..."

Gurderův hlas se vytratil. Vypadal jako nom, který by se měl naučit nová slova, než bude moci popisovat věci.

"Je strašně veliká!" vyhrknul. Popadl Masklina za paži. "Pojď," vykřikl a klusal chodbou.

"Jak jste se dostali dovnitř?" zeptal se Masklin a snažil se s ním držet krok.

"Bylo to úchvatné! Angalo sáhl na takový ten panel a on se jen odsunul a pak jsme byli uvnitř a byl tam takový ten výtah a potom jsme byli v téhle velikánské místnosti s křeslem a Angalo si sedl a všechna taková ta světla se rozsvítila a on začal mačkat knoflíky a už se to hýbalo!"

"Ty ses ho nepokusil zarazit?"

Gurder zakoulel očima. "Znáš to, Angalo a stroje," hájil se. "Ale Věc se pokouší přivést ho k rozumu. Jinak bychom už touhle dobou vráželi do hvězd," dodal chmurně.

Vedl Masklina dalším průchodem do -

Inu, musela to být místnost. Bylo to uvnitř Lodi. Ještě dobře, že to ví, pomyslel si Masklin, protože jinak by si myslel, že je to Venek. Prostírala se do daleka, stejně velká jako jedno z oddělení v Obchodáku.

Stěny byly pokryty rozměrnými obrazovkami a složité vyhlížejícími panely. Většina z nich byla temná. Přízračné přitní se šířilo všemi směry, až na malou kalužinu světla přesně uprostřed místnosti.

Nasvěcovalo Angala, téměř ztraceného ve velkém čalouněném křesle. Před sebou měl Věc položenou na nakloněné kovové desce poseté tlačítky. Viditelně se s ní přel - když k němu Masklin přistoupil, zabodl do něj pohled a stěžoval si: "Nedělá, co jí říkám!"

Věc vypadala ještě menší a černější a hranatější.

"On chce řídit Loď," řekla.

"Ty jsi stroj! Musíš dělat, co se ti řekne!" odsekl Angalo.

"Já jsem inteligentní stroj, a nechci skonat velmi placatá na dně hluboké jámy," pravila Věc. "Zatím nemůžeš Loď pilotovat."

"Jak to víš? Nenechalas mě to zkusit! Řídil jsem Nákladák, ne? Nemohl jsem za to, že se všechny ty stromy a lampy a kdesicosi pletlo do cesty," dodal, když zachytil Masklinův pohled.

"Očekávám, že Loď je mnohem složitější," namítl Masklin diplomaticky.

"Ale já ji neustále zkoumám," přesvědčoval ho Angalo. Je to snadné. Všechny knoflíky mají na sobě malé obrázky.

"Koukni..."

Stiskl knoflík.

Jedna z velkých obrazovek se rozsvítila a ukázala davy lidí venku.

"Už tam čekají věčnost," řekl Gurder.

"Co chtějí?" zeptal se Angalo.

"Vím já?" opáčil Gurder. "Kdo ví, co lidé chtějí?"

Masklin se díval na zástupy pod Lodi.

"Už vyzkoušeli všechno možné," vykládal Angalo. "Blikání světly a hudbu a tak. A také rádio, říká Věc."

"Zkusili jste jim odpovědět?" zeptal se Masklin.

"Ne. Nemáme jim co říct," řekl stroze Angalo. Zabubnoval na Věc klouby prstů. "Dobrá, paní Chytrá - když nebudu řídit já - kdo tedy?"

"Já."

"Jak?"

"Vedle křesla je otvor."

"Vidím ho. Je stejně velký jako ty."

"Vlož mě do něho."

Angalo pokrčil rameny a zvedl Věc. Hladce zapadla do podlahy, byl vidět jenom vršek.

"Podívej, é," řekl Angalo, "můžu něco dělat? Spustit stěrače nebo tak? Cítíl bych se jako trouba, sedět tady a nic nedělat."

Vypadalo to, že ho Věc neslyší. Světýlka se jí chvilku rozsvěcela a zhasínala, jako by si nějakým technickým způsobem dělala pohodlí. Potom řekla mnohem hlubším hlasem než kdy předtím: "SPRÁVNĚ."

Po celé Lodi se rozhořela světla. Šířila se od Věci jako přival; panely se rozsvěcely jako malá nebe plná hvězd, velká světla na stropě se rozzářila, ozvalo se vzdálené bouchání a bzučení, jak se elektřina probouzela, a vzduch začal vonět jako po bouři.

"To je jako v Obchodáku o Vánočním trhu," poznamenal Gurder.

"VŠECHNY SYSTÉMY V OPERATIVNÍ POKYTOVOSTI," zaburácela Věc. "ZADEJ MÍSTO URČENÍ."

"Cože?" vyjekl Masklin. "A neví."

"Kam poletíme?" zeptala se Věc. "Musíš zadat název místa určení."

"Už název má. Jmenuje se kamenolom, ne?" odpověděl Masklin.

"Kde to je?" řekla Věc.

"Je to -" Masklin neurčitě máchl paží. "No, někde tímhle směrem."

"Kterým směrem?"

"Jak to mám vědět? Kolik je tu směrů?"

"Věci, to nám říkáš, že neznáš cestu zpátky do lomu?" zeptal se Gurder.

"Správně."

"To jsme se ztratili?"

"Ne. Vim přesně, na které jsme planetě," pravila Věc.

"Nemohli jsme se ztratit," ujistil se Gurder. "Jsme tady. Víme, kde jsme. Nevíme jenom, kde nejsme."

"Můžeš loď najít, když vyletiš dostatečně vysoko?" ptal se Angalo. "Měla bys ho vidět, když vyletiš dostatečně vysoko."

"No dobrá."

"Můžu to udělat?" žadonil Angalo. "Prosim!"

"Levou nohou sešlápní a potom přitáhni zelenou páku," instruovala Věc.

Nebyl to ani tak hluk jako změna v kvalitě ticha. Masklin si pomyslel, že chvilku více váží, ale potom ten pocit pominul. Obraz na monitoru se zmenšil.

"No, tomuhle já říkám létat jak se patří," řekl šťastně Angalo. "Žádný rámus a žádné to pitomé máchání křídly."

"Ano, kde je Pind'a?" zeptal se Masklin.

"Odšoural se pryč," odpověděl Gurder. "Myslím, že šel pro něco k jídlu."

"Na lodi, kde patnáct tisíc let nebyl jediný nom?" zarazil se Masklin.

Gurder pokrčil rameny. "No, možná, že něco zapomněli někde v kredenci," prohodil. "Chci si s tebou promluvit, Maskline."

"Ano?"

Gurder k němu přistoupil a ohlédl se přes rameno na Angala, který byl uveleben v pilotním křesle s výrazem zasněné rozkoše na tváři.

Gurder začal šeptat.

"Neměli bychom to dělat. Já vím, je to hrozné, že to říkám po tom všem, co jsme zakusili. Ale ta Loď není jenom naše. Patří všem nomům, ať jsou kdekoli."

Vypadal, že se mu ulevilo, když Masklin přikývl.

"Před rokem jsi ani nevěřil tomu, že někde nějakí další nomové jsou," připomněl mu Masklin.

Gurder se zatvářil ukrýdřeně. "Ano. No. To bylo tenkrát. Ted' je ted'. Nevím, čemu ještě věřím, až na to, že někde venku jsou určitě tisíce nomů, o kterých nevíme. I v obchodních domech by mohli žít další nomové! My jsme jenom ti šťastlivci, kteří měli Věc. Takže když odletíme s Lodí, nebudou mít už žádnou naději."

"Já vím, já vím," broukl Masklin nešťastně. "Ale co můžeme dělat? My tu loď zrovna ted' potřebujeme. A vůbec, jak bychom ty další nomy našli?"

"Máme Loď!" vykřikl Gurder.

Masklin mávl rukou na obrazovku, na které se rozprostírala zamlžující se krajina.

"Trvalo by věčnost najít je všechny tam dole. To nedokážeš ani s Lodí. Musel bys přistát. Nomové se drží v úkrytu!

Vy nomové z Obchoďáku jste o nás nic nevěděli, a bydleli jste pár kilometrů od nás. Pind'ův kmen bychom vůbec nenašli, nebýt náhody. Kromě toho -" nemohl se ubránit, aby Gurdera jemně nepodpíchl, "- je tady větší problém. Však víš, jací jsme my nomové. Ti ostatní by patrně v Loď ani neuvěřili."

Okamžitě litoval, že to řekl. Gurder vypadal mnohem nešťastněji, než ho kdy viděl.

"To je pravda," řekl Opat. "Já bych tomu byl nevěřil. Nevím jistě, jestli už tomu věřím, a to jsem v ní."

"Možná, najdeme-li něco k bydlení, můžeme poslat Loď zpátky a sebrat všechny další nomy, které se nám podaří najít," odvážil se Masklin navrhnout. "Angalovi by se to určitě líbilo."

Gurderova ramena se začala chvět. Masklin na okamžik myslel, že se směje, a vtom uviděl, jak se Opatovi po obličejí kutálejí slzy.

"Hm," vzdychl si, nevěda, co jiného říct.

Gurder se odvrátil. "Promiň," zamumlal. "Proč nemohou věci zůstat aspoň pět minut stejné? Pokaždé, když něco začnu chápat, zničehonic se to obrátí v něco úplně jiného a já vypadám jako blázen. Všechno, co si přeju, je mít něco skutečného, v co se dá věřit. Co je na tom špatného?"

"Já si myslím, že to chce mít pružnější mysl," řekl Masklin, a už když ta slova říkal, věděl, že tohle patrně moc nepomůže.

"Pružnou? Pružnou? Moje mysl dosáhla takové pružnosti, že si ji můžu protáhnout ušima a zavázat pod bradou!" vyštěkl Gurder. "A nic moc dobrého z toho nemám, to ti teda řeknu! Líp bych byl udělal, kdybych prostě věřil všemu, čemu mě učili, když jsem byl malý! Aspoň bych se zmýlil jenom jednou! Takhle se mýlím pořád!"

Dupal pryč jednou z chodeb.

Masklin se za ním díval. Nikoli poprvé si přál, aby v něco věřil tolik jako Gurder, takže by si tomu mohl postěžovat na život. Přál si být zpátky - ano, zpátky i v té noře. Nebylo to tak špatné, až na to, že tam byla zima, mokro a pořád je někdo požíral. Ale aspoň byl s Grimmou. Mohli spolu mrznout ve vlhku a hladovět spolu. Nebyl by tak opuštěný... Vedle něj se něco pohnulo. Ukázalo se, že je to Pind'a a drží táč s něčím, co vypadalo jako... ovoce, usnesl se Masklin. Na opuštěnost na chvíli zapomněl a uvědomil si, že hlad čeká na příležitost nechat se pocítit. Nikdy neviděl ovoce takového tvaru a barvy.

Vzal si plátek z nabízeného tácu. Chutnalo to jako oříškový citron.

"Dobře zachovalé, když to tak uvážíme," poznamenal chabě. "Kde jsi to vzal?"

Ukázalo se, že ovoce pochází z jednoho přístroje v blízké chodbě. Vypadal vcelku jednoduše. Byly na něm stovky obrázků různých druhů potravy. Když jste se dotkli obrázku, ozvalo se krátké zahučení a potom jídlo dopadlo na tácek v otvoru. Masklin vyzkoušel namátkou několik obrázků a dostal několik různých druhů ovoce, děsně zelenou zeleninu a kousek masa, který chutnal podobně jako uzený losos.

"To bych rád věděl, jak to dělá?" zeptal se nahlas.

Hlas ze stěny za ním odpověděl: "Rozuměl bys, kdybych ti vyprávěla o rozkládání molekul a jejich znovusestavování z širokého okruhu přírodních látek?"

"Ne," řekl Masklin po pravdě.

"Pak to tedy všechno vyrábí Věda."

"Aha. No, tak je tedy všechno v pořádku. To jsi ty, Věci, nebo ne?"

"Ano."

Masklin žvýkal rybinu a loudal se zpátky do velitelské místnosti a nabídl trochu Angalovi. Velká obrazovka neukazovala nic než mraky.

"Na tomhle žádný lom neuvidíš," prohodil.

Angalo maličko přitáhl jednu z pák. Nakrátko se dostavil opět ten pocit přetížení.

Zírali na obrazovku.

"Uaú," ozval se Angalo.

"To vypadá povědomě," vykřikl Masklin. Šmátral po kapsách, až našel složenou, pomačkanou mapu, kterou s sebou nosili už z Obchodáku.

Rozložil ji a pohlédl z ní na obrazovku.

Obrazovka ukazovala kotouč, tvořený převážně různými odstíny modři a chomáčky mračen.

"Napadá tě, co to je?" zeptal se Angalo.

"Ne, ale vím, jak se některé ty díly jmenují," odpověděl Masklin. "Ten nahoře tlustý a dole hubený se jmenuje Jižní Amerika. Podívej, je to stejné jako na té mapě. Jenom by na sobě měla mít napsáno, Jižní Amerika."

"Ale pořád nevidím ten lom," řekl Angalo.

Masklin si prohlížel obraz před nimi. Jižní Amerika. Grima mluvila o Jižní Americe, nebo nemluvila? To je tam, kde žáby žijí v květech. Říkala, že jakmile poznáš věci, jako jsou žáby, žijící v květech, nejsi už tentýž člověk.

Začínal chápat, co měla na mysli.

"Na kamenolomu teď nezáleží," řekl. "Kamenolom může počkat."

"Ve všeobecném zájmu bychom se tam měli dostat co možno nejdříve," ozvala se Věc.

Masklin o tom chvíli přemítal. Byla to pravda, to musel uznat. Tam doma se mohlo dít všechno možné. Musel se s Lodí rychle vrátit, v zájmu všech.

A vtom ho to napadlo: Dlouho už dělám všechno ve všeobecném zájmu. Jenom jedinkrát chci udělat něco pro sebe.

Myslím, že s touto Lodí nemůžeme najít další nomy, ale já aspoň vím, kde se poohlédnout po žábách.

"Věci," řekl, "doprav nás do Jižní Ameriky. A neodmlouvej."

12

ŽÁBY: Někteří lidé si myslí, že poznat žáby je důležité. Jsou malé a zelené nebo žluté a mají čtyři nohy. Kuňkají. Mladé žáby jsou pulci. Toto je, dle mého názoru, vše, co je o žábách třeba vědět. Z Vědecké encyklopedie pro zvědavého mladého noma, autor Angalo de Galanterie

Vyhledejte modrou planetu...

Zaostřit

Zde je ta planeta. Většina je jí potopena ve vodě, ale přesto se jmenuje Země.

Vyhledejte pevninu...

Zaostřit

dešťových mračen, trhající se o velehory...

Zaostřit

Zaostřit

Zaostřit

bromeliovitých.

Jeho listy, ačkoli to možná byly okvětní plátky, se stěží vůbec zatřepaly, když k němu dorazily tři velmi maličké a velmi zlaté žabičky a s úžasem hleděly na čerstvou, čistou vodu. Dvě z nich pohlédly na svého vůdce v očekávání, že řekne něco vhodného pro tuto historickou příležitost.

Bude to: ". - . - . kuňkuňk. - . - ."

A pak sklouznou po lístku do vody.

Třebaže žáby dokáží postřehnout rozdíl mezi dnem a nocí, o čase jako takovém mají jen mlhavou představu. Vědí, že některé věci se dějí po jiných věcech. Opravdu inteligentní žáby by mohly dumat nad tím, existuje-li něco, co brání tomu, aby se všechno odehrávalo najednou, ale to je asi tak všechno, co dokáží pochopit.

Takže kolik času uběhlo, než uprostřed dne nastala podivná noc, se dalo z žabí perspektivy těžko říct...

Široký černý stín se sunul nad vrcholky stromů a náhle se zastavil. Po chvíli se ozvaly hlasy. Žáby je slyšely, ačkoli nevěděly, co znamenají nebo dokonce, co jsou. Nezněly jako ty hlasy, na které jsou žáby zvyklé.

To, co slyšely, se odehrálo takto: "Tak kolik je tady hor? Vždyť je to k smíchu! Kdo má tolik hor zapotřebí? Tomu říkám neschopnost. Jedna by stačila. Jestli uvidím další horu, pomenu se. Kolik dalších ještě musíme prozkoumat?"

"Mně se líbí."

"A některé ty stromy mají nevhodnou výšku."

"Ty se mi taky líbí, Gurdere."

"A Angalovu šoférování nevěřím."

"Já myslím, že se lepší, Gurdere."

"No, já jenom doufám, že sem nepřiletí další letadla, to je všechno."

Gurder a Masklin se houpali v primitivním košíčku z kousků kovu a drátu. Visel ze čtvercového průlezu pod Lodi. Na Lodi byly ještě ohromné prostory, které dosud neprozkoumali. Všude byly podivné přístroje. Věc řekla, že Lodi se užívalo k průzkumům.

Masklin ničemu z toho úplně nedůvěřoval. Patrně tam byla zařízení, která by snadno dokázala spustit a vytáhnout ten košík, ale Masklin raději upevnil smyčku drátu kolem sloupu v Lodi a s pomocí Pindi uvnitř se spouštěl dolů a nahoru pouhými nomskými silami.

Košík zlehka dosedl na větev stromu.

Potíž byla v tom, že lidé je nenechali na pokoji. Sotva si našli slibně vyhlížející horu, letadla a helikoptéry bzučely jako komáři kolem orla. Bylo to k zbláznění.

Masklin si prohlížel větev. Gurder měl pravdu. Tahle hora by měla být tou poslední.

Květy tady rozhodně byly.

Lezl po větvi, až dospěl k nejbližšímu květu. Byl třikrát tak vysoký než on. Našel si oporu pro nohy a vyšplhal vzhůru. Uvnitř se lesklo jezírko. Šest žlutých oček vzhlíželo k Masklinovi.

Masklin na ně ztrnule zíral.

Tak to nakonec byla pravda...

Přemýšlel, jestli by se nenašlo něco, co by jim řekl, a čemu by mohly porozumět.

Větev to byla celkem dlouhá a dosti silná. Ale v Lodi bylo náradí a jiné věci. Mohli by spustit další dráty, aby větev přidržovaly, a vyzdvihnout ji navijákem, až ji odřízne. Chvilu to bude trvat, ale to nevadí. Je to důležité.

Věc říkala, že rostliny se dají pěstovat pod osvětlením stejné barvy jako sluneční světlo, v hrncích s takovou řídkou polévkou, která umožňuje rostlinám růst. To by mohl být nejsnazší způsob, jak udržet větev při životě. Ta nejsnazší věc na... světě. Kdyby všechno provedli opatrně a jemně, žáby by to ani nepoznaly.

Kdyby svět byl vana, podobal by se pohyb Lodi po něm pohybu mýdla, které vystřeluje sem a tam a nikdy není tam, kde člověk čeká, že bude. Mohli jste určit, kde zrovna byla, podle letadel a vrtulníků, které chvatně odlétaly pryč.

Nebo možná byla jako ta kulička na ruletě, která poskakuje kolem dokola a vyhlíží si to správné číslo...

Nebo se možná jenom ztratila.

Hledali celou noc. Pokud to byla noc. To bylo těžko říct. Věc se snažila vysvětlit, že Loď cestuje rychleji než slunce, ačkoli slunce vlastně stojí na místě. Některé části světa mají noc, zatímco jiné části mají den. Tohle, řekl Gurder, je špatná organizace.

"V Obchodáku byla tma vždycky, když tma měla být. Přesto, že to bylo jenom cosi, co postavili lidé," rozčiloval se. To bylo poprvé, co ho slyšeli připustit, že Obchodák postavili lidé.

Tady nic nevypadalo povědomě.

Masklin se poškrábal na bradě.

"Obchodák stál v místě zvaném Začouzená Lhota," řekl. "To je všechno, co vím. Takže lom nemohl být daleko."

Angalo mávl podrážděně na obrazovky.

"Ano, ale to není jako na mapě," rozčiloval se. "Žádné cedule se jmény k místům nepřipíchli. Je to k smíchu! Jak má jeden vědět, kde zrovna je?"

"No dobrá," uklidňoval ho Masklin. "Ale není třeba snést se až dolů, aby sis přečetl značení. Pokaždé, když to uděláš, vyběhnou lidé do ulic a začnou křičet do rádia."

"To je pravda," souhlasila Věc. "Lidi prostě musí rozčítit, když vidí, jak se kosmická loď o váze deset milionů tun pokouší poletovat po ulici."

"Posledně jsem si dával velký pozor," pravil Angalo dotčeně. "Dokonce jsem zastavil, když na semaforu naskočila červená. Nechápu, proč z toho byl takový povyk. Všechny ostatní nákladáky a auta do sebe taky začaly vrážet. A mně říkáš mizerný řidič."

Gurder se ohlédl na Pindů, který se rychle učil jejich jazyku. Husí nomové na to měli talent. Byli zvyklí stýkat se s nomy, kteří mluvili jinou řečí.

"Vaše husy se nikdy neztratily," řekl mu. "Jak to dělaly?"

"Jednoduše se neztrácely," odpověděl Pindů. "Vždycky vědět, kam ony letět."

"Se zvířaty je to možná podobné," řekl Masklin. "Mají instinkty. To je jako vědět něco bez toho, že víš, že to víš."

"Proč Věc neví, kam má letět?" zeptal se Gurder. "Dokázala najít Floridii, takže najít něco tak důležitého jako je Začouzená Lhota, by neměla být vůbec žádná potíž."

"O Začouzené Lhotě nemám žádné rádiové zprávy. O Floridě je jich spousta," pravila Věc.

"Aspoň někde přistaň," žebrel Gurder. Angalo stiskl pár knoflíků.

"Pod námi je zrovna teď moře," oznámil. "A - co je to?"

Pod Lodi v hloubce klouzalo nad mraky cosi drobného a bílého.

"Mohlo být husa," pronesl Pindů.

"To... myslím... že... ne," řekl Angalo opatrně. Otočil nějakým knoflíkem. "O tom se vážně nechám poučit," dodal.

Obraz na monitoru trochu zajiskřil a potom se zvětšil.

Po obloze klouzala bílá šipka.

"Že je to Concord?" hádal Gurder.

"Ano," přisvědčil Angalo.
"Letí drobet pomalu, co?"
"Jenom ve srovnání s námi," řekl Angalo.
"Sleduj ho," řekl Masklin.
"Nevíme, kam letí," namítl Angalo.
"Já vím," řekl Masklin. "Díval jsi se oknem, když jsme letěli Concordem? Letěli jsme ke slunci."
"Ano. Zrovna zapadalo," připustil Angalo.
"Teď je ráno. Zase letí ke slunci," upozornil Masklin.
"No? A co z toho?"
"To znamená, že letí domů."
Angalo se kousl do rtu, když mu to došlo.
"To nechápu, proč musí slunce vycházet a zapadat na různých místech," pronesl Gurder, který se vůbec nesnažil pochopit základy astronomie.
"Letí domů," opakoval Angalo, aniž by mu věnoval pozornost. "Jasně. Už to mám. Tak to letíme s ním, ne?"
"Ano."
Angalovy prsty přeběhly po řízení.
"Jasně," řekl. "Jdem na to. Čekám, že piloty na Concordu patrně docela potěší mít tady nahoře trochu společnosti."
Loď se držela za letadlem.
"Pořádně se stáčí," řekl Angalo. "A taky zrychluje."
"Myslím, že možná mají z Lodi strach," uvažoval Masklin.
"To nechápu proč," odporoval Angalo. "Vůbec nechápu proč. Neděláme nic, než je sledujeme."
"Kéž bychom měli nějaká pořádná okna," řekl Gurder toužebně. "Mohli bychom zamávat."
"Viděli už někdy lidé podobnou Loď?" otázal se Angalo Věci.
"Ne. Ale vymýšleli si příběhy o Lodích, přilétajících z jiných světů."
"Ano, vymýšleli," řekl Masklin napůl pro sebe. "To je akorát to, co dovedou."
"Občas říkají, že na palubě Lodi budou přátelské bytosti -"
"To jsme my," oznámil Angalo.
"- a občas říkají, že to budou zrůdy s chapadly a velkými zuby."
Nomové se po sobě podívali.
Gurder vrhl bojácný pohled přes rameno. Potom se všichni zahleděli do chodeb, které vedly z velitelské místnosti.
"Jako mají aligátory?" zeptal se Masklin.
"Horší."
"Ach," řekl Gurder, "podívali jsme se do všech místností, že jo?"
"To si jen vymýšlejí, Gurdere. To není pravda," uklidňoval ho Masklin.
"Kdopak by si chtěl vymýšlet něco takového?"
"Lidé," řekl Masklin.
"Brr," ošíval se Angalo a zkoušel se nonšalantně otáčet s křeslem pro případ, že by se k němu pokoušelo přiblížit něco chapadlovitého a zubatého. "To nevím proč."
"Já myslím, že to vím. Hodně jsem o lidech přemýšlel."
"Nemůže Věc poslat pilotům na Concordu zprávu?" otázal se Gurder. "Něco jako ‚Nebojte se, nemáme zuby ani chapadla, to vám garantuju?‘"
"Pravděpodobně by nám nevěřili," řekl Angalo. "Být já samé zuby a chapadla, poslal bych zrovna tenhle vzkaz. Mazané."
Concord ječel na vrcholu nebes, lámaje transatlantický rekord. Loď se loudala za ním.
"Myslím," řekl Angalo a díval se dolů, "že lidé jsou akorát dost inteligentní na to, aby byli potrhli."
"Já myslím," opáčil Masklin, "že jsou možná dost inteligentní na to, aby byli osamělí."
Letadlo se dotklo země za svištění pneumatik. Hascí technika křížovala letištní plochu a další vozidla následovala.
Velká černá Loď se přehnala nad nimi, zakroužila po nebi jako házečí talíř a zpomalila.
"Tady je ta nádrž!" zvolal Gurder. "Rovnou pod námi! A tohle je železniční trať! A tohle je lom! Je tam pořád!"
"Samosebou, že je tam pořád, mamlasi," zabručel Angalo a mířil s Lodi ke kopcům se záplatami tajícího sněhu.
"Částečně," dodal Masklin.
Nad kamenolomem visel příkrov černého dýmu. Když se přiblížili, uviděli, že se zvedá z hořícího nákladního auta.
Kolem něho stála další nákladní auta a také několik lidí, kteří se dali na útěk, když spatřili stín Lodi.
"Osamělí, jo?" zavrčel Angalo. "Jestli ublížili jedinkému nomovi, budou si přát, aby se nebyli vůbec narodili!"
"Jestli ublížili jedinkému nomovi, budou si přát, abych se vůbec nebyl narodil," poopravil ho Masklin. "Ale myslím, že tam dole nikdo není. Nebudou se přeci motat kolem, když přišli lidé. A kdo zapálil ten nákladňák?"
"Juj!" zvolal Angalo a mávl pěstí.
Masklin zkoumal krajinu pod nimi. Nějak si nedokázal představit, že by někdo, jako Grimma a Dorcas, seděl v díře a čekal, až si ho lidé podrobí. Nákladňáky přece samy sebe nepodpalují. Také některé budovy vypadaly poničeně. To by lidé neudělali, ne?
Zadíval se na pole u lomu. Brána se zřítíla a oranicí a blátem vedly široké stopy kol.
"Já myslím, že ujeli v dalším nákladňáku," řekl.
"Co myslíš tím juj?" zeptal se Gurder, poněkud pokulhávaje za rozhovorem.
"Přes pole?" divil se Angalo. "To by uvázl, ne?"

Masklin zavrtěl hlavou. Možná i nom může mít instinkty. "Sleduj ty koleje," požádal ho. "A rychle!"

"Rychle? Rychle? Víš ty, jak těžko se tahle věc řídí pomalu?" Angalo přitáhnul páku. Loď se zvedla ke kopcům, trhající sebou na nedůstojné uzdě.

Tam nahoře už kdysi byli, pěšky. Bylo to k neuvěření.

Kopce byly vcelku ploché, tvořily jakousi planinu, shlížející na letiště. Pole, kde bývaly brambory. Mláží, ve kterém lovili, a lesík, kde zabili lišku, protože se živila nomy.

A tam... tamhle bylo něco malého a žlutého a valilo se to přes pole.

Angalo natáhl krk.

"To vypadá jako nějaký stroj," přisvědčil a hmatl po pákách, aniž odtrhl oči od obrazovky. "Ale nějaký prapodivný."

Po silnicích dole se pohybovala další vozidla. S blikajícími světly na střechách.

"Ta auta se honí, co myslíš?" zeptal se Angalo.

"Možná, že si s ním chtějí pohovořit o hořícím nákladáku," hádal Masklin. "Dokážeš se k němu dostat dřív než oni?"

Angalo přimhouřil oči. "Poslyš, myslím, že to svedeme, i kdybychom cestovali via Florida." Nahmátl další páku a strčil do ní.

Krajina sebou kratičce kmitla a ten podivný stroj byl najednou přímo pod nimi.

"Vidíš?" zeptal se.

"Ještě blíž," žádal Masklin.

Angalo stiskl knoflík. "Podívej, obrazovka ti může ukázat -" začal.

"Jsou tam nomové!" zvolal Gurder.

"No jo, a ta auta utíkají!" křičel Angalo. "Ták, jen utíkejte! Nebo nastane čas zubů a chapadel!"

"Pokud si to však nomové nemyslí také," řekl Gurder. "Maskline, myslíš si -"

Masklin tam zase jednou nebyl.

Tohle mě mělo napadnout, pomyslel si.

Ulomená větev byla třicetkrát delší než nom. Uchovávali ji pod osvětlením a vypadala, že si celkem spokojeně roste s jedním koncem v nádobě se speciálním roztokem. Nomové, kteří kdysi na Lodi přiletěli, museli tímto způsobem očividně pěstovat spousty rostlin.

Pind'a mu pomohl dovléct hrnec k průlezu. Žáby si se zájmem Masklina prohlížely.

Když nádobu umístili, jak nejlépe dokázali, otevřel Masklin otvor. Nebyl to onen posuvný. Staří nomové jej užívali jako jakýsi výtah, ale bez drátů - pohyboval se nahoru a dolů nějakou silou, stejně tajemnou jako beztíž nebo co.

Plošina se odlepila. Masklin vyhlédl dolů a uviděl, že se obrovský žlutý stroj zprudka zastavil. Když se vzpřímil, Pind'a se na něj zmateně díval.

"Květ je vzkaz?" zeptal se chlapec.

"Ano. Tak nějak."

"Žádná slova?"

"Žádná," řekl Masklin.

"Proč ne?"

Masklin pokrčil rameny.

"Nevím, jak jim je říci."

To už je téměř konec... Ale neměl by to být konec.

Nomové zaplavili celičkou Loď. Pokud tam byly nějaké příšery s chapadly a zuby, přemohli by je nomové pouhou přesilou.

Mladí nomové zaplnili velitelskou místnost, kde se horlivě pokoušeli mačkat knoflíky. Dorcas a jeho učedníci zmizeli v Lodi, aby prozkoumali její přístroje. Hlasy a smích se rozléhaly šedými chodbami.

Masklin a Grima seděli sami a pozorovali žáby v jejich květu.

"Musel jsem se přesvědčit, jestli je to pravda," řekl.

"Ta nejužasnější věc na světě," poznamenala Grima.

"Ne. Já myslím, že na světě jsou patrně ještě úžasnější věci," řekl Masklin. "Ale stejně je to ohromně hezké."

Grima mu vylíčila události v lomu - souboj s lidmi, jak ukradli Jekuba, velké rypadlo, aby mohli utéct. Oči jí svítily, když mluvila o tom, jak přemohli lidi. Masklin ji pozoroval s ústy dokořán obdivem. Byla samé bláto, šaty měla potrhane, vlasy jako by proběhla roštím, ale sršela takovou vnitřní energií, že od ní málem odskakovaly jiskry. To je dobře, že jsme dorazili včas, pomyslel si. Lidé by mi měli poděkovat.

"Co budeme dělat teď?" zeptala se.

"Já nevím," řekl Masklin. "Podle Věci jsou tam venku světy s nomy. Jenom s nomy, chci říct. Nebo si můžeme najít nějaký jenom pro sebe."

"No," řekla Grima, "já myslím, že nomové z Obchodáku by byli šťastnější, kdyby prostě zůstali na Lodi. Víš proč se jim tolik líbí? Je to jako bydlet v Obchodáku. Všechno Venek je venku."

"Tak to bych radši byl s nimi, abych měl jistotu, že si pamatují, že nějaký Venek existuje. Je to něco jako moje práce, myslím," odpověděl Masklin. "A až si něco najdeme, chci se s Lodi vrátit."

"Proč? Tady něco zůstane?" zeptala se Grima.

"Lidé," odpověděl Masklin. "Měli bychom s nimi hovořit."

"Ha!"

"Oni vážně chtějí věřit... chci říct, v jednom kuse si vymýšlejí vyprávění o věcech, které neexistují. Myslí si, že jsou na světě sami. To my jsme si nikdy nemysleli. My jsme vždycky věděli, že tu jsou lidé. Jsou strašně opuštění a nevědí o

tom." Neurčitě máchl rukama. "Tak si myslím, že bychom se s nimi mohli dorozumět," uzavřel.

"Nadělal jsi z nás trpasličky!"

"Ne když se vrátíme v Lodi. Jestli je něco, co mohou říci i lidé, je fakt, že Lod' není moc trpasličí."

Grimma se naklonila a vzala ho za ruku.

"No... když si to opravdu přeješ..."

"Ano."

"Vrátím se s tebou."

Zaslechli za sebou šramot. Byl to Gurder. Opat měl přes rameno ranec a napjatý, rozhodný výraz někoho, kdo hodlá dotáhnout všechno do konce, ať je to cokoli.

"Hm. Přišel jsem se rozloučit," řekl.

"Co to povídáš?" zeptal se Masklin.

"Slyšel jsem, jak říkáš, že se vrátíš v Lodi."

"Ano, ale -"

"Prosím tě, nehádej se se mnou." Gurder se rozhlédl. "Pomýšlel jsem na to od chvíle, co jsme Lod' získali. Tam venku jsou další nomové. Někdo by jim měl říct, že se Lod' vrací. Nemůžeme je vzít s sebou teď, ale někdo by měl najít všechny ostatní nomy na tomto světě a zajistit, aby o Lodi věděli. Někdo by jim měl říct o tom, co je skutečně pravda. Měl bych to být já, nemyslíš? Musím být nějak užitečný."

"Úplně sám?" zeptal se Masklin.

Gurder zaštrachal v ranci.

"Ne, беру si Věc," řekl a vytáhl černou krychličku.

"No -" začal Masklin.

"Žádný strach," promluvila Věc. "Okopírovala jsem se do počítačů na Lodi. Mohu být současně tady i tam."

"Je to něco, co chceš opravdu udělat," pokračoval Gurder bezmocně.

Masklina napadlo ho přemlouvat, ale potom si pomyslel: Proč? Takto bude Gurder pravděpodobně šťastnější. Vždyť je to pravda, Lod' patří všem nomům. My si ji jenom na chvíli půjčujeme. Takže Gurder má pravdu. Možná by někdo měl najít zbytek nomů, ať jsou na tomto světě kdekoli, a říci jim o nich pravdu. Nikdo lepší než Gurder mě pro tento úkol nenapadá. Svět je veliký. Je zapotřebí někoho skutečně připraveného uvěřit.

"Chceš, aby s tebou někdo šel?" zeptal se.

"Ne. Možná si najdu nějaké nomy, co mi pomohou." Naklonil se blíž. "Abych pravdu řekl," dodal, "těším se na to."

"É. Ano. Avšak světa je ohromný kus," namítl Masklin.

"To jsem vzal v úvahu. Mluvil jsem s Pinďou."

"Jo? No... když jsi si jistý..."

"Ano. Víc než jsem si kdy byl čím jistý," řekl Gurder. "A svého času jsem si byl ztraceně jistý spoustou věcí, jak víš."

"Radši bychom měli najít nějaké vhodné místo, kde tě vysadíme."

"Dobrá," řekl Gurder. Snažil se tvářit statečně. "Někde, kde je hodně husí," dodal.

Opustili ho u nevelkého jezera při západu slunce. Rozloučení bylo krátké. Pokud teď Lod' spočinula někde na víc než několik minut, sbíhali se k ní lidé.

Poslední, co z něj Masklin viděl, byla malá mávající postavička na břehu. A potom bylo už jenom jezero, měnící se v zelený puntík na scvrkávající se krajině. Svět se rozprostřel s jedním neviditelným nomem uprostřed.

A potom nebylo nic.

Velitelská místnost byla zaplněna nomy, kteří pozorovali ubíhající krajinu, jak Lod' stoupala.

Grimma upírala zrak na ten neobvyklý úkaz.

"Nikdy jsem si neuvědomila, že Země takhle vypadá," řekla. "Je jí tolik!"

"Svět je pořádně veliký," souhlasil Masklin.

"Myslel bys, že jeden svět bude dost veliký pro nás všechny," zašeptala Grimmera.

"No, to nevím," řekl Masklin. "Možná není jeden svět dost veliký pro nikoho. Kam míříme, Angalo?"

Angalo si zamnul ruce a rázně přitáhl všechny páky.

"Tak vysoko," řekl se zadostiučiněním, "že nebude žádné dole."

Lod' zamířila vzhůru, ke hvězdám. Svět pod nimi přestal ubíhat, protože Lod' dospěla k jeho okrajům a změnil se v kotouč, proti slunci černý.

Nomové a žáby se dívali dolů na Zemi.

A sluneční světlo ji zachytilo, rozzářilo její okraje a paprsky se od ní šířily do temnoty, takže vypadala úplně jako květ.

KONEC